

**ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS LIUDVIKOS IR STANISLOVO DIDŽIULIŲ
VIEŠOJI BIBLIOTEKA**

2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Patvirtinta: Anykščių rajono savivaldybės
Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių
Viešosios bibliotekos direktoriaus
2017-01-16 Įsakymu Nr. V-7

**ANYKŠČIAI
2017**

TURINYS

BENDROJI DALIS	4
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	6
1.1. Bibliotekų skaičius.....	6
1.2. Tinklo pokyčiai.....	7
1.3. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas	8
1.4. Aklųjų ir silpnaregių sąjungos narių aptarnavimas.....	8
1.5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai viešojoje bibliotekoje.....	8
II. FONDO FORMAVIMAS	10
2.1. Fondo formavimas.....	10
2.2. Parama.....	11
2.3. Fondų būklė.....	12
2.4. Aprūpinimas dokumentais.....	13
2.5. Dokumentų gavimas	13
2.6. Dokumentų nurašymas	15
2.7. Dokumentų fondo judėjimas	16
2.8. Fondo panaudojimas	17
III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	17
3.1. Vartotojų telkimas.....	17
3.2. Vartotojų skaičius.....	18
3.3. Vartotojų sudėtis	19
3.4. Apsilankymų skaičius.....	20
3.5. Dokumentų išduotis.....	21
3.6. Skaitomumas	25
3.7. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius.....	25
3.8. Vartotojų mokymas.....	25
3.9. Prieiga ir sąlygos.....	26
3.10. TBA aptarnavimas	26
3.11. Mokamos paslaugos.....	27
3.12. Renginiai.....	27
IV. DARBAS SU SKAITYTOJAIS VAIKAIS	35
4.1. Dokumentų fondas ir jo panaudojimas.....	35
4.2. Dokumentų gautis ir nurašymas Viešojoje bibliotekoje.....	37
4.3. Vaikų vartotojų telkimas.....	37

4.4. Apsilankymų skaičius ir lankomumas	39
4.5. Dokumentų išduotis.....	39
4.6. Skaitomumas	40
4.7. Renginiai vaikams	40
V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA.....	46
5.1. LIBIS PĮ diegimas	46
5.2. Informacinis fondas.....	47
5.3. Katalogų ir kartotekų būklė.....	48
5.4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas	48
5.5. Internetas.....	49
5.6. Kraštotyros veikla	50
VI. METODINĖ VEIKLA.....	57
VII. PERSONALAS.....	60
7.1. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas.....	61
7.2. Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai	62
VIII. MATERIALINĖ BAZĖ.....	62
8.1. Patalpų būklė.....	62
8.2. Techninis aprūpinimas.....	62
IX. FINANSAVIMAS	63
IŠVADOS	63

BENDROJI DALIS

Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešoji biblioteka yra visiems prieinama viešoji įstaiga, kaupianti ir sauganti universalų bendruomenės poreikius tenkinantį dokumentų fondą, aptarnaujanti visus visuomenės narius viešaisiais informacijos šaltiniais, teikianti skaitybos, informacijos, savišvietos, kultūros kitas paslaugas, siekianti būti informacijos sklaidos, mokslo ir savišvietos, kultūros ir laisvalaikio centru.

Seimas, atsižvelgdamas į mažėjantį knygų perkamumą ir skaitymą Lietuvoje ir įvertindamas tai, kad bibliotekų atgaivinimas, jų fondų papildymas, susitikimų su rašytojais, kūrybos vakarų, knygų aptarimų, jaunųjų rašytojų skatinimo renginių organizavimas turėtų didžiulę reikšmę visuomenės tobulėjimui ir dvasingumo bei kultūros ugdymui, nutarė 2016-uosius paskelbti Bibliotekų metais.

Bibliotekos tikslas – skatinti žinių visuomenės raidą, užtikrinant teisę į informaciją, raiškos laisvę, suteikiant galimybę visiems ir kiekvienam rajono gyventojui naudotis bibliotekos informaciniais ištekliais ir paslaugomis, padidinti bibliotekų įvaizdžio patrauklumą visuomenei ir socialiniams partneriams, išryškinti bibliotekų tinklo privalumus, atskleisti daugialypių bibliotekų teikiamų paslaugų plėtros ir naudos visuomenei potencialą.

Pagrindinės veiklos kryptys ir uždaviniai:

- ✚ Kurti biblioteką, kaip bendruomenės traukos centrą, formuoti bibliotekos, kaip patrauklios informacijos, švietimo ir kultūros įstaigos įvaizdį;
- ✚ Atskleisti bibliotekų teikiamų paslaugų svarbą ir naudą visuomenei;
- ✚ Formuoti vartotojų poreikius tenkinančius dokumentų fondus;
- ✚ Užtikrinti prieigą prie žinių ir informacijos, skatinti skaitymą;
- ✚ Užtikrinti bibliotekos paslaugas jaunimui, atitinkančias jų poreikius ir prioritetus;
- ✚ Plėtoti kultūrinės veiklas, susijusias su knygos sklaida, skaitymo skatinimu, siekti jų kokybės;
- ✚ Kurti ir skleisti inovatyvias paslaugas;
- ✚ Užtikrinti krašto rašytinio paveldo saugojimą ir sklaidą;
- ✚ Per mėgėjiškus ir profesionalius edukacinius užsiėmimus skatinti vaikų kūrybiškumą, iniciatyvą, saviraišką;
- ✚ Ugdyti bibliotekininkų profesionalumą ir kompetencijas;
- ✚ Ugdyti vartotojų bibliografinį raštingumą, formuoti bibliografinės paieškos įgūdžius;
- ✚ Ieškoti galimybių papildomam finansavimui gauti, dalyvaujant įvairiose programose ir projektuose;
- ✚ Plėsti tarpinstitucinius bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius.

2016 m. ypač populiari buvo erdvė jaunimui „Idėjų LABAS“. Atsiradusi neformali ir atvira jaunimo susibūrimo vieta Anykščiuose, kurioje atvirai prieinamos informacinės medijų raštingumui reikalingos technologijos (garso laboratorija, grafikos, laboratorija). Kartu su jaunimo klubu „Katinų ložė“ pritraukė į biblioteką daugiau jaunimo, skatino juos skaityti, domėtis literatūra, menu.

Kovo 31 d. Anykščių L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje vyko Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos išplėstinis posėdis. Jame dalyvavo Panevėžio regiono viešųjų bibliotekų vadovai ir Tarybos nariai.

Balandžio 19–20 d. Anykščiuose vyko Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos organizuoti tarptautiniai teoriniai ir praktiniai mokymai „E. knygų rinka ir bibliotekų partnerystė“, kuriuose dalyvavo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos generalinis direktorius prof. dr. Renaldas Gudauskas ir Informacinių sistemų aptarnavimo skyriaus vyriausioji metodininkė Zofija Burinskienė, kolegos iš Slovėnijos, Ukrainos bibliotekų ir kt. Mokymų tikslas – didinti bibliotekų e. paslaugų kokybę ir bibliotekų išteklių prieinamumą visuomenei. Jau trečius metus iš eilės, Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija skelbė „Metų nominacijos“ konkursą. Konkurso tikslas – skatinti kūrybingai ir inovatyviai dirbančias Viešąsias bibliotekas bei jų filialus, įvertinant geriausius jų pasiekimus. Galime pasidžiaugti, kad „Kūrybiškiausios bibliotekos“ nominaciją, už įdomias iniciatyvas skaitymo skatinimo srityje (už 2015 metus), pelnė L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos Kurklių filialo bibliotekininkė Danguolė Matulienė. Beje, šis bibliotekos filialas spalio mėnesį paminėjo gražų 70-mečio jubiliejų.

2016 m. rugsėjo 8–10 d. sulaukėme svečių iš Latvijos, Estijos bibliotekų. Gražus tarptautinis bendradarbiavimas tarp Madonos (Latvija) ir Raplos (Estija) bibliotekų tęsiasi jau nuo 2007 m. Vyko apskrito stalo diskusija tema: „Kartos X, Y, Z – skirtumai ir bendrumai“, „Bibliotekos erdvės ir paslaugos – atradimų ar nuobodį vieta“, „Biblioteka, kaip „trečioji vieta“, „Bibliotekos vieta bendruomenėje“. Rugsėjo 9 d. šalia bibliotekos Kalbų alėjoje atidengtos Estijai ir Latvijai skirtos plytelės. Vasario 24 d. atitengta Baltarusijai skirta plytelė. Viso Kalbų alėjoje atidengtos jau devynios plytelės skirtos įvairioms šalims (Lietuvai, Prancūzijai, Gruzijai, Norvegijai, Čekijai, Moldovai, Baltarusijai, Estijai, Latvijai).

Po didelių sukrėtimų, gaisro Staškūniškio filiale, kuris suniokojo visą filialo turtą, bibliotekoje spalio mėnesį prasidėjo atkuriamieji statybos darbai. Visus metus vyko akcija „Padovanok knygą Staškūniškio bibliotekai“. Padovanota filialui 3 422 fiz. vnt. už 10 319,34 Eur. Knygas bibliotekai dovanojo Lietuvos Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, privatūs asmenys,

visuomeninės organizacijos, mokyklos, partijos, leidyklos, kaimų bendruomenės (plačiau žr. 2.2. Parama).

Anykščių rajono savivaldybė 2016 m. skyrė viešajai bibliotekai ir filialams 1 700 Eur einamiesiems reikalams, t. y. renginiams. Todėl, filialai nerašė savivaldybei nei vieno projekto tam tikroms programoms finansuoti.

Bibliotekose vykdyti projektai:

- ✚ Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos inicijuotas, Kultūros ministerijos iš dalies finansuotas Bibliotekos pažangai 2 projektas „Idėjų laboratorija: saviraiškos ir realizacijos erdvė“;
- ✚ Lietuvos kultūros ministerijos finansuotas projektas „Istorijos ir žmonės: pasakojimai bibliotekoje“;
- ✚ Leidybos projektas „Anykščių kraštotyrininkų biobibliografinis žodynas“ (Vadovė A. Berezauskienė). Projektas buvo palankiai įvertintas Anykščių rajono savivaldybės tarybos, jam įgyvendinti buvo skirta 2 000 Eur Išleista leidinio pirmoji dalis – „Anykščių kraštotyrininkai. Biografijos“.

Partneriais buvome Lietuvos Nacionalinės bibliotekos inicijuotame projekte „Pokalbiai apie emigraciją 2“.

Pagrindiniai veiklos vertinimo kriterijai rajono bibliotekose

Eil. Nr.	Priemonės	Planuota 2016 m.	Įvykdyta 2016 m.	Įvykdymo proc.
1.	Gyventojų sutelkimo procentas bibliotekose	33,5	34,3	102,4
2.	Registruotų vartotojų skaičius	8 728	8 825	101,1
3.	Apsilankymų skaičius	164 470	167 587	101,9
4.	Dokumentų išduotis	251 520	262 403	104,3
5.	Gauti ir sutvarkyti dokumentų	12 900	11 953	92,7
6.	Prenumeruoti periodinių leidinių (pavadinimais)	50	57	114,0
7.	Organizuoti renginių, iš jų:	1 092	1 274	116,7
	žodinių	434	558	128,6
	vaizdinių	658	716	108,8
8.	Atsakyti į skaitytojų užklausas	2 605	3 014	115,7

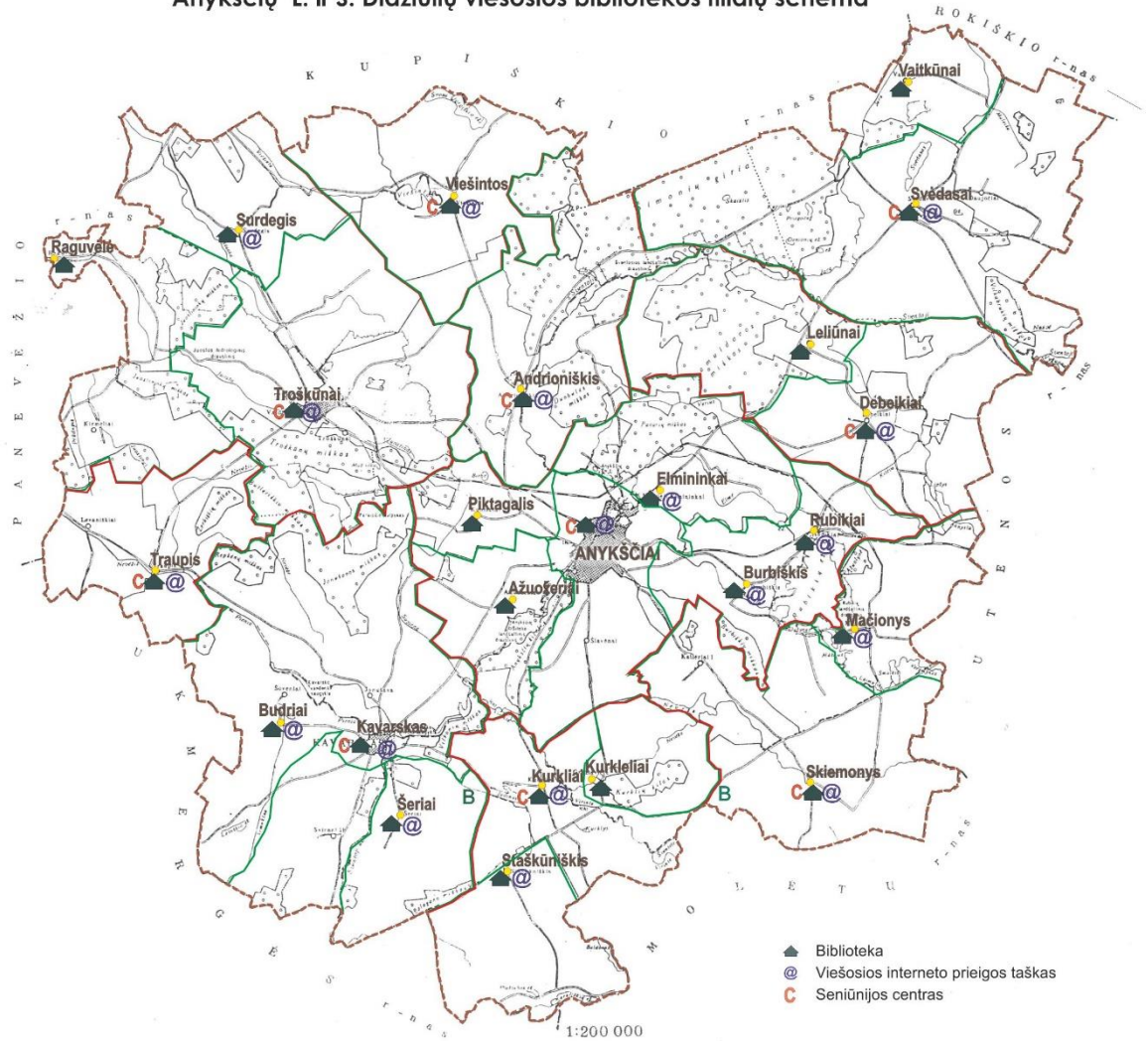
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1.1. Bibliotekų skaičius

- ✚ Iš viso – 25;
- ✚ Viešųjų bibliotekų – 1;
- ✚ Miesto filialų – 2;
- ✚ Kaimo filialų – 22.

Bibliotekų tinklo tankumo koeficientas rajone 0,97. Didžiausias atstumas tarp bibliotekų yra 13 km., mažiausias – 4 km. Vienai bibliotekai vidutiniškai tenka 1 030 gyventojai, vienam filialui – 633 gyventojų.

Anykščių L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos filialų schema

1.2. Tinklo pokyčiai

- ✚ Uždaryta filialų – nėra;
- ✚ Atidaryta filialų – nėra;
- ✚ Sujungta bibliotekų – nėra.

1.3. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas

Savanoriai knygnešiai aptarnaudami senyvo amžiaus ir neįgaliuosius skaitytojus namuose talkina rajono bibliotekininkams jau daugelį metų. Filialuose sutelkti 378 knygnešiai, lyginant su praėjusiais metais 4 mažiau. Knygnešiai knygą, spaudą nešė 655 gyventojams, lyginant su praėjusiais metais 179 mažiau. Išduota jiems 15 762 fiz. vnt. dokumentų, lyginant su praėjusiais metais 9 547 fiz. vnt. mažiau. Daugiausia knygnešių turi Debeikių (54), Kurklių (27) ir Skiemonių (23) filialai. Dažnai knygą ar spaudą gyventojams nuneša ir pačios bibliotekininkės.

1.4. Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos (LASS) narių aptarnavimas

2016 m. užsiregistravo 33 šios kategorijos skaitytojai, lyginant su praėjusiais metais 8 daugiau. 2 skaitė Brailio raštu, iš jų 1 moksleivis. Viso išduota 447 fiz. vnt., lyginant su praėjusiais metais 134 mažiau, iš jų 401 garsinių knygų bei 46 knygos Brailio raštu. Apsilankė 90 lankytojų, 11 mažiau. Šią skaitytojų grupę sudaro senyvo amžiaus skaitytojai, kasmet jie keičiasi, ateina naujų. Silpnaregiai bibliotekoje naudojasi jiems skirta kompiuterizuota darbo vieta su programa MAGIC, leidžiančia padidinti bet kurią monitoriaus vietą, norimą tekstą, grafiką ar lentelę. Garsinėmis knygomis ir knygomis Brailio raštu aprūpina Panevėžio aklųjų ir silpnaregių biblioteka. Per metus iš Panevėžio Aklųjų bibliotekos gauta 224 garsinės knygos bei žurnalai, 23 pavadinimų knygos Brailio raštu. LASS nariams, gyvenantiems Anykščių rajono miesteliuose bei kaimuose, knygas nuvežė to kaimo bibliotekos darbuotojos. Garsines knygas skaitė ne vien LASS nariai, skolinosi ir kiti, 80 metų sulaukę žmonės, kuriems su amžiumi atsiranda regėjimo problemų. Bendradarbiauome su LASS Anykščių rajono taryba, ieškojome, kaip padėti regėjimo negalios ištiktam žmogui, kaip įtraukti į bendrą veiklą, kvietėme juos į bibliotekos organizuojamus renginius.

1.5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai viešojoje bibliotekoje

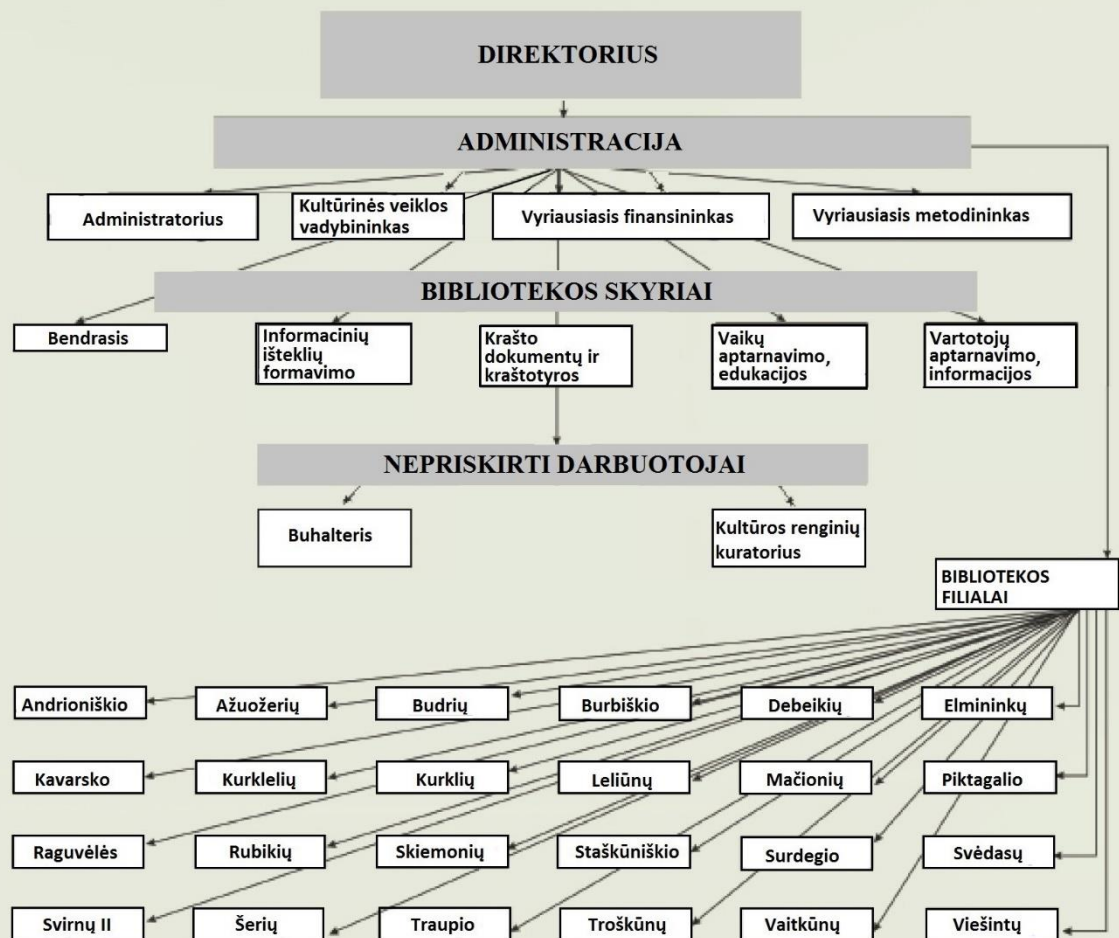
Nuo 2016 m. kovo 31 d. keitėsi Viešosios bibliotekos organizacinė valdymo struktūra. Ją sudaro:

- Direktorius;
- Administratorius;
- Būhalteris;
- Kultūrinės veiklos vadybininkas;
- Kultūrinių renginių kuratorius;
- Vyriausiasis finansininkas;
- Vyriausiasis metodininkas;
- Struktūriniai padaliniai (skyriai): Bendrasis skyrius; Informacijos išteklių formavimo skyrius; Krašto dokumentų ir kraštotyros skyrius; Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyrius; Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius.

PATVIRTINTA

Anykščių L. ir S. Didžiulių
viešosios bibliotekos
direktoriaus įsakymu Nr. V - 6
2016-01-19

ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS LIUDVIKOS IR STANISLOVO DIDŽIULIŲ VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖS VALDYMO STRUKTŪROS SCHEMA

II. FONDO FORMAVIMAS

2.1. Fondo formavimas

Ataskaitiniais metais rajono bibliotekų fondai buvo papildyti 11 953 fiz. vnt., 5 232 pav. dokumentų už 40 535,77 Eur. Tame skaičiuje į bendrąją visuminę apskaitą įtraukti 2015 m. periodiniai leidiniai (3 754 fiz. vnt., 43 pav. žurnalų ir 111 kompl., 14 pav. laikraščių; jų lėšos į visuminę apskaitą neįtraukiamos). Gauta ir suinventorinta 8 094 fiz. vnt. dokumentų už 40 535,77 Eur, tame tarpe suinventorinti 6 fiz. vnt. už 99,08 Eur neterminuoto saugojimo periodinių leidinių. 2016-ieji metai buvo paskelbti Bibliotekų metais, fondų komplektavimui lėšų buvo skirta daugiau, tačiau brangstant leidiniams, bibliotekos fondai papildyti netgi šiek tiek mažiau, negu 2015 m. (2015 m. – 11 963 fiz. vnt., 2016 m. – 11 953 fiz. vnt.).

Kultūros ministerija dokumentams įsigyti skyrė 20 092,00 Eur, rajono Savivaldybė – 14 400,00 Eur, 80,00 Eur panaudota spec. lėšų.

✚ Už Kultūros ministerijos lėšas įsigyta 2 702 fiz. vnt., 20 092,00 Eur;

✚ Už Savivaldybės lėšas įsigyta:

- 151 fiz. vnt., 1 400,00 Eur (knygos),
- 3 865 fiz. vnt. 57 pav., 13 000,00 Eur (periodiniai leidiniai);

✚ Paramos gauta 5 234 fiz. vnt., 18 864,69 Eur;

✚ Už spec. lėšas įsigytas 1 fiz. vnt., 80,00 Eur (Liudvika Didžiulienė-Žmona 1904 m. „Lietuvos gospadinė arba Pamokinimai kaip prigulinčiai suvartoti dievo dovanas“ 1904 m.).

2016 m. pradžioje, laikantis Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių, patvirtintų Bibliotekos direktoriaus įsakymu Nr. V-9 2015 m. sausio 26 d., buvo pasirinktas vienas tiekėjas – UAB „Alma littera sprendimai“. Su šiuo tiekėju biblioteka bendradarbiauja jau ne pirmus metus ir didesnių nesklandumų nekilo, išskyrus CD ir DVD užsakymus, kurių pristatymas vėlavo. UAB „Alma littera sprendimai“ bibliotekai užsakytas knygas pardavė su 23 proc. nuolaida nuo bazinės leidinio kainos + PVM (knygoms 9 proc., elektroniniams dokumentams 21 proc.). Tiekėjas įsipareigojo vykdyti pardavimo skatinimo akciją – skirti leidyklų „Alma littera“ ir „Šviesa“ leidinių, vertinant juos šių leidyklų didmenine bazine kaina eurais be PVM už 5 proc. sumą, skaičiuojant nuo bibliotekos nupirktų šių leidyklų leidinių.

Bibliotekos fondai naujais dokumentais papildomi, remiantis pagal Bibliografinę informaciją apie Lietuvoje išleistus ir numatomus leisti leidinius. Tiekėjas taip pat atsižvelgė į bibliotekos pageidavimus užsisakyti dokumentus pagal turimą informaciją iš kitų šaltinių.

2016 m. už Kultūros ministerijos skirtas lėšas iš pagrindinio tiekėjo „Alma littera sprendimai“ buvo nupirkta 2 702 fiz. vnt. dokumentų už 20 092,00 Eur (tame tarpe 31 fiz. vnt. už 200,00 Eur vaizdo ir garso dokumentų).

- ✚ Pasaulio anykštėnų bendrija padovanojo 26 fiz. vnt. Antano Tylos knygos „Apie Anykščius ir anykštėnus“;
- ✚ Aldonos ir Algirdo Antano Avižienių fondas – 32 fiz. vnt. Rimanto Vanago knygos „Anykščių fenomenas“;
- ✚ kraštiečiai rašytojai Milda Telksnytė ir Vygandas Račkaitis – 32 fiz. vnt. savo knygų „Užuoganos“ ir „Saulėlydžių žaroj“;
- ✚ kraštiečiai Minvydas Kazlauskas – 26 fiz. vnt. savo knygos apie gimtąjį kaimą „Saulėlydis Čiukuose“;
- ✚ skaitytojai padovanojo knygas Elmininkų (67 fiz. vnt.), Leliūnų (46 fiz. vnt.), Kavarsko (130 fiz. vnt.), Svėdasų (55 fiz. vnt.; akcija „Knygų Kalėdos“) filialams.

2.3. Fondų būklė

- ✚ Iš viso SVB fonde yra 208 034 fiz. vnt., 53 331 pav., tame skaičiuje: žurnalų – 3 754 fiz. vnt., laikraščių – 111 kompl., 57 pav. Iš jų:
 - VB – 81 186 fiz. vnt., 50 520 pav.
 - Miesto filialuose – 26 178 fiz. vnt., 13 397 pav.
 - Kaimo filialuose – 100 670 fiz. vnt., 9 133 pav.
- ✚ Iš viso RSVB yra grožinės literatūros 129 511 fiz. vnt., 61,8 %. Iš jų:
 - VB – 45 848 fiz. vnt., 56,5 %
 - Miesto filialuose – 16 340 fiz. vnt., 62,6%
 - Kaimo filialuose – 67 323 fiz. vnt., 67,6 %
- ✚ Iš viso RSVB yra šakinės literatūros 74 658 fiz. vnt., 36,4 %. Iš jų:
 - VB – 34 685 fiz. vnt., 42,6%
 - Miesto filialuose – 9 538 fiz. vnt., 36,3%
 - Kaimo filialuose – 30 435 fiz. vnt., 30,1%
- ✚ Iš viso RSVB periodinių leidinių yra 3 865 fiz. vnt., 1,8% (žurnalų – 3 754 fiz. vnt., laikraščių – 111 kompl.). Iš jų:
 - VB – 653 fiz. vnt., 0,9% (žurnalų – 637 fiz. vnt., laikraščių – 16 kompl.)
 - Miesto filialuose – 300 fiz. vnt., 1,1% (žurnalų – 290 fiz. vnt., laikraščių – 10 kompl.)
 - Kaimo filialuose – 2 912 fiz. vnt., 2,3% (žurnalų – 2827 fiz. vnt., laikraščių – 85 kompl.)

2.4. Aprūpinimas dokumentais

✚ 1 gyventojui tenka dokumentų:

- Rajone – 8,08 fiz. vnt. Iš jų:
- Mieste – 8,04 fiz. vnt.
- Kaime – 8,1 fiz. vnt.

✚ 1 gyventojui tenka naujai gautų dokumentų:

- Rajone – 0,5 fiz. vnt. Iš jų:
- Mieste – 0,3 fiz. vnt.
- Kaime – 0,7 fiz. vnt.

✚ 1 gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų:

- Rajone – 0,07 fiz. vnt. Iš jų:
- Mieste – 0,1 fiz. vnt.
- Kaime – 0,02 fiz. vnt.

✚ 1 gyventojui tenka elektroninių ir kitų skaitmeninių dokumentų:

- Rajone – 0,005 fiz. vnt. Iš jų:
- Mieste – 0,008 fiz. vnt.
- Kaime – 0,002 fiz. vnt.

✚ 1 vartotojui tenka dokumentų:

- Rajone – 24 fiz. vnt. Iš jų:
- Mieste – 27 fiz. vnt. (VB, Kavarsko ir Troškūnų filialai)
- Kaime – 21 fiz. vnt.

2.5. Dokumentų gavimas

Iš viso per metus įsigyta dokumentų 11 953 fiz. vnt. (-10), 5232 pav. už 53 535,77 Eur, tame skaičiuje: žurnalų – 3 754 fiz. vnt., laikraščių – 111 kompl., 57 pav. Be periodikos gauta 8 094 fiz. vnt., 5 175 pav. už 40 535,77 Eur dokumentų (tame tarpe užpajamuoti 6 fiz. vnt. kraštotyrynių periodinių leidinių už 99,08 Eur neterminuotam saugojimui).

✚ Iš viso gauta (inventorintų dokumentų):

- Rajone – 8 094 fiz. vnt., 5 175 pav. Iš jų:
- VB – 2 597 fiz. vnt., 1 590 pav.
- Miesto filialuose – 503 fiz. vnt., 356 pav.
- Kaimo filialuose – 4 994 fiz. vnt., 3 662 pav.

✚ Per metus SVB įsigyta grožinės literatūros 5 513 fiz. vnt., 3 293 pav. Iš jų:

- VB – 1 685 fiz. vnt., 846 pav.

- Miesto filialuose – 316 fiz. vnt., 217 pav.
- Kaimo filialuose – 3 512 fiz. vnt., 2 518 pav.

✚ Per metus SVB įsigyta šakinės literatūros 2 581 fiz. vnt., 1 882 pav. Iš jų:

- VB – 912 fiz. vnt., 744 pav.
- Miesto filialuose – 187 fiz. vnt., 139 pav.
- Kaimo filialuose – 1 482 fiz. vnt., 1 144 pav.

✚ Per metus SVB įsigyta periodinių leidinių 3 865 fiz. vnt., 57 pav. (žurnalų – 3 754 fiz. vnt., laikraščių – 111 kompl.), tame tarpe 6 fiz. vnt. suinventorintų kraštotyринių periodinių leidinių.

Iš jų:

- VB – 653 fiz. vnt. (žurnalų – 637 fiz. vnt., laikraščių – 16 kompl.)
- Miesto filialuose – 300 fiz. vnt. (žurnalų – 290 fiz. vnt., laikraščių – 10 kompl.)

Vidutiniškai gavo MF – 150 fiz. vnt., 15 pav.

- Kaimo filialuose – 2 912 fiz. vnt. (žurnalų – 2 827 fiz. vnt., laikraščių – 85 kompl.)

Vidutiniškai gavo KF – 139 fiz. vnt., 13 pav.

2016 m. rajono Savivaldybė periodinių leidinių prenumeratai skyrė 13 000,00 Eur, t. y. 33,00 Eur mažiau, negu 2015 m. Už gautus pinigus buvo užprenumeruoti 57 pav. periodiniai leidiniai (43 pav. žurnalai ir 14 pav. laikraščiai). Iš jų:

- VB – 57 pav.
- Vidutiniškai 1 miesto filialas – 15 pav.
- Vidutiniškai 1 kaimo filialas – 13 pav.

Daugiausiai periodinių leidinių gavo Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyrius – 44 pav. (30 pav. žurnalų ir 14 pav. laikraščių). Labai trūksta periodinių leidinių, skirtų vaikams. Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius gavo tik 6 pav. vaikiškus žurnalus. Suaugusiems skaitytojams skirtų periodinių leidinių gavome paramos iš Kultūros ministerijos bei Radijo ir televizijos spaudos rėmimo fondo. Tai – daugiausia kultūriniai, švietėjiški leidiniai, keletas leidinių buvo rusų kalba. Šie leidiniai kaimo filialuose nėra paklausūs, jais daugiau domisi Viešosios bibliotekos skaitytojai, todėl realius skaitytojų poreikius tenkina nepilnai. Pasaulio anykštėnų bendrija visoms rajono bibliotekoms padovanojo 6 numerius (tiek per metus ir išėjo) laikraščio „Pasaulio anykštėnas“.

✚ Per metus SVB vidutiniškai gavo dokumentų:

- VB – 521 fiz. vnt., 275 pav.
- Vienas miesto filialas – 402 fiz. vnt., 193 pav.
- Vienas kaimo filialas – 365 fiz. vnt., 179 pav.

Daugiausiai dokumentų gavo Staškūniškio kaimo filialas – 3 461 fiz. vnt., nes buvo iš naujo komplektuojamas dokumentų fondas vietoje sudegusio. Kavarsko miesto filialas gavo 469 fiz. vnt., Troškūnų miesto filialas – 334 fiz. vnt., Svėdasų kaimo filialas – 425 fiz. vnt., Elmininkų kaimo filialas – 304 fiz. vnt., Leliūnų kaimo filialas – 270 fiz. vnt. (su periodika). Didžiausiu dokumentų skaičiumi pasipildė tų filialų fondai, kuriems knygas dovanojo skaitytojai.

Mažiausiai dokumentų gavo Budrių kaimo filialas – 137 fiz. vnt., Mačionių kaimo filialas – 174 fiz. vnt., Rubikių kaimo filialas – 181 fiz. vnt., Svirnų II kaimo filialas – 183 fiz. vnt. (su periodika).

- Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyrius gavo 1 711 fiz. vnt., 1 000 pav. dokumentų (su periodika);
- Saugykla – 200 fiz. vnt., 199 pav. dokumentų;
- Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius – 970 fiz. vnt., 504 pav. (su periodika).

SVB fonde naujų dokumentų procentas yra 5,74% .

- VB fonde – 3,85%;
- MF fonduose – 3,07%;
- KF fonduose – 7,97% .

Lėšos, tenkančios 1 gyventojui dokumentams įsigyti rajone:

- Iš viso – 2,07 Eur (su periodika), 1,57 Eur (be periodikos);
- Kultūros ministerijos lėšų – 0,77 Eur;
- Savivaldybės lėšos – 0,56 Eur (su periodika), 0,05 Eur (be periodikos);
- Kiti šaltiniai – 0,74 Eur (parama ir spec. lėšos).

2017 m. sausio 1 d. iš viso rajono bibliotekų fonde yra 208 034 fiz. vnt., 53 331 pav. už 435 373,38 Eur dokumentų (su periodika).

- Lietuvių kalba yra 202 400 fiz. vnt.
- Užsienio kalba – 5 634 fiz. vnt.

2.6. Dokumentų nurašymas

2016 m. rajono bibliotekose nurašyta 19 908 fiz. vnt. (+10 157), 1 564 pav. už 6 273,44 Eur dokumentų. Tame skaičiuje nurašyti 2014 m. periodiniai leidiniai (5 135 fiz. vnt.) : žurnalai – 5 020 fiz. vnt., laikraščiai – 115 kompl. (tame tarpe 657 žurnalai be paskirstymo kalbomis ir mokslo šakomis balansui išlyginti). Be periodikos nurašyta 14 773 fiz. vnt. dokumentų.

Nurašyta dokumentų:

- VB – 2 169 fiz. vnt., 717 pav.
- Miesto filialuose – 2 047 fiz. vnt., 356 pav.

- Kaimo filialuose – 15 692 fiz. vnt., 1492 pav.

✚ Nurašyta periodinių leidinių:

- Iš viso SVB – 5 135 fiz. vnt. (žurnalų – 5 020 fiz. vnt., laikraščių – 115 kompl.)
- VB – 1 059 fiz. vnt. (žurnalų – 1 040 fiz. vnt., laikraščių – 19 kompl.)
- Miesto filialuose – 582 fiz. vnt. (žurnalų – 571 fiz. vnt., laikraščių – 11 kompl.)
- Kaimo filialuose – 3 494 fiz. vnt. (žurnalų – 3 409 fiz. vnt., laikraščių – 85 kompl.)

Daugiausiai dokumentų buvo nurašyta Staškūniškio kaimo filiale (4 664 fiz. vnt.), nes gaisro metu sudegė visi dokumentai; Kurklių filiale nurašyta 1 687 fiz. vnt., Kavarsko filiale – 1 356 fiz. vnt., Surdegio filiale – 1 233 fiz. vnt., Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyriuje – 1 919 fiz. vnt. Tik periodinius leidinius nurašė Elmininkų, Burbiškio, Šerių, Piktagalio, Vaitkūnų, Svirnų II, Budrių kaimų filialai ir Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius.

✚ Nurašymo priežastys:

- Susidėvėję ir skaitytojų sugadinti dokumentai – 9 557 fiz. vnt., 48%
- Praradę aktualumą dokumentai – 5687 fiz. vnt., 28,6%; tame skaičiuje nurašyti periodiniai leidiniai, pasibaigus jų saugojimo terminui – 5 135 fiz. vnt., 25,8%
- Dėl kitų priežasčių – 4 664 fiz. vnt., 23,4% (Staškūniškio kaimo filialo fondas, sudegęs gaisro metu).

2016 m. dokumentų nurašyta 7 955 fiz. vnt. daugiau, negu gauta. Taip yra todėl, kad nurašyti visi Staškūniškio filialo dokumentai, be to dauguma filialų 2015 m. nurašė tik periodinius leidinius, todėl šiais metais daugiau nurašė kitų dokumentų.

2.7. Dokumentų fondo judėjimas

Bibliotekos	Fondo dydis 2016-01-01	Gauta per metus	Nurašyta per metus	Fondo dydis 2017-01-01
Rajono bibliotekose	215 989	11 953	19 908	208 034
Viešojoje bibliotekoje	80 229	3 126	2 169	81 186
Miestų filialuose	27 422	803	2 047	26 178
Kaimų filialuose	108 338	8 024	15 692	100 670

Dokumentų fondas per metus sumažėjo 7 955 fiz. vnt., iš to skaičiaus kaimų filialuose net 7 668 fiz. vnt., miesto filialuose sumažėjo – 1 244 fiz. vnt., viešojoje bibliotekoje padidėjo 957 fiz. vnt.

2.8. Fondo panaudojimas

✚ Bendras fondo apyvartos rodiklis rajono bibliotekose – 1,26 (+0,05)

- Viešojoje bibliotekoje – 1,03 (+0,02)
- Miestų filialuose – 1,0 (+0,02)
- Kaimų filialuose – 1,51 (+0,09)

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

3.1. Vartotojų telkimas

Lietuvos statistikos departamento duomenimis rajone 25 755 gyventojai. Anykščių mieste – 10 560 gyventojų. Kaimo filialų aptarnaujamuose mikrorajonuose yra 12 395 gyventojai, miesto filialų aptarnaujamuose mikrorajonuose – 2 800 gyventojų. Gyventojų skaičius rajone, lyginant su praėjusiais metais sumažėjo 327 gyventojais, o lyginant su 2013 m. gyventojų skaičius sumažėjo net – 2701. Tėvų kartą keičia beveik perpus mažesnė vaikų karta. Gyventojų skaičiaus mažėjimas turi įtakos ir skaitytojų telkimui.

Bibliotekos	Gyventojų skaičius 2016 m.	Gyventojų skaičius 2015 m.	Gyventojų skaičius 2014 m.	Gyventojų skaičius 2013 m.	Gyv. sutel. 2016 %	Gyv. sutel. % 2015	Gyv. sutel. % 2014	Gyv. sutel. % 2013
Rajono bibliotekose	25 755	26 082	26 617	28 456	34,3	33,9	34,6	31,7
Viešojoje bibliotekoje	10 560	10 717	10 917	10 204	26,9	25,6	26,8	25,2
Miestų filialuose	2 800	3 016	3 252	4 700	39,8	36,8	35,9	26,3
Kaimų filialuose	12 395	12 349	12 448	13 552	39,3	40,3	40,9	38,5

Gyventojų sutelkimo procentas rajono bibliotekose lyginant su praėjusiais metais padidėjo +0,4; viešojoje bibliotekoje: +1,3; miestų filialuose: +3,0; kaimų filialuose: -1,0.

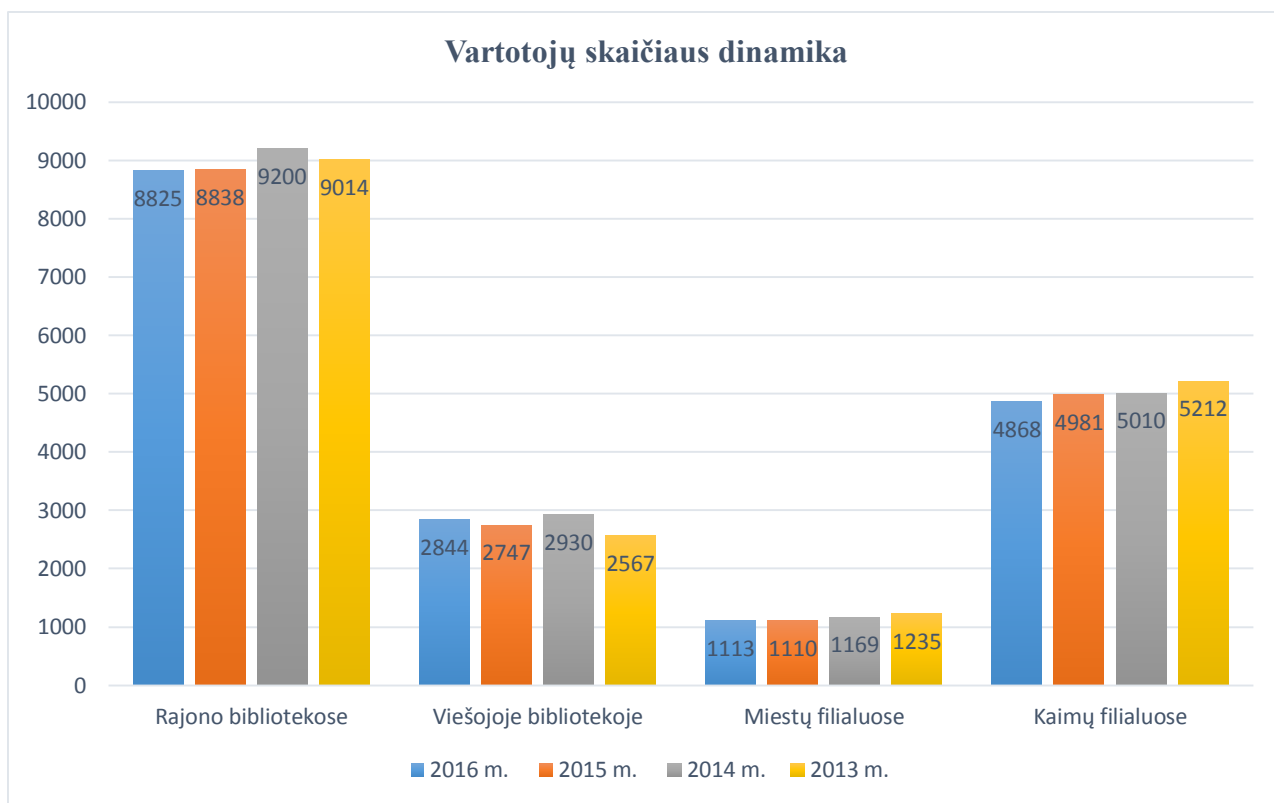
Aukščiausias gyventojų sutelkimo procentas Rubikių filiale – 83,7. Yra mažas aptarnaujamas mikrorajonas – pagrindinė Rubikių gyvenvietė. Dar biblioteka turi 10 knygnešių, kurie aptarnauja 12 gyventojų. Ažuožerių filialo gyventojų sutelkimas – 64,69 proc, Šerių – 56,9 proc. Mažiausias gyventojų sutelkimo procentas yra Piktagalio filiale – 24,0 proc, Elmininkų – 28,45 proc, Raguvėlės – 29,0 proc. Šių bibliotekų aptarnaujami mikrorajonai platūs savo teritorija, nepatogi geografinė padėtis. Problema išlieka – skaitytojai skolininkai, tiek suaugę, tiek skaitytojai vaikai. Skolininkų yra ir Viešojoje bibliotekoje ir filialuose. Skolininkams siunčiami paraginiai grąžinti bibliotekai knygas, bibliotekininkės skambina jiems telefonu. Viešojoje bibliotekoje skaitytojai, kurie naudojami elektroninio pašto sistema ir LIBIS autoinformavimo būdu gauna priminimus. Bibliotekininkėms tenka lankytis pas skolininkus ir namuose bei mokyklose.

3.2. Vartotojų skaičius

2016 m. rajono bibliotekose registruoti 8 825 vartotojai. Perregistruoti vartotojai – 7 867 (+10) ir 958 (-23) užsiregistravę naujai. Galime pasidžiaugti, kad vartotojų skaičius rajone tik nežymiai mažėjo (-13), kadangi žinome, kad gyventojų skaičius sparčiai mažėja. Viešojoje bibliotekoje lyginant su praėjusiais metais vartotojų skaičius išaugo (+97), kaimo filialuose: (-113), miesto filialuose: (+3). Pagrindinės mažėjimo priežastys – mažėjantis gyventojų skaičius bei spartus gyventojų senėjimo procesas kaime. Lyginant su 2013 m. vartotojų skaičius sumažėjo: (-189).

Bibliotekos	Vartotojų skaičius 2016 m.	Vartotojų skaičius 2015 m.	Vartotojų skaičius 2014 m.	Vartotojų skaičius 2013 m.
Rajono bibliotekose	8 825	8 838	9 200	9 014
Viešojoje bibliotekoje	2 844	2 747	2 930	2 567
Miestų filialuose	1 113	1 110	1 169	1 235
Kaimų filialuose	4 868	4 981	5 010	5 212

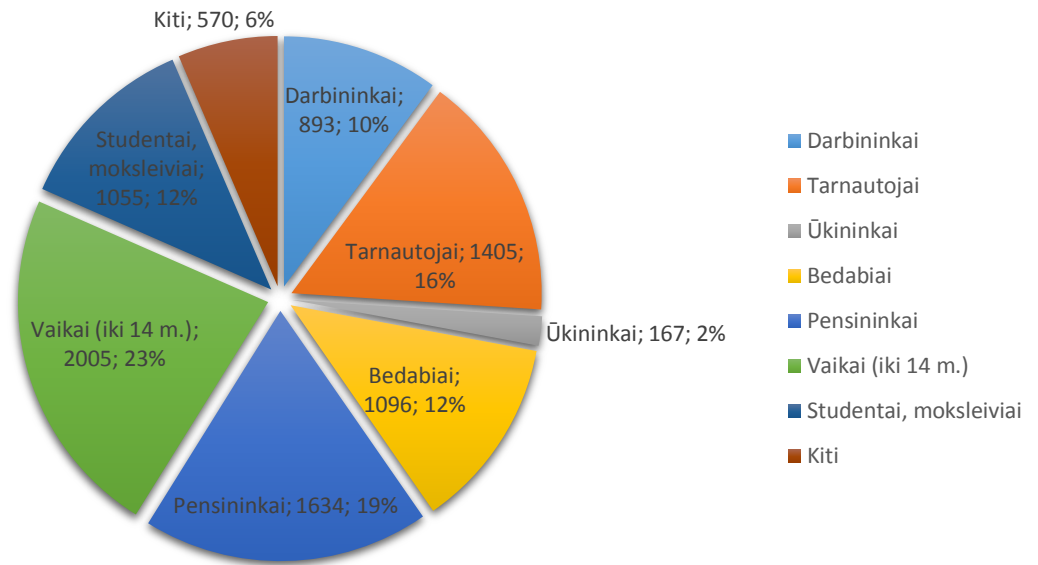

3.3. Vartotojų sudėtis

Skaitytojų kategorijos	Rajono bibliotekose	Viešojoje bibliotekoje	Miestų filialuose	Kaimų filialuose
Darbininkai	893	127	223	543
Tarnautojai	1 405	719	86	600
Ūkininkai	167	26	25	116
Bedarbiai	1 096	357	152	587
Pensininkai	1 634	400	221	1 013
Vaikai (iki 14 m.)	2 005	716	145	1 144
Studentai ir moksleiviai	1 055	484	96	475
Kiti	570	15	165	390

Esminių vartotojų sudėties pokyčių per aptarnaujamus metus nebuvo. Skaičiai atspindi demografinius ir socialinius visuomenės pokyčius – didžioji dalis yra vaikai (23 %), pensininkai (19%), tarnautojų (16 %). Mažiausiai bibliotekoje lankosi kitų (6 %).

Vartotojų sudėtis % rajono bibliotekose

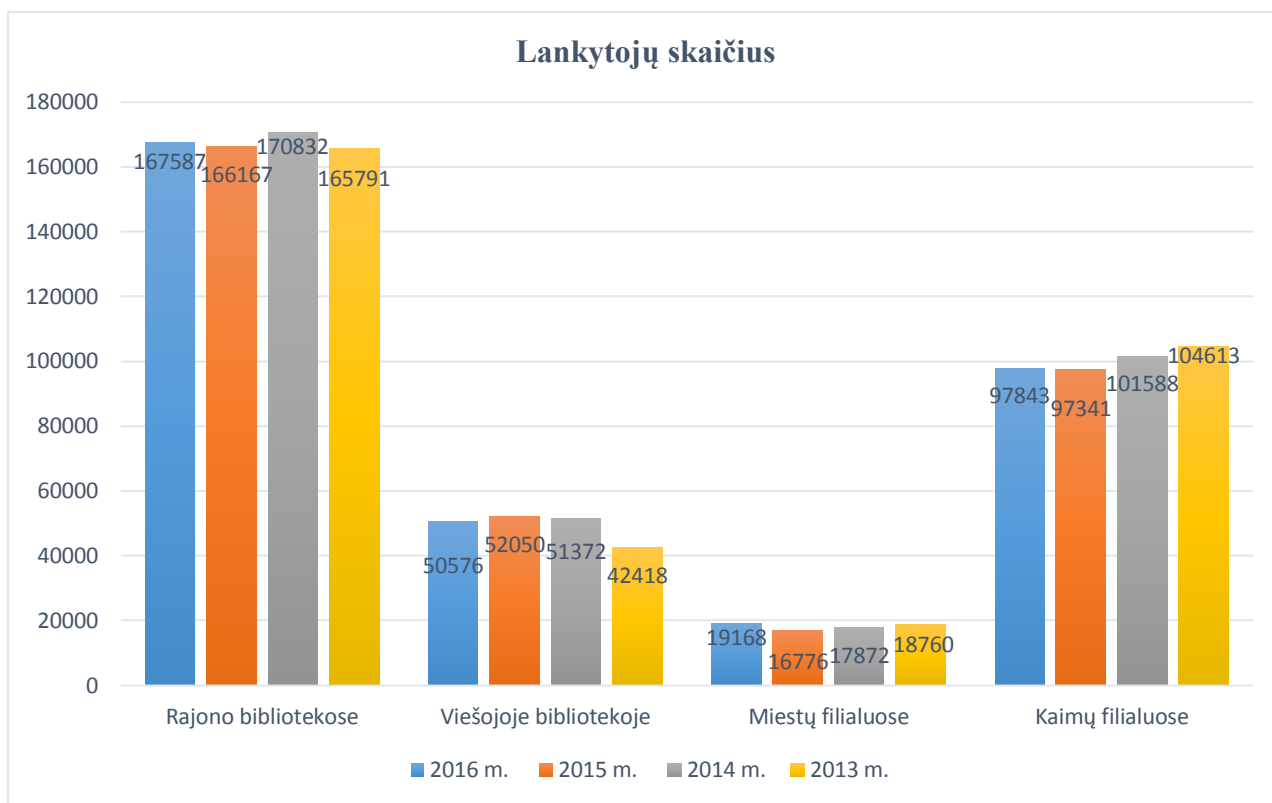

3.4. Apsilankymų skaičius

Metų eigoje rajono bibliotekose apsilankė 167587 lankytojai, lyginant su praėjusiais metais lankytojų skaičius išaugo (+ 1420). Viešojoje bibliotekoje apsilankė 50576 lankytojų, lyginant su praėjusiais metais 1474 lankytojais mažiau. Apsilankymų skaičius išaugo miestų filialuose (+2392) ir nežymiai kaimų filialuose (+502). Didesnį lankytojų skaičių filialuose lėmė išaugęs renginių populiarumas. Lyginant su 2013 metais apsilankymų skaičius išaugo: (+1796).

Aukščiausias lankomumo rodiklis pasiektas Budrių filiale – 52,0, Kurklių filiale – 34,6, Surdegio ir Svirnų II filialuose – 24,8, Svėdasų ir Staškūniškio filialuose – 24,7. Rečiausiai lankytojai lankėsi Rubikių filiale – 10,1, Debeikių filiale – 12,0, Šerių filiale – 13,9.

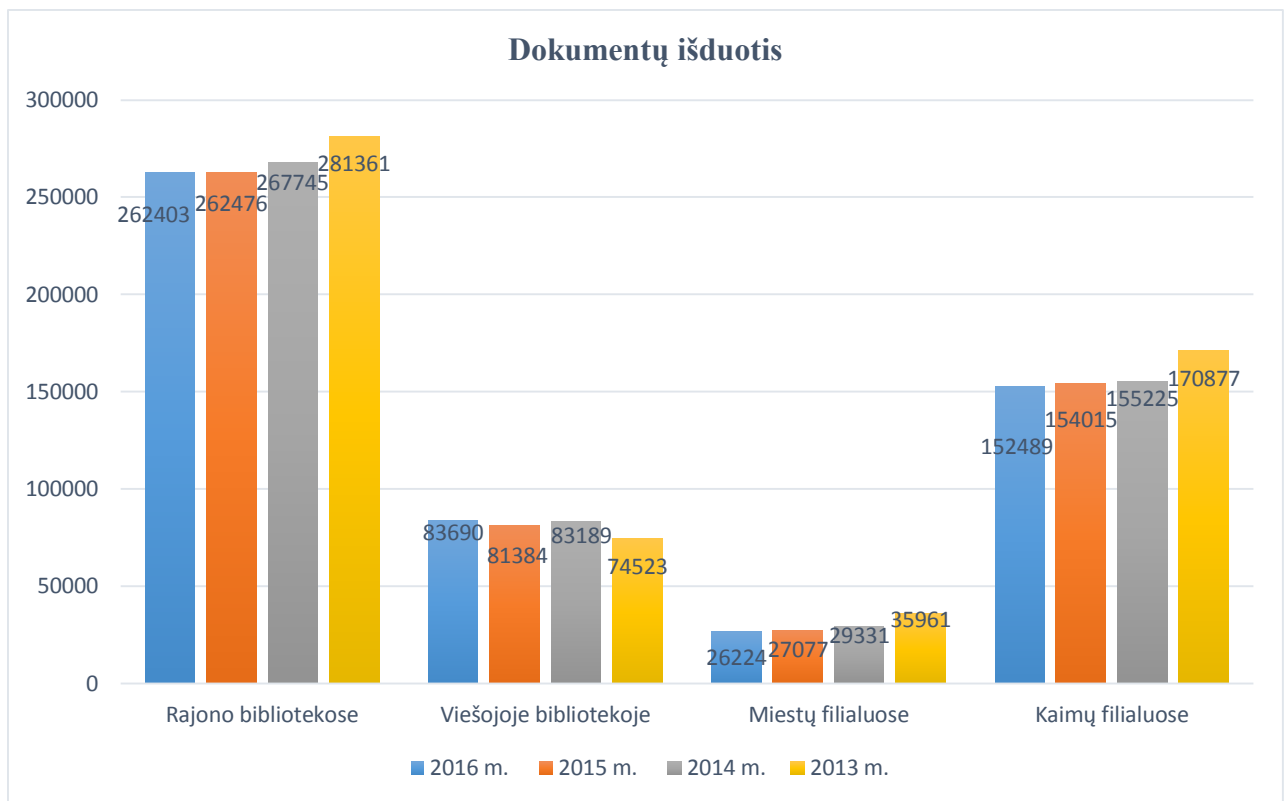
Bibliotekos	Lankytojų skaičius				Lankomumas			
	2016 m.	2015 m.	2014 m.	2013 m.	2016 m.	2015 m.	2014 m.	2013 m.
Rajono bibliotekose	167 587	166 167	170 832	165 791	19,0	18,8	18,6	18,4
Viešojoje bibliotekoje	50 576	52 050	51 372	42 418	17,8	18,9	17,5	16,5
Miestų filialuose	19 168	16 776	17 872	18 760	17,2	15,1	15,3	15,2
Kaimų filialuose	97 843	97 341	101 588	104 613	20,1	19,5	19,9	20,1

3.5. Dokumentų išduotis

2016 m. rajono bibliotekose skaitytojams išduota 262 403 fiz. vnt. dokumentų. Lyginant su praėjusiais metais išduota 73 fiz. vnt. mažiau. Dokumentų išduotis padidėjo tik viešojoje bibliotekoje (+2 306), o miestų ir kaimų filialuose sumažėjo (-853) ir (-1 526). Išduoties mažėjimą filialuose lemia naujų knygų stygius, menkai atsinaujinantys, nauja populiaria literatūra pasipildantys dokumentų fondai. Sumažėjo bibliotekose prenumeruojamų periodinių leidinių skaičius. Lyginant su 2013 m. išduotis sumažėjo (-18 958).

Bibliotekos	Išduota 2016 m.	Išduota 2015 m.	Išduota 2014 m.	Išduota 2013 m.
Rajono bibliotekose	262 403	262 476	267 745	281 361
Viešojoje bibliotekoje	83 690	81 384	83 189	74 523
Miestų filialuose	26 224	27 077	29 331	35 961
Kaimų filialuose	152 489	154 015	155 225	170 877

Skaitomiausia bibliotekos prenumeruota spauda: „Iliustruotasis mokslas“, „Valstybė“, „Psichologija tau“, „Moteris“, „Laima“, „Kelionės ir pramogos“ (senesnių metų), „Sodo spalvos“, „Mano ūkis“, „Šeimininkė“, „Rankdarbiai“, „Burda“, „Verena“, „Edita“, „Žurnalas apie gamtą“ ir dienraščiai „Lietuvos rytas“, „Respublika“, „Kaimo laikraštis“ bei rajono laikraščiai „Anykšta“ ir „Šilelis“. Periodinius leidinius skaito įvairių kategorijų skaitytojai. Labai populiariūs savaitiniai žurnalai: „Moters savaitė“, „Žmonės“, „Stilius“, „Ji“. 2016 m. skaitytojai pasigedo populiarių žurnalų: „Verslo klasė“, „Iliustruotoji istorija“, „Meškeriojas“, „Nacionalinė geografija“, „Kelionės ir pramogos“, „Legendos“, „Keturi ratai“, „Raktas“.

Neigiami atsakymai knygoms, kurių biblioteka neturi: R. Šaltenis „Aš – mokytojas“, J. Grušas „Laimingasis – tai aš“, G. Radvilavičiūtė „Suplanuotos akimirkos“, J. Užurka „Iškiliausios Lietuvos moterys“, A. Diuma „Grafas Montekristas“, A. Sinkleris „Džiunglės“, G. Garsija Markesas „Meilė choleros metu“, V. Volungevičius „Pilies šešėlyje“, W. Lessel „Projektų valdymas“, „Filosofijos istorijos chrestomatija. Naujieji amžiai“, II d., A. Svijašas „Išmintingas pasaulis“. R. Scenker „Sudrebink savo gyvenimą“, R. Levine „Raudok, drebėk, mirk“, „Aktorius Stasys Petronaitis ir jo pakeleiviai“.

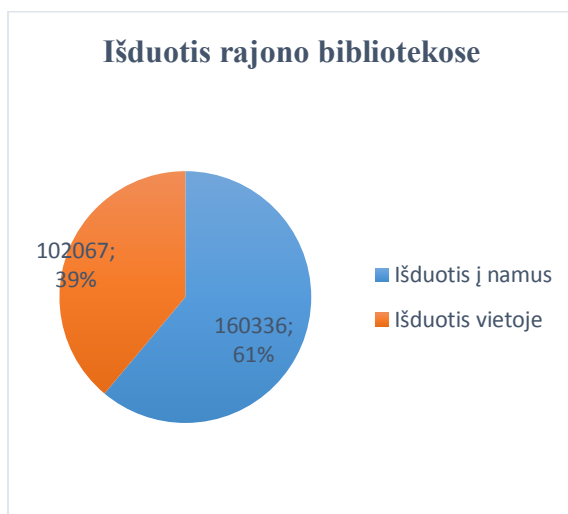
Skaitomiausia literatūra, daugiausiai kartų skolintos knygos. Lietuvių autorių: V. Papievis „Odilė, arba oro uostų vienatvė“, R. Mataitytė „Gunda“, K. Sabaliauskaitė „Silva rerum“, D. Kazragytė „...be pabaigos...“, R. Vanagaitė „Mūsiškiai“, „Ne bobų vasara“, R. Šepetys „Tarp pilkų debesų“, A. Čekuolis „Iš ko šaiposi pasaulis“, R. Granauskas „Trečias gyvenimas“, „Baltas liūdesio balandis“, B. Jonuškaitė „Maranta“, J. Survilaitė „Emigrantė ir Alpių piemu“, N. Narmontaitė

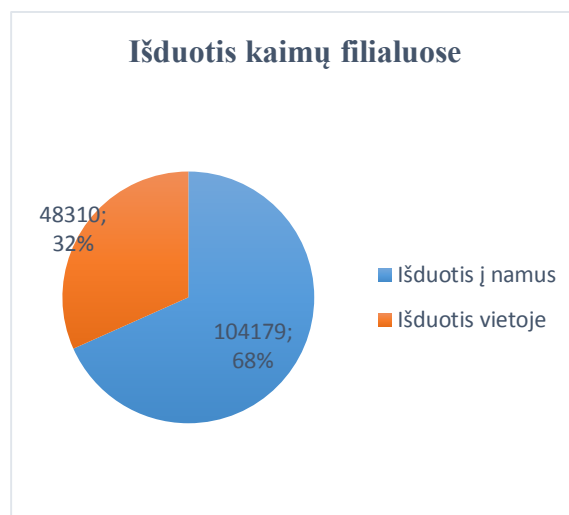
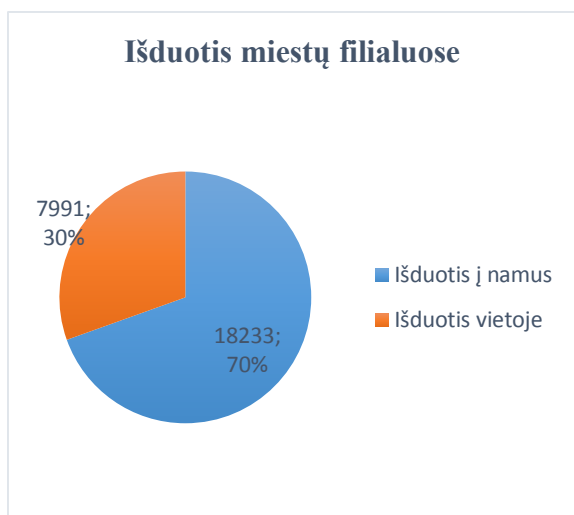
„Aktorai, režisieriai ir kasininkės: ko nematė žiūrovai“, S. Šaltenis „Žydų karalaitės dienoraštis“, R. Flick, J. Brėdikio, G. Dauguvietytės knygos. Mėgstami J. Herlyn, D. Kašiubaitės, Indrės Vakarės romanai. Užsienio šalių autorių: Detektyvai: L. Gardner „Peržengti ribą“, A. Marinina „Nutrauktos gijos“, R. Galbraith „Šilkaverpis“, M. Kallentoft „Rudens auka“, „Vasaros angelai“, C. Mackintosh „Leidau tau išeiti“, T. Shah „Kelionė su pačiu savimi“, G. D. Roberts „Šantaramas“. S. Jio „Paskutinė kamelija“, J. Moes „Aš prieš tave“, „Mergina, kurią palikai“, S. Montefiore „Dėžutė su drugeliu“, M. Duenas „Laiko gijos“, P. Young „Trobelė“, A. Doerr „Neregimoji šviesa“, R. Riley „Mergaitė ant jūros skardžio“, J. Picoult „Atpildas“, Coetzee „Nešlovė“, K. Antarova „Du gyvenimai“, L. Klausmann „Tigrai raudoname ore“, S. Lark „Baltojo debesies šalyje“, Ch. Kyle „Amerikos snaiperis“ ir kt.

Skaitytojai 2016 m. ypatingai mėgo psichologines knygas, dramatiškas istorijas, paslaptinius detektyvus, garsių žmonių biografijas, kelionių po tolimus kraštus knygas, emigrantų patirties aprašymus, knygas apie sveiką gyvenimą, meną.

Rajono bibliotekose didžiąją dalį išduoties sudaro išduotis į namus. Tik Viešojoje bibliotekoje daugiau skaitoma vietoje.

- ✚ Rajono bibliotekose išduotis į namus – 160 336, lyginant su parėjusiais metais mažiau (-1945), vietoje – 102 067, lyginant su praėjusiais metais daugiau (+1872);
 - Viešojoje bibliotekoje išduotis į namus – 37 924 (+1504), vietoje – 45 766 (+802);
 - Miestų filialuose išduotis į namus – 18 233 (-1351), vietoje – 7 991 (+498);
 - Kaimų filialuose išduotis į namus – 104 179 (-2098), vietoje – 48 310 (+572).

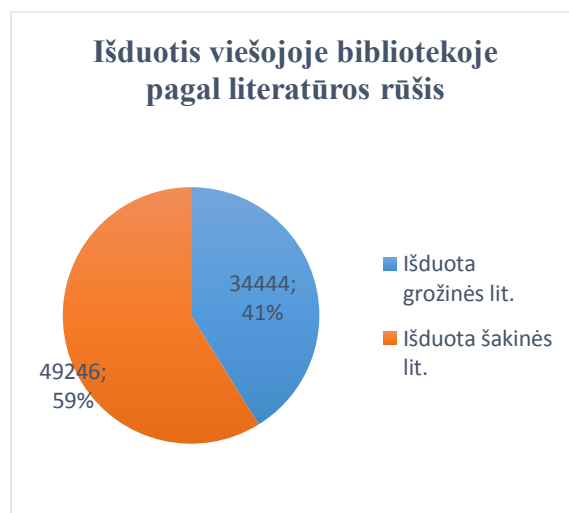
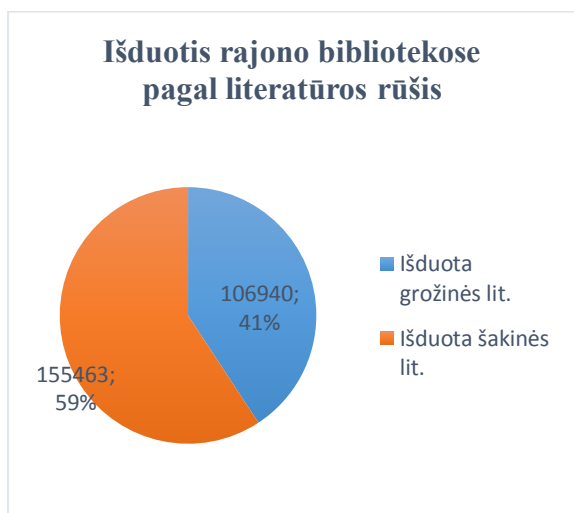

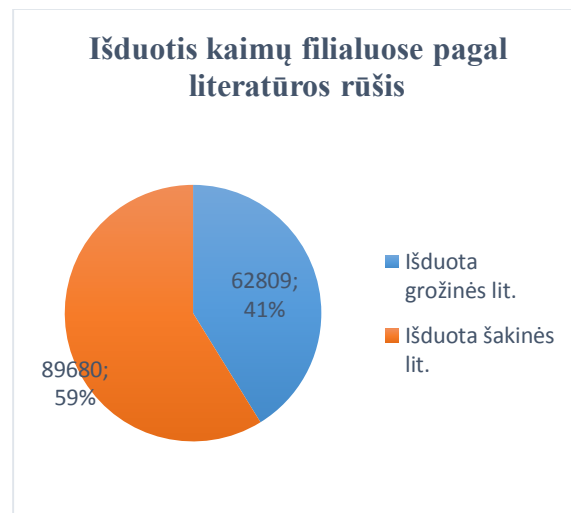
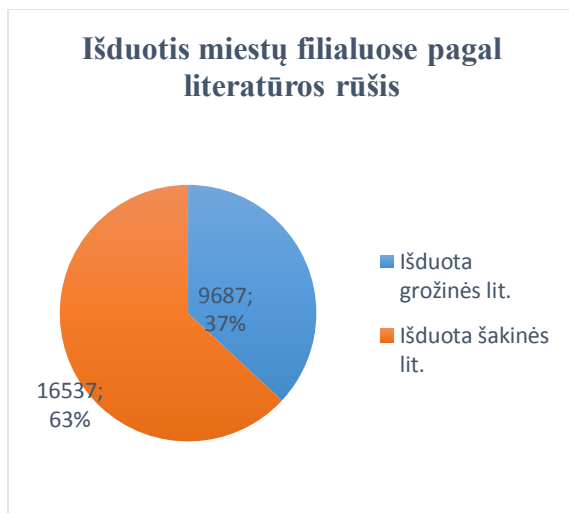

✚ Rajono bibliotekose grožinės literatūros lyginant su praėjusiais metais išduota mažiau (-765), o šakinės daugiau (+692), periodikos (+4137);

- Viešojoje bibliotekoje išduota grožinės (+2 055), šakinės – (+251), periodikos (+696);
- Miestų filialuose išduota grožinės (+77), šakinės – (-930), periodikos (-881) ;
- Kaimų filialuose išduota grožinės (-2897), šakinės – (+1 371), periodikos (+4 322).

	Grožinės literatūros	%	Šakinės literatūros	%	Periodikos	%
Rajono bibliotekose	106 940	41	155 463	59	150 330	57
Viešojoje bibliotekoje	34 444	41	49 246	59	43 310	52
Miestų filialuose	9 687	37	16 537	63	15 648	60
Kaimų filialuose	62 809	41	89 680	59	91 372	60

3.6. Skaitomumas

Bibliotekos	2016 m.	2015 m.	2014 m.	2013 m.
Rajono bibliotekose	29,7	29,7	29,1	31,2
Viešojoje bibliotekoje	29,4	29,6	28,4	29,0
Miestų filialuose	23,6	24,4	25,1	29,1
Kaimų filialuose	31,3	30,9	30,4	32,8

Aukščiausias skaitomumo rodiklis Budrių filiale – 86,2, Andrioniškio filiale – 46,36, Kurklių – 44,9. Žemiausias skaitomumo rodiklis Kavarsko filiale – 18,0, Viešintų filiale – 21,7, Šerių ir Svirnų II filialuose – 22,4.

3.7. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams
	Iš viso	Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
Rajono bibliotekose	313	101	101	101	46
Viešojoje bibliotekoje	54	18	18	18	22
Miestų filialuose	21	8	8	8	2
Kaimų filialuose	238	75	75	75	22

3.8. Vartotojų mokymas

Viešojoje bibliotekoje bei filialuose vyko kompiuterinio raštingumo mokymai gyventojams. Mokymų trukmė valandomis 289, lyginant su praėjusiais metais (-745). Viešojoje bibliotekoje mokymams skirta 158 valandos (-436). Iš jų: bibliotekos darbuotojų pravesių apmokymų bendra

trukmė (valandomis) fondų, paslaugų, įrangos, informacinių šaltinių panaudojimo klausimais – 86 val. ir kompiuterinio raštingumo apmokymų val. skaičius – 72 val. (48 val. grupė +24 val. skaitmen. rašt. konsult.). Kaimų ir miestų filialuose mokymų trukmė –131 valanda (-309). Vartotojų apsilankiusių viešojoje apmokymuose skaičius iš viso – 21. Iš viso konsultuota žmonių -182.

Bibliotekos skaitytojai buvo mokomi naudotis LIBIS suvestiniu katalogu, Nacionalinės bibliografijos duomenų baze, užsisakyti ir rezervuoti norimus leidinius. Mokomi naudotis duomenų bazėmis. Gyventojus konsultavome skaitmeninio raštingumo klausimais, mokėme naudotis svetainėmis epaslaugos.lt, sveikas.lt, manogile.lt, padėjome jiems deklaruoti elektros rodmenis. Vartotojai naudojo galimybę 24 val. nemokamai spręsti KET testus www.ketbilietai.lt. Nuo 2009 m. lapkričio mėn. Anykščių L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje organizuojami grupiniai kompiuterinio raštingumo pradmenų kursai žmonėms, nemokantiems dirbti kompiuteriu. Pastebėjome, kad kelis paskutinius metus vyresnio amžiaus žmonių ateina mažiau, nes dauguma norinčiųjų jau išmoko. Daugiausiai konsultuojasi atskirais skaitmeninio raštingumo arba įrangos klausimais. 2016 m. „Kompiuterinio raštingumo pradmenų“ mokymus baigė 3 vyresnio amžiaus asmenys. Besimokantieji bibliotekoje išklausė 16 valandų kursą, (viso 3x16 val.= 48 val.). Kursų dalyviai mokymų metu išmoko kompiuteriu surinkti CV ir kitus tekstus, bendrauti socialiniuose tinkluose, elektroniniu būdu tvarkyti įvairius kasdienio gyvenimo reikalus.

3.9. Prieiga ir sąlygos

Viešosios bibliotekos darbo laikas, kai vartotojai gali naudotis bibliotekos paslaugomis, pirmadieniais – penktadieniais nuo 9.00 val. iki 18.00 val., šeštadieniais nuo 8.30 val. iki 16.00 val. Biblioteka dirba vidutiniškai 52 val. per savaitę, 302 dienas per metus. Filialų darbo laikas nevienodas, atsižvelgiama į vietos gyventojų pageidavimus. Filialai dirba 5 dienas per savaitę, 252 dienas per metus. Vidutinis darbo valandų skaičius 40. 10 filialų dirba ne pilną darbo dieną.

Knygų (dokumentų) grąžinimo įrenginiu (DGI), esančiu išorėje, per metus knygas ir žurnalus grąžino 381 abonentas, tai yra 33 mažiau. Tai patogus būdas grąžinti knygas, kai biblioteka nedirba. Abonemento knygų savitarnos grąžinimo – išdavimo įranga per metus naudojosi 654 skaitytojai, (+23).

3.10. TBA aptarnavimas

2016 m. TBA paslaugomis naudojosi tik tarnautojai. Užsakytos knygos: Have Henk ten „Medicinos etika“, R. Feinmanas „Apie fizikos dėsnius“, R. Korsakienė „Žmogiškųjų išteklių valdymo strategijos ir procedūros“, I. Bakanauskienė „Personalo valdymas“, V. Miškinis „Lietuviškos mišios“, S. Šimkaus dainų kopijos iš „Lietuvių liaudies dainos“ sąs. 3 T. 40. Trys kopijos iš žurnalo „Kultūros barai“. 2 neigiami atsakymai, nes neišduodami vieninteliai egzemplioriai.

 Abonentų skaičius – 7 (-2)

✚ Išsiųsta užsakymų – 21 (-5)

✚ Gauta dokumentų – 19 (-7)

Iš jų:

- Originalų – 11 (-5)
- Kopijų – 8 (-2)

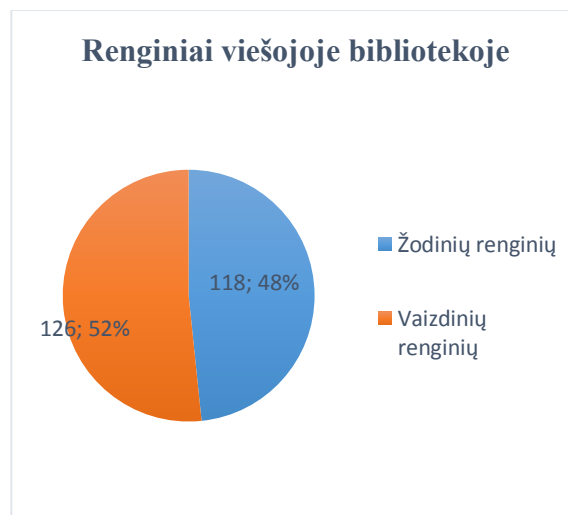
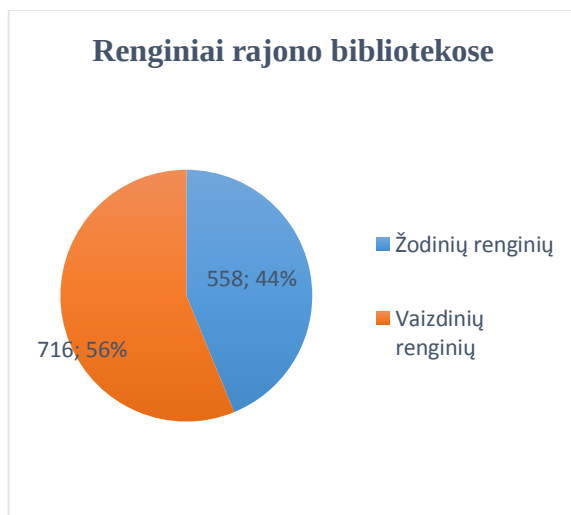
3.11. Mokamos paslaugos

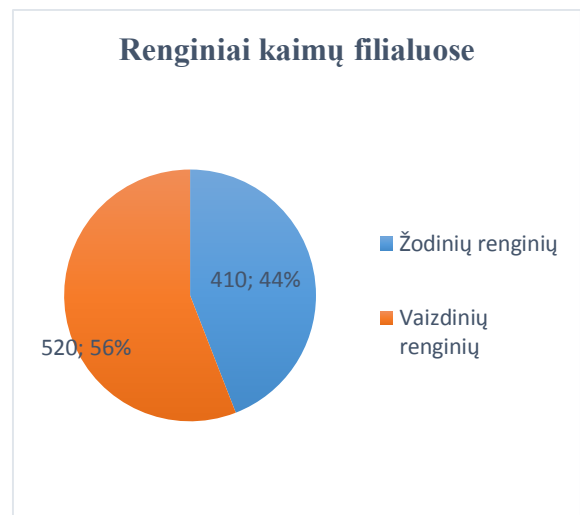
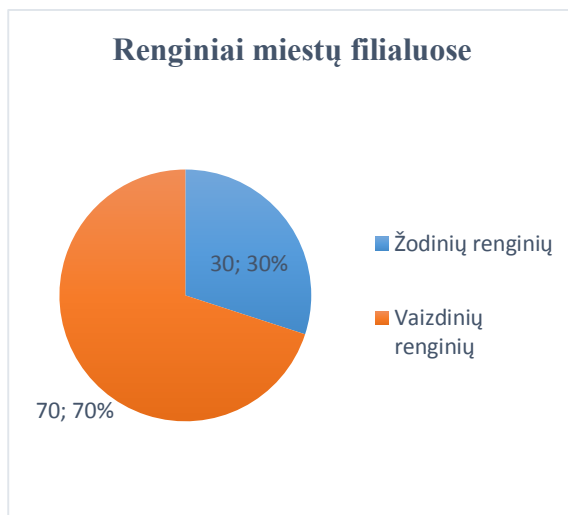
Mokamos paslaugos gyventojams teikiamos, vadovaujantis Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2014 m. kovo 27 d. sprendimu Nr. 1-TS-129 patvirtintu sąrašu ir įkainiais. Mokamas paslaugas teikia tiek Viešoji biblioteka, tiek filialai. Bene populiariausia paslauga dokumentų kopijavimas ir skenavimas. Už mokamas paslaugas 2016 m. gauta 3447 € (-16 €).

3.12. Renginiai

Bibliotekos	Viso renginių		Žodinių		Vaizdinių	
	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.
Rajono bibliotekose	1 274	1 243	558	532	716	711
Viešojoje bibliotekoje	244	288	118	128	126	160
Miestų filialuose	100	105	30	22	70	83
Kaimų filialuose	930	850	410	382	520	468

Renginiai – operatyvi bibliotekos ir knygos populiarinimo forma. 2016 m. Rajono bibliotekose buvo surengti 1 274 renginiai, lyginant su praėjusiais metais renginių skaičius išaugo (+31).

Ataskaitiniais metais rajono bibliotekose organizuoti renginiai, skirti populiarinti knygą, skaitymą, paminėti iškilių žmonių, kraštiečių sukaktis, atmintinus įvykius ir datas. Ypatingas dėmesys skirtas LR Seimo paskelbtiems Bibliotekų metams. Viešojoje bibliotekoje ir filialuose organizuoti renginiai Nacionalinei Lietuvos bibliotekų savaitei, Šiaurės šalių bibliotekų savaitei.

🚩 Tradiciniai Anykščių L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos renginiai.

- Vasario mėnesį „Kas švyti vasario nakties danguje“ Anykščių literatų klubo „Marčiupys“ poezijos nakties skaitymai. Į renginį susirinkę per aštuoniasdešimt kūrėjų, jų draugų, literatūros mėgėjų bene tris valandas klausėsi poezijos posmų ir prozos kūrinių.

- Kiekvienais metais tradiciškai minima EUROPOS DIENA: vyko „Europos egzaminas“; „Atradimų valanda“ – pradinių klasių mokiniai ne tik susipažino su Europos atradėjais, jų kūriniais, bet ir patys iš arti matė bei išbandė cheminius, fizikinius eksperimentus su elektra, ugnimi, skysčiais ir kt.; „Pro žalius Vario vartus“ naktinis žygis, kurio vedlys Tadas Baltakys pakvietė iš arčiau susipažinti su Vario upelio vingiais maršrutu: Pavarių akmuo – Laumės klėtis. Vario upelio dešiniuoju krantu žygiuodami dalyviai ne tik mėgavosi gamtos vaizdais, bet ir užburiančiomis grupės „Atalyja“ narių Gedimino Žilio ir Eirimo Veličkos atliekamomis muzikinėmis kompozicijomis.

- Gegužės 29 d. Anykščiuose ir Kavarske vyko 52-ojo tarptautinio poezijos festivalio „Poezijos pavasaris 2016“ skaitymai. Dalyviai: poetus, rašytojus, vertėjus, bardus, sutikome ritualiniu kojų plovimu Šventosios upės vandenu, vėliau užkilome į Anykščių Šv. Mato bažnyčios bokšto apžvalgos aikštelę – taip simboliškai pabuvoję tarp dangaus ir žemės pradėjome kelionę į poezijos pasaulį... DALYVIAI: Julius Žėkas, Vainius Bakas, Dainius Dirgėla, Jolanta Sereikaitė, Vojtech Kučera (Čekija), Rimantas Povilas Vanagas, Vidas Morkūnas, Povilas Girdenis. Taip pat renginio metu pristatytas poeto ir tarpdisciplininių menų kūrėjo J. Žeko ir fotomenininkės Justinos Tulaitės bendras eilėvaizdžių projektas „DEVYNI SIELOS PAVEIKSLAI“.

- Tradicinė Knygos šventė „Tik širdis vis trokšta kurti“. Šventė vyko 3 dienas. PREMIJOS

DIENA – įteikta Antano Baranausko literatūrinė premija poetei Erikai Drungytei už eilėraščių knygą „Patria“. KNYGOS DIENA – Gaspadinės diena bibliotekoje buvo skirta pirmosios Lietuvos beletristės, rašytojos Liudvikos Didžiulienės-Žmonos 160-osioms gimimo metinėms paminėti. Miestelėnus bei miesto svečius vaišino „Senovišku lietuvišku šiupiniu“, gamintu pagal L. Didžiulienės-Žmonos receptą. Buvo pristatytos net keturios knygos: Vygando Račkaičio „Užuoganos“, Mildos Telksnytės „Saulėlydžių žaroj“, Antano Drilingos „Ištirpti prarastam laike“ ir „Kelionė į Veneciją“. ŠEIMOS DIENA – vyko kūrybinės dirbtuvės vaikams. Knygos šventę vainikavo padėkos vakaras „Skaitanti šeima“, kurio metu įteiktos nominacijos aktyviai skaitančioms bibliotekoje šeimoms.

🌈 Renginiai jaunimui naujoje erdvėje „Idėjų laboratorija: saviraiškos ir realizacijos erdvė“.

- Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos iniciuotas, Kultūros ministerijos iš dalies finansuotas Bibliotekos pažangai 2 projektas „Idėjų laboratorija: saviraiškos ir realizacijos erdvė“ bibliotekoje buvo vykdytas nuo 2015 m. birželio mėn. ir baigtas 2016 m. lapkričio mėn. Projekto metu įrengta profesionali įrašų studija, kurioje galima įrašyti instrumentus, vokalą, naudojant „Cubase“ ir „Ableton Live 9“ programas (2015 m.) ir grafinio dizaino studija. 2016 m. balandžio 27 d. – pasaulinės Grafinio dizaino dienos metu Anykščių L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos „Idėjų laboratorijoje: saviraiškos ir realizacijos erdvėje“ duris atvėrė grafinio dizaino studija. Atidarymo šventėje dalyvavo dailės ir kūrybos mokyklos direktorius, mokytojai ir mokiniai, kurie patys pirmieji išbandė studijos įrangos galimybes. Ši studija buvo įkurta konsultuojantis su grafikos dizaineriu Dariumi Aglinsku, kuris daug prisidėjo renkant techniką ir grafinio apdorojimo kompiuterines programas. Čia užsimezgė bendradarbiavimas tarp kartų – savanoriai talkina vyresniesiems padėdami sukurti medijų produktus: plakatus, video klipus, garsinius įrašus. 2016 m. „Idėjų laboratorijoje“ buvo surengta 45 renginiai jaunimui, iš jų 12 kūrybinių dirbtuvių, 2 elektroninės muzikos koncertai, trijų dienų trukmės „Jaunųjų kūrėjų savaitė“. Taip pat, jaunuolių iniciuota kūrybinės patirties dalijimosi valanda su anykštėnu gyvenančiu Škotijoje; Bibliotekos savanorio Gintaro Kazakevičiaus organizuota video kūrimo dirbtuvė, kurios rezultatas – filmukas pristatantis biblioteką; „Misija Sibiras“ pristatymas. Vyko susitikimas su Misijos Sibiras‘15 dalyviu ir grupės vadovu Arnoldu Foku.; septynios kūrybinės dirbtuvės; Gatvės muzikos diena – jaunuoliai ruošiantis šiai dienai repetavo, darė įrašus „Idėjų laboratorijoje“. Vyko intensyvus savaitės trukmės kūrybinis darbas kuriant, filmuojant ir montuojant „Idėjų LABAS“ pristatomąjį filmuką; Anykščių technologijos mokyklos jaunuolių pažintinis vizitas į „Idėjų laboratoriją: saviraiškos ir realizacijos erdvę“. Du kartus vyko jaunuolių kompiuterinių žaidimų turnyras; Coder Dojo bendruomenių savanorystės pagrindu sukurti programavimo pradmenų mokymo klubai jaunimui. Susipažinti su „Idėjų laboratorija“ atvyko iš filialų darbuotojai kartu su jaunimu. Veiklose dalyvavo Kurklių, Svirnų

II, Kavarsko, Ažuožerių, Burbiškio filialai. Lyginant su praėjusiais 2015 m. viešosios bibliotekos renginiai jaunimui padidėjo 73 proc.

✚ Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės renginiai viešojoje bibliotekoje: Aldonos Ruseckaitės knygos „Žemaitės paslaptis“ sutiktuvės; Moksleivių „Žodžių mūšis 8“; Literatūros paroda „Šekspyras mirė, tegyvuoja Šekspyras!“.

- Pirmąją Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės dieną Anykščių L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje svečiavosi poetė, prozininkė, Maironio lietuvių literatūros muziejaus direktorė A. Ruseckaitė ir poetas, Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyriaus pirmininkas Vidmantas Kiaušas-Elmiškis. Literatūrinis vakaras buvo skirtas Žemaitėi. Jo metu anykštėnams buvo pristatyta naujausia A. Ruseckaitės knyga „Žemaitės paslaptis“. Vakara vedė poetas V. Kiaušas-Elmiškis. Vakaro dalyviai sužinojo, jog A. Ruseckaitė – visapusiška autorė. Kūryba – jos pašaukimas. Maironio muziejaus direktorė nuo paauglystės domisi fotografija, yra surengusi keletą fotografijos darbų parodų.

- Organizuotas tradicinis 8-tas moksleivių konkursas – viktorina „Žodžių mūšis“, skirtas Bibliotekų metams. Protmūšyje dalyvavo Antano Baranausko pagrindinės mokyklos, Jono Biliūno gimnazijos ir Anykščių technologijos mokyklos komandos. Jauni žmonės atsakinėjo į klausimus kraštotyrine tematika. Kiekvienai komandai teko atsakyti į 14 klausimų. Atsakinėdami moksleiviai galėjo patikrinti, ar pakankamai yra susipažinę su Anykščių krašto kultūra, ar žino svarbiausius mūsų krašto gamtos bei istorinius objektus, ar pažįsta žmones, garsinančius Anykščių kraštą.

✚ Susitikimai su rašytojais.

- Organizuoti susitikimą su rašytoju Valdu Papieviu paskatino didžiulis skaitytojų susidomėjimas jo romanu „Odilė, arba Oro uostų vienatvė“. Vietoj pasivaikščiojimo Šventosios upės pakrantėmis, organizatorių paraginti, mielam pokalbiui su rašytoju V. Papieviu susėdo ant minkštasuolių viešosios bibliotekos salėje. Gera buvo klausytis rašytojo V. Papievio pamąstymų apie rašomas knygas, literatūrą, pasakojimų apie mėgstamas Paryžiaus vietas, buvo smagu sužinoti, jog rašytojas myli savo gimtąjį Anykščių miestą. Susitikimą su rašytoju V. Papieviu vedė laikraščio „Anykšta“ žurnalistas Linas Bitvinskas. Renginio vedančiojo L. Bitvinsko paklaustas apie prancūzų ir lietuvių kalbos ypatumus rašytojas pažymėjo, jog prancūzai turi daug žodžių apibūdinti skirtingoms spalvoms, o lietuvių kalba esanti be galo turtinga veiksmažodžiais, apibūdinančiais ėjimą. „Prancūziškai nerašau. Rašau motinos kalba. Neįmanoma pajusti visų niuansų svetima kalba“, – paaiškino žemietis rašytojas V. Papievis, kodėl nekuriąs prancūziškai.“

- Kovo 16 d. L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje vyko susitikimas su rašytoju, publicistu, politiniu ir kultūros veikėju Sauliumi Stoma. Susitikimo metu knygos autorius kalbinamas žurnalisto L. Bitvinsko pristatė knygą „Skylė, dėžė ir meilės kalnas“.

- Balandžio 14 d. bibliotekoje vyko poeto, eseisto, vertėjo, fotografo Vlado Braziūno poezijos knygos „Stalo kalnas“ pristatymas. Vakaro metu poetas V. Braziūnas skaitė savo eilėraščius, o tuo metu šalia jo trimitininkas Dominykas Vyšniauskas grojo savaisiais instrumentais. Tai buvo kupinas nuostabios poezijos ir keistos bei širdžiai malonios muzikos vakaras.

- Kiti knygų pristatymai bibliotekoje: Rytas Šalna „Kelionių razinos“, Ona Voverienė „Dalia Grybauskaitė – Tautos prezidentė“, Vidmantas Šmigelskas „Kur skraido liūdesio lėktuvai“, Rita Šemelytė ir Vytautas Brazauskas „Ugnies ir ledo kelionės“, Inga Liutkevičienė „15 metų su Galina Dauguvietyte. Kas liko nutylėta?“, Dalia Kutraitė „Dalia Kutraitė kalbina... Žvaigždžių karai tęsiasi“ ir kt.

Kiti renginiai.

- Klubo CIVITAS suorganizuoti trys susitikimai: su bernardinai.lt vyr. redaktoriumi Donatu Pusliu, „Knygos kelias arba keturių sienų klaustrofobija“, su Andriumi Navicku „Religija ir pasaulietinė valstybė“, su Barbora Drąsutyte „Kaip nepasiklysti rinkiminių pažadų sūkuryje“.

- Anykščių Miesto šventės metu liepos 23 d. vyko Mažoji knygų mugė miesto prieigose, kurią organizavo biblioteka.

- Rugsėjo 20 d. L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje viešėjo svečiai iš Nyderlandų. Tai muzikos terapeutai Harris van den Berghe ir Wilma Diepgrond, žinomi kaip duetas „Onyx music“. Jau penkiolika metų ši pora rengia muzikos terapijas įvairiose vietose – nuo slaugos namų iki kalėjimų. Antrą kartą svečiuodamiesi Lietuvoje atlikėjai turėjo koncertus įvairiuose miestuose. Esame dėkingi, jog neaplenkė ir Anykščių – miesto gyventojams ir svečiams padovanodami nepaprastą kelionę garsų takais.

- Gruodžio 3 d. bibliotekoje vyko Black metalo grupės DISSIMULATION archyvinio garso ir vaizdo leidinio „Juodo Mėnulio Archyvai“ pristatymas. Leidinyje surinkti istoriniai 1994–1999 m. įrašai, taip pat DVD su Dainos Pupkevičiūtės dokumentika „Trys Dienos“, pasakojančią apie grupę, papildytą koncertų fragmentais bei nuotraukų galerija.

- Virtualūs renginiai: 3erdvė inicijuotos veiklos, Interneto transliacijos gyventojams: „Parama asbesto stogams keisti“, „Ūkininke, turi klausimų apie išmokas už deklaruotus plotus?“, „Tautiškumo ir pilietiškumo santykis Lietuvoje“, „Dažniausiai Lietuvoje girdimi mitai apie ES ir NATO“, „Būk protingas, nepermokėk už vaistus“.

- Progresyvių idėjų ir įkvėpiančių istorijų konferenciją „TEDxVilnius 2016“ balandžio 2 d. nuotoliniu būdu stebėjo kartu su bendraminčiais ir mūsų bibliotekos lankytojai. Transliacija vyko iš Lietuvos nacionalinio dramos teatro.

- 8 ekskursijos po biblioteką. Tai kolegų iš užsienio valstybių, bei Lietuvos ir miesto svečių pažintinės ekskursijos po bibliotekos erdves.

✚ Akcijos. Akcija „#skaitau, nes...“ – kovo, balandžio mėnesiais buvo kalbinami ir fotografuojami skaitytojai „Skaitau ir dalinuosi“. Bibliotekos svetainės rubrikoje skaitytojai rašė savo įspūdžius apie perskaitytas knygas ir rekomendavo skaityti kitiems.

Grupė viešosios bibliotekos darbuotojų kiekvienais metais dalyvauja socialinėje akcijoje: tvarko Padvarninkų kapines, kuriose palaidoti L. ir S. Didžiuliai.

✚ Viešoji biblioteka dalyvavo Nacionalinio diktanto konkurse. Diktantą rašė 16 anykštėnų.

✚ Bibliotekoje (2016-09-20 iki 2016-12-06) vyko Auksinio proto turnyrai;

✚ Parodos: formos ir tematika

Pagrindiniai tikslai – supažindinti su turtingais knygų fondais, parodyti kiek galima daugiau informacijos šaltinių. Supažindinti su rašytiniu palikimu ir šių dienų, literatūros naujienomis, šiuolaikiniais rašytojais, priminti apie Lietuvos ir pasaulio asmenybes, nusipelnusias savo literatūrine kūryba, mokslinė, kultūrinė, meninė, politinė ir visuomeninė veikla. Svarbus tikslas – pažymėti Lietuvai svarbias istorines datas, įvykius, šventes ir kita.

Parodos rengtos Viešosios bibliotekos salėje, skaitykloje, abonemente, muzikos ir meno fonde, fojė, skirtos personalijų jubiliejams, teminės, literatūrinės, naujų knygų, tapybos, fotografijų, šeimos relikvijų mini ekspozicijos.

Populiarios išlieka jau antrus metus rengtos Šeimos relikvijų mini ekspozicijos. Per metus eksponuotos 7 anykštėnų šeimų relikvijos: Janinos Pankevičiūtės-Klimčickienės šeimos relikvijos: išsaugotos knygos, nuotraukos, stalo įrankiai. „Paskutinio Anykščių žydo Dovydo Šajevičiaus šeimos relikvijos“, – tai senos knygos užsienio kalbomis, šachmatai, kortos, namų apyvokos daiktai. Dalės Bražionytės angelėlių kolekcija. „Rankdarbiai, atlikti tremtyje, autorės: seserys V. Kalibataitė-Maldžienė ir M. Kalibataitė-Gindrėnienė“. Anykštėno Aloyzo Janušio senųjų fotoaparatai, nuotraukų ir knygų ekspozicija. Reginos Sasnauskaitės šeimos relikvijos: senoviniai papuošalai, rankdarbiai, senos knygos, atvirukai. Silvijos Šeštokaitės-Šaučiūnienės šeimoje saugomos kelių kartų knygos. Šios ekspozicijos populiarios ne tik tarp anykštėnų, bet ir miesto svečių.

Viešojoje bibliotekoje parengta įvairių parodų. Plakatų paroda „Žvilgsnis į Lietuvos praeitį: reklama prieš 100 metų“, albumų p. „Einu per Lietuvą“. Europos lentynoje spaudinių parodos, pristatančios dvi valstybes 2016 m. pirmininkavusias Europos Tarybai – „Nyderlandai – maži, bet gerbiami“ ir „Slovakija – šalis Europos Sąjungoje“.

Buvo parodos, pristatančios leidyklų „Baltos lankos“, „Katalikų pasaulio leidiniai“, „Alma litera“, „Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla“ pastaraisiais metais išleistas knygas.

Birželio 14-ajai, Tremties dienos su Anykščių tremtiniais organizavome knygų, ištremtų šeimų nuotraukų ir išsaugotų daiktų parodą. Paroda „Tomas Šernas: po Medininkų žudynių įgyta patirtis yra svarbi visai tautai“.

Paminėjome rašytojų jubiliejus: tautosakininkų L. Saukos ir L. Rėzos, G. Petkevičaitės-Bitės, „Marcelijus Martinaitis: mano žodžiai pasiilgo būti išgirsti“, „Rašytojas Juozas Aputis – novelės meistras“, „Rašytojas Kęstutis Arlauskas – netikėtų siužeto vingių ir intriguojančių situacijų meistras“, „Michailas Bulgakovas – populiariausias XX a. rašytojas“, „Rokas Flick: rašau apie didžios dvasios moteris“. Spaudinių parodomis paminėti rašytojų B. Sruogos, R. Skučaitės, J. Ivanauskaitės, J. Grušo, Dž. Velso jubiliejai.

Kūrybos parodą parengėme kraštiečio rašytojo V. Papievio įvertinimo Nacionaline kultūros ir meno premija proga.

Vienos knygos ekspozicija (VKE) pažymėjome kitas asmenybes ir įvykius.

Muzikos ir meno tema parengta 15 parodų ciklas „Įžymūs menininkai“. 12 parodų parengta abonemente ir 3 VKE bibliotekos fojė. 2016 m. parengtos parodos įžymiems kompozitoriams jų jubiliejų proga: V. A. Mocartui „Paslaptįs genijus“, J. Juzeliūnui „Menininko prigimtis nesuvaržoma“, F. Latėnui „Muzika gimsta iš meilės Dievui ir žmogui“, V. Juozapaičiui ansamblių „Armonika“ ir „Laduto“ įkūrėjui.

Tokiomis spaudinių parodomis minėjome kino bei televizijos režisierių jubiliejus: A. Stonio „Kinas – tai stebuklas“, G. Lukšo „Mano filmai – tarsi veidrodys“, G. Dauguvietytės „Savęs aukoti negalima“.

Vienos knygos ekspozicijos parengtos V. Klovai – Lietuvos kompozitoriui ir pedagogui, O. Narbutaitei „Kūrėja vaikšto šalia mūsų“ – Lietuvos kompozitorei, J. Vienožinskiui – Lietuvos dailininkui, dailėtyrininkui.

🌈 Parodos, kurios buvo eksponuojamos salėje: Rimanto Idzelio medžio skulptūrų paroda „Cirkumfrakt by Rimantas Idzelis 362“, „Europos savanorių tarnybai jau 20 metų!“ – fotografijų paroda, Irinos Aleksandrovnos-Petrosianc fotopaveikslų paroda, menininkės vizualistės Anios Tichomirovos sukurta fotografijų serija „Mokinystė(s)“, Eglės Vindašienės karpinių paroda, Asociacija „ALT events“, organizuojanti muzikos festivalį „Devilstone“, bibliotekoje eksponavo fotomenininko iš JAV Peter Beste parodą;

🌈 Daug renginių organizuota filialuose. Siekiama ne tik renginių gausos, bet ir jų kokybės bei įvairovės. Dažniausiai renginiai organizuojami rašytojų sukaktims paminėti, knygų pristatymai, tradicinėms Lietuvos šventėms paminėti. Renginiai filialuose organizuojami bendradarbiaujant su vietos bendruomenių tarybomis, Anykščių kultūros centro skyriais, seniūnijomis, moterų klubais, kitomis organizacijomis. Bibliotekos bendradarbiauja tarpusavyje, organizuoja bendrus renginius ar su paruošta programa vieši vieni pas kitus.

Burbiškio filiale Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės metu vyko literatūriniai skaitymai „Tikroji meilė – tai žvaigždė skaisti“ pagal V. Šekspyro kūrybą. Andrioniškio filiale iš įvykusių

renginių norėjusi išskirti uteniškio tautodailininko Albino Šileikos medžio drožinių parodą. Po parodos atidarymo autorius pakvietė visus besidominančius drožyba į edukacinį užsiėmimą, kur su didžiuliu malonumu pasidalino drožybos meno ypatumais. Gegužės mėnesį į savo tapybos darbų parodą pakvietė anykštėnė savamokslė dailininkė Elvyra Gribulienė. Tikrai neliko abejingų jos ant kartono, drobės ar šilko tapytiems gamtos, Anykščių apylinkių vaizdams. Labai šaunią iš vytelių pintų gaminių parodą andrioniškiečiams ir svečiams padovanojo pedagogai Ligita ir Kazys Morkūnai.

Įdomiai ir išradingai dirba Ažuožerių filialas. Biblioteka surengė kaimo bendruomenei – Joninių šventę. Šventėje buvo parodytas Ažuožerių bibliotekos vaikų lėlių teatro spektakliukas – „Vienas, du...penki“. Budrių filialas glaudžiai bendradarbiauja su vietine bendruomene. Todėl, kartu su bendruomene ir klubais 2016 m. parengė ir pravedė šiuos renginius: „Tikros Užgavėnės – tikrame kaime“, „Paukščių sugrįžimo šventė“, „Sekminės sugrįžo“, „Margučių ridenimo čempionatas“, „100 balandėlių šventė“, „Joninės – koldūninės“, „Seniūno futbolo taurė“, „Teatralizuotas dėdės Derliaus turgus“.

Elmininkų filiale Bibliotekų ir bendruomenių metams buvo skirtos parodos „Biblioteka bendruomenėje, bendruomenė bibliotekoje“ ir „Suskaičiuoti darbai. Biblioteka 2016“. Organizuotas renginys Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės metu – „Žodis, daina ir žmogus“, viešėjo literatai iš Kupiškio ir Ariogalos. Elmininkų filialo bibliotekininkė Diana Šermukšnienė aktyviai dalyvavo Anykščių literatų klubo „Marčiupys“ veikloje ir mūsų krašto kūrybą pristatė Ukmergės, Ignalinos, Kupiškio rajonuose.

Kavarsko filiale vyko renginiai skirti Nacionalinei Lietuvos bibliotekų savaitei. Vienas renginys buvo skirtas 11 klasės moksleiviams, jie dalyvavo viktorinoje „Būti ar nebūti“. Antrasis renginys „Kelionė į pasakų šalį“, buvo skirtas pradinukams, bei darželinukams.

Jaunimo pritraukiantis renginys vyko Kurklių filiale: bibliotekos jaunimas dalyvavo naktiniuose skaitymuose „Pasuk makaulę“. Išradingai dirba Piktagalio filialas. Suorganizuota edukacinė programa Žolinės dienos progai paminėti „Besibaigianti vasara kvepia žolynais“. Svečiavosi Vaida Zlatkutė – žolininkė, aromatų specialistė. Aptarti 22 naudingi augalai. Pagal ligos pobūdį, kiekvienas galėjo pasigaminti aliejaus atitinkančio ligos pobūdžiui.

Skiemoniečiai filialo darbuotojos visada informuojami apie tiesiogines internetines transliacijas iš LNB mini studijos. Lankytojai dalyvavo dviejose transliacijose: „Tiesioginių išmokų mokėjimo tvarka ir aktualijos“ ir „Sveikas gyvenimo būdas – mada ar būtinybė“.

Gausu įdomių ir išradingų renginių Svėdasų filiale. Skaitytojams organizuoti fraktalų piešimo užsiėmimų ciklas. Šias meno paslaptis atskleidė Jurgita Mažeikienė iš Utenos. Įdomu viskas kas nauja, o fraktalus piešė pirmą kartą, todėl užsiėmimai vyko kelis kartus. Suorganizuoti vėlimo iš vilnos mokymai. Mokėsi velti pirties kepures ir šlepetes. Su padarytais darbais dalyvavo

bendruomenės rengiamoje akcijoje „Dovanojome dovanas vienišioms žmonėms“. Keletas įdomesnių parodų: eksponuojama Arūno Vilkončiaus sukaupų Barometrų paroda; vienos dienos paroda – J. Basanavičiaus surastos Taurakalnio piliakalnyje iškasenos, atkeliavusios iš Lietuvos nacionalinio muziejaus; Angelų paroda iš Angelų muziejaus; anykštėnės dailininkės Loretos Uzdraitės paroda „Fragmentai“ ir kitos. Susidomėjimo sulaukė susitikimas su aktore, knygų autore Doloresa Kazragyte. Aktorė kalbėjo apie „Mažąjį Princą“ bei „Livingstoną žuvėdrą“.

Traupio bibliotekoje Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės metu vyko diskusija „Naujoviška biblioteka – kurkime ją patys“, teminė popietė „Mus jungia knyga“, kurios metu buvo apdovanoti aktyviausi skaitytojai, vyko garsiniai skaitymai „Apie meilę ir muziką Šekspyro eilėmis“. Troškūnų filiale Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės metu vyko 400-osioms Viljamo Šekspyro mirties metinėms paminėti skirti renginiai: dokumentų paroda „Naujųjų laikų dramaturgijos pradininkas“ ir vyresnių klasių moksleiviams sonetų skaitymai. Troškūniečiams bibliotekoje suorganizuotas susitikimas su Henriku Kulvinsku, knygos „Lietuvių kalbos metmenys“ autoriumi.

Viešintų filiale didelio lankytojų dėmesio sulaukė bibliotekoje eksponuojami „Atvirukai iš praeities“. Šio „lobio“ šeimininkė Stasė Pulikaitė-Baltušienė (1934–2006), gyvenusi Kupiškio r. Migonių kaime kolekcijoje sukaupė per 80 atvirukų.

IV. DARBAS SU SKAITYTOJAIS VAIKAIS

Skaitymas – tai galimybė susipažinti su mus supančiu pasauliu. Anglų rašytojas, bibliofilas Rychardas de Bury yra rašęs: „*Knygos yra mokytojai, kurie moko be lazdų ir rykščių, be riksmo ir pykčio, be dovanų ir pinigų. Kada tik ateitum – nemiega, ko tik paklaustum – neslepia, jei suklysi – nemurma, jei nežinosi – nesišaipo*“. Tai vienintelė sugrįžtanti investicija. Vaikai, kuriems nuo mažumės yra skaitoma, o vėliau patys pradeda skaityti, lankytis bibliotekoje, visam gyvenimui susiformuoja įgūdžius, kurių neįmanoma įgyti žiūrint vaizdo kasetes ar televiziją. Jie išmoka geriau klausyti ir būna dėmesingesni mokykloje. Jų žodynas sparčiai plečiasi. Skaitymas, pagarba ir meilė knygai – tai išsilavinimo dovana kurią stengiamės įskiepyti savo jauniems skaitytojams.

4.1. Dokumentų fondas ir jo panaudojimas

Atsižvelgiant į mokyklų pateiktus rekomenduojamų knygų sąrašus bei skaitytojų pageidavimus vaikams stengėmės užsakyti pačias reikalingiausias, populiariausias ir įdomiausias knygas. Šiais metais literatūros gavome 55 fiz. vnt. mažiau nei pernai.

- Iš viso yra fonde 21 203 fiz. vnt., 10 720 pav.
- Iš viso yra grožinės literatūros 16 272 fiz. vnt. – 76,7 %
- Iš viso yra šakinės literatūros 4 931 fiz. vnt. – 23,3 %
- Iš viso yra periodinių leidinių 125 fiz. vnt. – 0,6 %

Vienam gyventojui vaikui tenka 18,16 fiz. vnt. dokumentų. Naujai gautų leidinių vienam gyventojui vaikui tenka 0,83 fiz. vnt. dokumento.

Bendras fondo apyvartos rodiklis – 0,8.

Patys mažiausieji skaitytojai džiaugėsi naujomis ir jau pamėgtomis žaislinėmis knygelėmis. Didelio vaikų dėmesio sulaukė knygos „Miško draugai“ ir „Diena ūkyje“ (gyvūnų balsai ir linksmos melodijos) su vaikišku išmaniuoju telefonu. Mažų mergaičių mėgstamiausia knygelė – „Pasakos mergaitėms“ pritaikyta pradedantiems skaityti (yra 20 atvartėlių ir 50 stebuklingų garsų). Mažieji skaitytojai berniukai mėgavosi „Ratai“ serijos knygomis ir knyga – „Galingasis G“. Lietuvių autorių, gražiai iliustruotos knygelės: E. Daciūtės ir I. Dagilės „Drambliai ėjo į svečius“, Raimondo J. Nabus „Lugai. Tokia naktis“, A. Umbrasienės „Pražydęs kaktusas“ vaikų tarpe taip pat buvo populiarios. Ypatingai mažuosius skaitytojus domino informacinės-pažintinės knygelės: T. Hills „Kaip Rikis mokėsi skaityti“ ir „Kaip Rikis rašė istoriją“, „Kakės Makės enciklopedija. Gyvūnai“, L. Kontrimas „Ketrios paslaptys, kaip pažinti raides ir natas“, „Mažųjų enciklopedija“. Berniukų tarpe populiarios informacinės – pažintinės knygelės „Transportas“ (daug įdomybių apie mašinas ir lėktuvus), „Kas? Kur? Kodėl?“, „Mano šviesoforas“ ir knygos apie automobilius.

Jau geriau pramokę skaityti vaikai pamėgo lietuvių autorės L. Žutautės knygeles apie Kakę Makę. Populiarios jaunesniųjų paauglių tarpe V. Račicko knygos, R. R. Russell „Prietrankos diena“ serijos knygos. Ypatingai pageidaujamos knygos iš geriausių 2015 m. vaikų knygų penketuko. Pradinukai domėjosi ir informacinėmis-pažintinėmis knygomis.

Vyresniųjų klasių mokiniai džiaugėsi J. Green „Dėl mūsų likimo ir žvaigždės kaltos“ ir „Popieriniai miestai“, S. Simukka „Balta kaip sniegas“ ir „Raudona kaip kraujas“, J. Green, M. Johnson, L. Myracle „Tegul sninga: trys meilės istorijos“ bei kitomis knygomis. Ypatingai vyresniųjų klasių moksleivių skaitomos V. Roth knygos „Divergentė“, „Insurgentė“, „Lojalioji“ bei J. Niven „Papasakok man apie tobulą dieną“, Tarp vyresniųjų skaitytojų populiariausios serijos „Beveik suaugę“ knygos.

Gaila, kad negalime skaitytojams pasiūlyti ir pilnai sukomplektuoti labiausiai pageidaujamų knygų iš serijų: K. Lasky serijos „Pelėdų karalystės sargai“, Derek Landy serijos „Malonasis ponas Skeletas“, S. Ee serijos „Penryn ir laikų pabaiga“, Terry Pratchett trilogijos ir kt. Vyresnieji mokiniai, ypač berniukai, skaito fantastines knygas, o labiausiai mėgstamos siaubo istorijos. Siaubo istorijų vis dažniau pageidauja ir pradinukai.

Tarp vyresniųjų klasių berniukų populiarios šių serijų knygos: „Karibų piratai“, „Košmarų akademija“, „Drakonų kovos“ bei M. Grant, P. Reeve, R. Gordon knygos.

Džiugu, kad vaikiškėmis knygomis domisi mūsų skaitytojų tėveliai. Suaugusieji dažnai pageidavo šių pažintinių knygų: A. Rakauskas „Gustavo receptai“, M. Mačėnaitė „Vaikų privatumo

apsauga internete“, „Milė eina į darželį“, „Lietuvių išminties knyga“, „Lietuvių vaikų knygų iliustruotojai“, „Žaidimų enciklopedija“, „501 būdas atitraukti vaiką nuo kompiuterio ar televizoriaus“, D. King „Šachmatai“ ir kt. Tėvai domėjosi psichologine-pedagogine literatūra. Labai gaila, kad populiariausių ir vaikų pamėgtų knygų turime tik po vieną egzempliorių. Daugelio skaitytojų pageidaujamų knygų skyriuje visai neturime. Tokių kaip D. Walliams „Žiurkainis“, J. Ryan „Patarimai Pokemon Go žaidėjams“, H. Smale „Netikėtas modelis“, J. Green „Trys meilės istorijos“, S. Green „Pusiau laukinės“, T. L. Johnson „Ledo šunys“, J. Frey „Atgal kelio nėra“ ir „Pasaulis už gročių“, taip pat P. Coelho „Alchemikas“, J. Sorensen „Lilos ir Etano klystkeliai“, J. Picoult knygų „Mano sesers globėjas“, „Lemtingas sutapimas“, „Devyniolika minučių“ ir kt. Todėl negalime patenkinti daugumos skaitytojų poreikių. Ypač trūksta paaugliams ir vyresniesiems mokiniams skirtos literatūros.

4.2. Dokumentų gautis ir nurašymas Viešojoje bibliotekoje

- Iš viso per metus įsigyta dokumentų 970 fiz. vnt., 481 pav.
- Per metus įsigyta grožinės literatūros 700 fiz. vnt.
- Per metus įsigyta šakinės literatūros 270 fiz. vnt.
- Per metus gauta periodinių leidinių 11 fiz. vnt., 11 pav.

Iš viso naujai gauta dokumentų 4,6 proc. Dokumentų fondą sudaro 4,6 proc. naujai gautų dokumentų. Iš viso nurašyta 194 fiz. vnt., 18 pav.

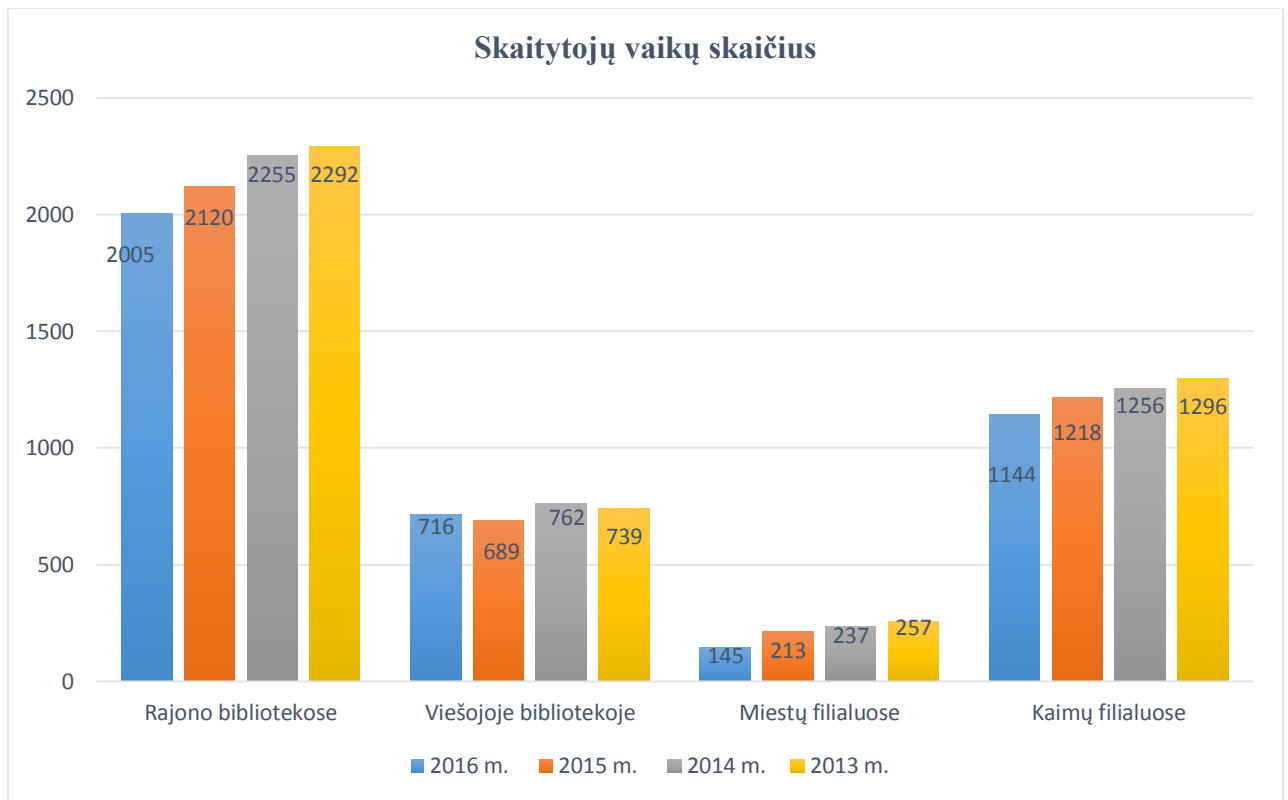
Nurašymo priežastys: praradę aktualumą dokumentai – 194 fiz. vnt. (periodiniai leidiniai).

Jeigu lygintume dokumentų nurašymą (194 fiz. vnt.) ir dokumentų gavimą (970 fiz. vnt.) – nurašyta palyginti mažai literatūros. Pasenusios, neaktualios, neskaitomos literatūros knygų fondo 2016 m. atsisakyta nepakankamai.

4.3. Vaikų vartotojų telkimas

Lietuvos statistikos departamento duomenimis vaikų iki 15 metų amžiaus rajone yra 3 215 (-127), Anykščių mieste: 1 167. 2016 m. Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros ir edukacijos skyriuje užregistruoti 716 skaitytojų, lyginant su praėjusiais metais skaitytojų užregistruota daugiau (+27). Skaitytojų vaikų miestų ir kaimų filialuose užregistruota mažiau: (-68) ir (-74). Kaimiškose vietovėse mažėja šio amžiaus gyventojų. Lyginant su 2013 m. vaikų skaitytojų užregistruota mažiau (-287).

Bibliotekos	2016 m.	2015 m.	2014 m.	2013 m.
Rajono bibliotekose	2 005	2 120	2 255	2 292
Viešojoje bibliotekoje	716	689	762	739
Miestų filialuose	145	213	237	257
Kaimų filialuose	1 144	1 218	1 256	1 296

✚ Vaikų sutelkimo procentas rajono bibliotekose yra 62,4 (+1,3).

Šis rodiklis nėra tikslus, nes dalis vaikų yra užsiregistravę ne viename filiale, arba vasaros atostogų atvykę pas senelius iš kitų miestų vaikai lankosi rajono bibliotekose.

✚ Vaikų sutelkimas viešojoje bibliotekoje: 61,4 %;

✚ Vaikų sutelkimas miestų filialuose: 51,6 %;

✚ Vaikų sutelkimas kaimų filialuose: 64,7 %.

Skaitytojai vaikai sudaro 22,7 % visų skaitytojų.

Labai didelė problema – skolininkai, kurie padaro nemažai žalos. Dažniausiai jie paima reikalingas, vertingas knygas ir jų nebegrąžina. Pastaruoju metu dalis mokinių išvažiuoja į užsienį, kiti išvyksta gyventi į kitą miestą, tretį negrąžina knygų dėl atsakomybės jausmo stokos. Taip dingsta pačios reikalingiausios ir geriausios knygos. Metų eigoje vaikai skolininkai į biblioteką grąžinti knygas buvo kviečiami įvairiausiais būdais: per klasės draugus, kurie dažnai ateina į biblioteką, skolininkų sąrašai buvo platinami mokyklose su prašymu grąžinti knygas, taip pat moksleiviams į rankas buvo įteikiami paraginimai su prašymu grąžinti knygas, nes jų labai laukia kiti vaikai. Naujos patalpos, daug skyriuje vykusių renginių, „Katinų svetainės“ gyventojų Pukio Kutulio populiarinimas neišsprendė įsisenėjusių skolininkų problemos. Nežiūrint visų pastangų 2017 m. pradžioje yra 103 skolininkai.

4.4. Apsilankymų skaičius ir lankomumas

Apsilankymų skaičius rajono bibliotekose 2016 m. mažėjo (-1 139). Mažėjo viešojoje bibliotekoje (-970) ir kaimų filialuose (-2 217). Miestų filialuose apsilankymas vaikų didėjo (+2048).

Bibliotekos	Lankytojų skaičius				Lankomumas			
	2016 m.	2015 m.	2014 m.	2013 m.	2016 m.	2015 m.	2014 m.	2013 m.
Rajono bibliotekose	68 372	69 511	72 817	68 728	34,1	32,7	32,3	29,9
Viešojoje bibliotekoje	20 892	21 862	21 878	16 780	29,2	31,7	28,7	22,7
Miestų filialuose	8 116	6 068	6 445	6 669	56,0	28,5	27,2	25,9
Kaimų filialuose	39 364	41 581	44 494	45 279	34,4	34,1	35,4	34,9

Aktyviausiai vaikai lankėsi Budrių filiale, lankomumas – 80,0, Staškūniškio filiale – 56,9, Svirnų II filiale – 54,9. Žemiausias vaikų lankomumo rodiklis Andrioniškio filiale – 14,4, Vaitkūnų – 15,4, Burbiškio – 17,0.

4.5. Dokumentų išduotis

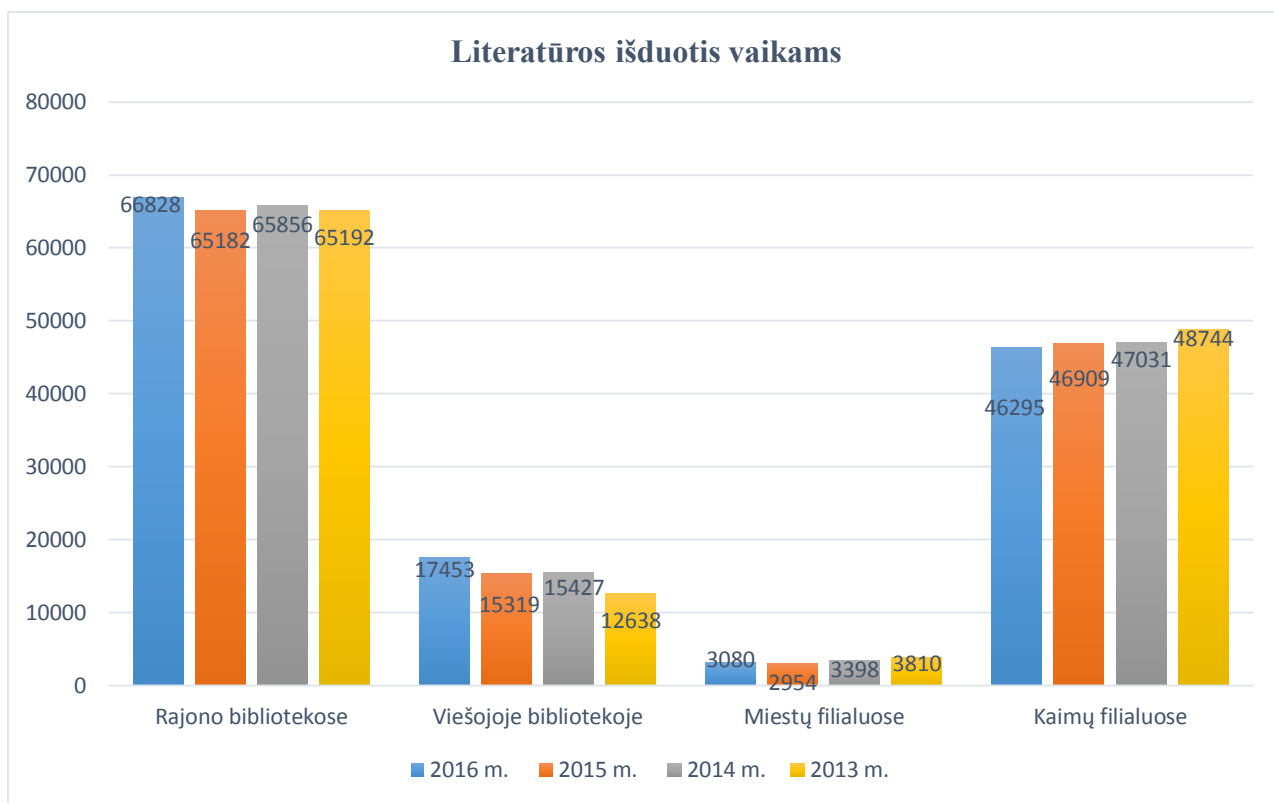
Skaitytojams vaikams 2016 m. rajono bibliotekose išduota 66 828 fiz. vnt. dokumentų. Lyginant su praėjusiais metais dokumentų išduota daugiau (+1646). Viešojoje bibliotekoje ir miestų filialuose išdavimas padidėjo (+2134) ir (+126), kaimų filialuose išduotis sumažėjo (-614). Lyginant su 2013 m. išduotis rajone padidėjo (+1636).

Vaikai knygutes dažniausiai ima skaityti į namus, vietoje jie skaito žurnalus. Populiariausi yra „Justė“, „Lututė“, „Laimiukas“, „Rubinaitis“, „Naminukas“.

Rajono bibliotekose skaitytojams vaikams išduota:

- ✚ grožinės literatūros 40 785 (-772) fiz. vnt.;
- ✚ šakinės literatūros 26 043 (+2418) fiz. vnt.;
- ✚ periodinių leidinių 29 112 (+5990) fiz. vnt..

Bibliotekos	2016 m.	2015 m.	2014 m.	2013 m.
Rajono bibliotekose	66 828	65 182	65 856	65 192
Viešojoje bibliotekoje	17 453	15 319	15 427	12 638
Miestų filialuose	3 080	2 954	3 398	3 810
Kaimų filialuose	46 295	46 909	47 031	48 744

4.6. Skaitomumas

Bendras vaikų skaitomumo rodiklis rajono bibliotekose 2016 m. 33,3 (+2,6). Viešojoje bibliotekoje – 24,4 (+2,2), miestų filialuose – 21,2 (+7,3), kaimų filialuose – 40,5 (-1,4). Aukščiausias skaitomumas Budrių filiale – 131,1, Mačionių filiale – 78,1, Kurklelių filiale – 71,5. Labai žemas vaikų skaitomumo rodiklis miestų filialuose – Troškūnų filiale – 9,3, Kavarsko filiale – 16,2. Iš kaimų filialų žemiausias skaitomumas Šerių filiale – 19,9.

4.7. Renginiai vaikams

Rajono bibliotekose 2016 m. vaikams organizuoti 540 (+19) renginių, tame skaičiuje žodinių renginių 298 (+6), vaizdinių – 242 (+13). Viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyrius organizavo mažiau renginių (-16), miestų ir kaimų filialuose organizuota vaikams daugiau renginių (+15) ir (+20).

Bibliotekos	Viso renginių		Žodinių		Vaizdinių	
	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.
Rajono bibliotekose	540	521	298	292	242	229
Viešojoje bibliotekoje	77	93	46	56	31	37
Miestų filialuose	44	29	15	7	29	22
Kaimų filialuose	419	399	237	229	182	170

2016 m. Vaikų literatūros ir edukacijos skyriui buvo kaip niekad darbingi, kupini naujų kūrybinių sumanymų. Tam tikrų spalvų ir atspalvių skyriaus veiklai suteikė paskelbti 2016 Bibliotekų metai. Jie įkvėpė organizuoti ne vieną spalvingą ir prasmingą renginį.

Rūpindamiesi miesto vaikų užimtumu vasaros metu, organizavome vasaros knygų skaitymo ir reklamos konkursą „Toks nuostabus pasaulis“. Visą vasarą, pagal iš anksto parengtą literatūros sąrašą, vaikai ne tik skaitė knygas, bet ir pagal pasirinktą kūrinį kūrė vaidybinius filmukus. Geriausias filmukas dalyvavo konkurso „Toks nuostabus pasaulis“ finaliniame renginyje Panevėžio šeimos teatre „Menas“. Anykštėnams buvo įteikta nominacija už zvimbiančių ir apleistų ryšio priemonių atminimo puoselėjimą.

Atskirame Vaikų literatūros ir edukacijos skyriaus pastate įsikūrusi „Katinų svetainė“. Čia vaikai gali žaisti, skaityti knygeles ar tiesiog pabendrauti vieni su kitais. Jų laukia maloni staigmena – susitikimas su „Katinų svetainėje“ gyvenančiu katinu Pukiu Kutuliu.

Renginių formos įvairios: literatūrinės bei kūrybos darbų parodos, literatūriniai ir etnografiniai rytmečiai, skaitymo akcija, edukacinės popietės, valandėlės, edukacinės pamokėlės, susitikimai su vaikų rašytojais, šventės, kūrybinės improvizacijų valandėlės, literatūrinės išvykos, skaitymo reklamos konkursas, filmukų kūrimai, aptarimai, garsiniai pasakų skaitymai ir kt. Tematika taip pat įvairi: kalendorinės ir valstybinės šventės, rašytojų jubiliejai, metų aktualijos ir pan.

Vaizdiniai renginiai vyko įvairiomis temomis – rašytojų jubiliejams, knygų pristatymui, valstybinėms ir kalendorinėms šventėms bei kitomis vaikams aktualiomis temomis. Metų eigoje buvo parengta teminių parodų: „Žiemos pasaka“, „Pempel, pempel, kuodotoji, kame tavo kamarėlė?“, „Vasara su gera knyga“, „Jie viską supranta, bet negali kalbėti“, „Žiemos simfonija“ ir kitos.

Vaikų rašytojų jubiliejams paminėti buvo parengtos parodos: „Vaikystės langų šviesa“ (Bronei Buivydaitei – 120 m.), „Juoda randas iš tamsos, kai saulutės nėr šviesos“ (Z. Gaižauskaitei – 65 m.), „Lietuvių tautos žadintoja“ (Liudvikai Nitaitei-Didžiulienei-Žmonai – 160 m.), „Vaikų bičiulis – tarptautinį pripažinimą pelnęs rašytojas“ (Svenui Nordgvistui – 70 m.), „Vaikai sugrąžina mane į vaikystę“ (D. Kudžmaitei – 60 m.), „Aš jaučiuosi reikalingą darbą padaręs“ (V. Reimeriui – 95 m.), „Garsus nuostabių knygų kūrėjas“ (Roaldui Daliui (Roald Dahl – 100 m.), „Vaikų žemės poetė“ (R. Skučaitei – 85 m.), „Tavo Laimės receptas“ (J. Ivanauskaitei – 55 m.), „Jonas Basanavičius – barzdota varna“ (J. Basanavičiui – 165 m.), „Smagu daryti neįmanomus dalykus“ (V. Disnėjui – 115 m.).

Valstybinėms ir kalendorinėms šventėms skirtos šios parodos: „Yra šalis, brangi, sava, žinau jos vardas Lietuva“ (Lietuvos valstybės atkūrimo ir Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimo dienai), „Knyga mus visus suveda į paslapčių ir vaizduotės žemę“ (Tarptautinei vaikų

knygos dienai), „Žiedais išmargintą margutį Velykų paštas atridens“ (Šv. Velykoms), „Tegul saulutės spindulių Tau niekad nepristinga“ (Motinos dienai), „Šeima – tai šiltas jausmas“ (Tarptautinei šeimos dienai), „Tėveli, esi brangus žmogus širdy“ (Tėvo dienai), „Sugrįžki su džiaugsmu į savo klasę“ (Mokslo ir žinių dienai), „Gediminas susapnavo sapną“ (Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino dienai), „Kalėdos stebuklų metas“ (Šv. Kalėdoms).

✚ Daug lankytojų sulaukė skyriaus patalpose organizuotas vaikų kūrybinių darbų parodų ciklas „Mylimiausios šeimos knygelės“, skirtas 2016 Bibliotekų metams paminėti. Buvo eksponuotos keturios ilgalaikės piešinių parodos: „Mano mylimiausia knygelė“, „Tėvelių mylimiausia knygelė“, „Ką skaitė mano seneliai“, „Sesės, brolio skaitymėliai“. Nuotaikingus piešinius kūrė A. Baranausko pagrindinės mokyklos 3B klasės mokiniai bei ištikimieji mūsų skyrius skaitytojai.

✚ Vaikų literatūros ir edukacijos skyriuje buvo eksponuota Anykščių rajono savivaldybės Administracijos organizuota rajono vaikų ir mokinių piešinių konkurso „Piešiu laisvę“ dalyvių kūrybinių darbų paroda. Konkursas buvo skirtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti. Kovo 11 d. prie paminklo Laisvei buvo iškilmingai paminėta Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena. Šių iškilmių metu apdovanojimus gavo piešinių konkurso „Piešiu laisvę“ nugalėtojai. Jais tapo vaikų lopšelio-darželio „Žiogelis" auklėtinė Augustė Čižauskaitė, Antano Vienuolio progimnazijos ketvirtokė Deina Češiūnaitė, Antano Baranausko pagrindinės mokyklos aštuntokas Andrius Petrauskas ir Jono Biliūno gimnazijos gimnazistė Miglė Šulskutė.

✚ Labai pradžiugino Anykščių vaikų lopšelio-darželio „Eglutė“ bendruomenės iniciatyva skyriuje organizuoti ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų piešinių parodą „Mano pasakėlė“, skirtą 2016 Bibliotekų metams paminėti. Į kvietimą dalyvauti piešinių parodoje atsiliepė šešios rajono ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigos. Buvo gauti 34 mažųjų dailininkų piešiniai.

Nemažai buvo organizuota žodinių renginių, taip pat, edukacinių užsiėmimų – teatralizuotų pramogų, švenčių, literatūrinių popiečių, rytmečių, edukacinių pamokėlių, pažintinių ekskursijų po biblioteką, susitikimų su vaikų rašytojais Tomu Dirgėla, Lina Žutaute, Linu Bitvinsku ir kt. Tačiau labiausiai įsiminė išvykos su edukacine programa „Gyveno kartą katinas...“. Anykštėnų tarpe ši edukacinė programa buvo labai populiari, tačiau metų eigoje teko su šia programa nemažai keliauti. Kelionių maršrutai iš Anykščių nusidriekė iki Vilniaus, Panevėžio, Rokiškio miestų.

✚ Gražūs Knygų mugės įspūdžiai. Šilta kūrybinė draugystė praėjusių metų gale plykstelėjo tarp dviejų knygos propaguotojų kolektyvų: Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos ir Anykščių L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos Vaikų literatūros ir edukacijos skyriaus.

Apsidžiaugėme, kai panevėžiečiai pasiūlė 17-osios Vilniaus knygų mugės Vaikų erdvėje kurti jungtinį Panevėžio regiono bibliotekų stendą ir drauge pristatyti edukacinius renginius ir įdomias kūrybines veiklas vaikams, šeimoms. Gausiame Lietuvos vaikiškų knygelių mylėtojų būryje vėl susitiko bibliotekų personažai: anykštietiškas Vaikų literatūros ir edukacijos skyriaus gyventojas Pukis Kutulis ir panevėžietiškoji darbščioji Bitė – vaistininė. Žingeidūs, linksmi ir geranoriški vaikai labai mielai bendravo su šiais personažais. Knygų bičiuliams buvo įdomu susipažinti su Anykščių bibliotekos Vaikų literatūros ir edukacijos skyriuje sukauptais Knygų rekordais. Vaikai rašė katinui linkėjimus, piešė, kūrė istorijas, eilėraščius. Pagaminome dėlionių, kad jaunieji bičiuliai galėtų pasukti galveles apie Anykščių rajoną, literatūros kūrinių veikėjus – katinus... Visiems veiklų dalyviams buvo įteikti prizai – Pukio Kutulio raktų pakabukai, knygų skirtukai ir kalendoriukai.

✚ Birželio 1 d., Rokiškio J. Keliuočio viešosios bibliotekos kolegų kvietimu, viešėjome Rokiškyje ir dalyvavome Nepriklausomybės aikštėje vykusioje „Vaikystės šventėje“. Šventės dalyviams pristatėme edukacinę programą „Gyveno kartą katinas...“. Katinas Pukis Kutulis šiltai bendravo su mažaisiais rokiškėnais.

✚ Savaitgalio viešnagė Panevėžyje. Spalio 1 d. Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius dalyvavo Panevėžio Cido arenoje vykusioje 21-ojoje tarptautinėje verslo ir pasiekimų parodoje EXPO Aukštaitija 2016. Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos organizuotame Aukštaitijos bibliotekų stende pristatėme edukacinę programą „Gyveno kartą katinas...“. Katinas Pukis Kutulis žaismingai bendravo su vaikais, kvietė juos susipažinti su katino bibliotekėle, Knygų rekordais, dalyvauti dėlionių varžybose. Edukacinę programą „Gyveno kartą katinas...“ ne kartą teko pristatyti ir mažiesiems anykštėnams netradicinėje aplinkoje. Skyriaus „gyventojas“ katinas Pukis Kutulis dalyvavo Anykščių rajono ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų šventėje „Mano pasakėlė“, dalyvavo Antano Baranausko pagrindinės mokyklos pradinukams organizuotoje šventinėje kelionėje į vasarą „Sveika, vasara“, susitiko su savo mažaisiais bičiuliais „katinukais“ – vaikų lopšelio-darželio „Eglutė“ auklėtiniais.

✚ Gražūs prisiminimai liko iš kartu su Anykščių vaikų ir jaunimo užimtumo centro bendruomene organizuotų renginių. Prasmingai kartu paminėjome L. Didžiulienės-Žmonos, pirmosios lietuviškos moters, rašytojos, beletristės, švietėjos, knygnešių globėjos 160-ąsias gimimo metines. Vaikų ir jaunimo užimtumo centro auklėtiniais pristatėme kraštiečių Mildos Telksnytės ir Vygando Račkaičio biografines apybraižas apie L. Didžiulienę-Žmoną. Aptarė svarbiausius rašytojos gyvenimo faktus, labiau įsigilinę į jos asmenybę, požiūrį į vaikų auklėjimą, šeimą skaitėme ištraukas iš rašytojos knygos „Našlaičių eglutė“. Sekančią dieną kartu apsilankėme knygnešių Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių memorialinėje sodyboje-muziejuje ir apžiūrėjome joje įrengtą ekspoziciją, kuri pasakoja apie Didžiulius. Senujų sodybos šeimininkų atminimą pagerbėme prie jų kapų.

✚ 2016 Bibliotekų metams paminėti parengėme edukacinę programą „Knyga vs Kompiuteris“. Programą sudarė informacinės popietės arba informacinės varžytuvės, skirtos tam tikrai temai aptarti. Mums buvo svarbu atskleisti knygos svarbą gausiame šiuolaikinės informacijos sraute, parodyti jos patikimumą, išsamumą lyginant su informacija kompiuteryje ir pan. Informacinių varžytuvių ciklas „Knyga vs kompiuteris“ buvo pradėtas popiete – Žodynų diena, pavadinta „Žinau žodį – rasiu ir kelią“. Jaunieji varžytuvių dalyviai susiskirstė į dvi grupes: vieni bibliotekininkų paskelbtų sudėtingų žodžių reikšmių ieškojo kompiuteryje, kiti žodynuose. Po to grupės pasikeitė vietomis. Po pirmojo etapo dalyviai pripažino, kad tikslesnę, patikimesnę informaciją galima rasti žodyne. „Knygos – proto vaikai“ – kitas informacinių varžytuvių ciklo „Knyga vs kompiuteris“ renginys, skirtas enciklopedinio pobūdžio leidiniams. Mokinių išvada – abu informaciniai šaltiniai patikimi, bet yra ir skirtumų: kompiuteryje vaizdingesnė informacija, enciklopedijose, žinyuose tikslesnė, konkretesnė. Organizuojant edukacinės programos „Knyga vs Kompiuteris“ renginius, visus metus ieškojome atsakymų į daugelį neaiškių informacinių klausimų. Svarbu, kad mokiniai nepasiklystų informacijos sraute, kad gebėtų išsirinkti reikalingiausias žinias, naudingiausius šaltinius ir kad išmanytų jais naudotis. Vyko informacinės popietės skirtos tautosakos dienai „Kelionė į tautosakos pasaulį“, grožinės literatūros dienai „Skaityti vadinasi gyventi“, literatūros žanrų dienai „Visi žanrai geri, išskyrus nuobodų“ ir kt. Šių renginių pagrindiniai lankytojai – berniukai. Smagu, kad skyriaus jaunieji skaitytojai taip noriai dalyvavo organizuojamuose renginiuose.

✚ Populiarinant vaikų skaitymą, vykdėme skaitymo akciją „Pusvalandis su knyga“, skirtą 2016 Bibliotekų metams paminėti. Skaitymo akcijos tikslas – siekti, kad knyga vaikams taptų geru laisvalaikio draugu ir partneriu. Kiekvieną antradienį, pusvalandį, skyrėme garsiniam knygų skaitymui. Vaikai, palikę kompiuterinių žaidimų teikiamą azartą, noriai pasinėrė į skaitymo teikiamą džiaugsmą. Pirmiausia stengėmės vaikams sukurti jaukią, patrauklią skaitymui aplinką. Jei oro sąlygos palankios – skaitymo pusvalandžius organizavome gamtoje.

✚ Metų eigoje buvo organizuotos kelios pažintinės ekskursijos po Anykščių L. ir S. Didžiulių viešąją biblioteką. Svečiavosi Anykščių „Spindulėlio“ vaikų darželio „Boružiukų“ grupės auklėtiniai, Utenos Rapolo Šaltenio progimnazijos mokiniai, Kultūros dienos proga apsilankė Anykščių vaikų lopšelių-darželių „Eglutė“ ir „Žiogelis“ auklėtiniai. Aplankyti viešosios bibliotekos ir susitikti su katinu Pukiu Kutuliu atvyko svečiai iš Svėdasų Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos, Kavarsko pagrindinės mokyklos. Vaikai susipažino su bibliotekos rūsyje stūsančiais krosnimis, sužinojo kaip ir kada ji čia atsirado. Bibliotekos direktorius Romas Kutka patikrino jų geografijos žinias, pristatė Kraštotyros ir leidybos skyrių, vaizdžiai papasakojo apie garsius Anykščių krašto knygnešius Liudviką ir Stanislovą Didžiulius, jų sodybą, bibliotekos katino atsiradimo istoriją.

✚ Kovo 16-ąją, Knygnešio dieną, skyriuje lankėsi Anykščių vaikų lopšelio-darželio

„Spindulėlis“ „Boružiukų“ grupės auklėtinai kartu su auklėtojomis. Bibliotekai padovanojo vaikų kūrybinio projekto „Mūsų Lietuvėlė“ piešinių knygą (aplanką). Rūsyje – tradicinėje Krosnies pasakų erdvėje Pasakininkas – knygnešio vaidmenyje – Raimondas Guobis, papasakojo apie L. ir S. Didžiulių sodyboje esančią knygų slėptuvę, kaip ir kur knygnešiai slėpdavo knygas (kepurėje, po apsiausto pamušalu), kalbėjo vaikams apie knygnešio dalį...

✚ Skyriuje buvo organizuojami susitikimai su vaikų knygų autoriais. Surengti susitikimai su knygos „Eksperimentas gyventi“ autore Daina Opolskaite, su vaikų poezijos knygos autoriumi Linu Bitvinsku ir knygos iliustratore anykštėne dailininke Justina Vilkončiūtė-Sinickiene, su knygos „Apie raganą Šiokiątokią“ autoriumi Tomu Dirgėla. „Valanda vaikų literatūros pasaulyje“ – taip pavadino mažųjų knygų bičiulių susitikimą su knygų autore ir iliustruotoja Lina Žutaute. Klabėjome apie knygas, apie išdykėlę Kakę Makę.

✚ Įspūdžiai iš nakties „Skaitau Prancūziją“. Jau tradicija tapo bibliotekoje paminėti Tarptautinę prancūzų kalbos (frankofonijos) dieną. Buvo organizuota frankofoniškoji naktis (La nuit francophone) „Je lis la France“ („Skaitau Prancūziją“), skirta ketvirtų klasių mokiniams, norintiems išmokti prancūzų kalbą. Joje dalyvavo Anykščių Antano Baranausko pagrindinės mokyklos 4 b klasės mokiniai. Frankofonišką naktį moderavo bibliotekos „Gyvoji knygelė“ ir katinas Pukis Kutulis.

✚ Žaismingas konkursas „Augu skaitydamas“. Bibliotekoje vyko rajono pradinių klasių mokinių konkursas „Augu skaitydamas“, skirtas Vaikų knygos dienai paminėti. Konkurse varžėsi penkios mažųjų knygų bičiulių komandos. Žaismingas ir prasmingas žinių patikrinimas – tai ne tik puiki pramoga, tačiau ir įvertinimas, skatinantis pažinti pasaulį su knyga.

✚ Kiti renginiai. Europos dienos proga bibliotekos Vyskupo skvere vyko „Atradimų valanda“, skirta mažiesiems bibliotekos lankytojams, Tarptautinei saugesnio interneto savaitei vyko tiesioginės transliacijos „Aš už geresnį internetą“ ir „Elektroninės patyčios tarp vaikų: kuo gali padėti tėvai“. Organizuotos literatūrinės popietės: Lietuvių poetui Pranui Vaičiui 140 metų ir vaikų mylimai poetei Zitai Gaižauskaitei sukako 65-eri. „Obuolinių“ ir „Turizmo nakties“ šventės proga Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius, mažuosius knygų bičiulius kvietė klausytis įvairiausių pasakų prie židinio bei sukviestė vaikus į renginį-detektyvą „Dingo Bibliotekos katinas“.

✚ Sekė pasaką senelė: „Kir vir bam, kir vir bam, ne bet kam, o labai geriems vaikams“ – tai tradicinės Knygos šventės „Tik širdis vis trokšta kurti“ renginys pagal edukacinę programą „Krosnies pasakos“, skirtą mažiesiems anykštėnams. Į vaikų lopšelių-darželių „Spindulėlis“ su edukacine teatralizuota programėle „Seka pasakas senelė“ atvyko Ažuožerių bibliotekos kūrybinė grupė.

✚ Renginiai vaikams filialuose. Burbiškio filiale kasmet organizuojama akcija „Gegužė –

mėnuo be smurto prieš vaikus“. Vaikai su pakylėjimu piešė gėrį ant iš spalvoto popieriaus iškarpytų jų pačių rankučių. Visus metus vyko pokalbių valandėlės, skirtos Bibliotekų metams. Šiaurės šalių bibliotekų savaitės metu vyko garsiniai skaitymai vaikams, paaugliams.

Ažuožerių bibliotekos vaikų lėlių teatras „Skrudėlytės“ pastatė spektakliuką „Vienas, du ... penki“. Su spektakliuku dalyvavo XX-oji Aukštaitijos regiono lėlių teatrų šventėje „Kai atgyja lėlės“. Kurią surengė Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos vaikų ir jaunimo skyrius, šeštą kartą dalyvavo Anykščių rajono Kurklių Stepono Kairio pagrindinės mokyklos surengtoje tradicinėje lėlių teatro šventėje. Biblioteka turi parengusi 1 val. edukacinę pamokėlę apie Ažuožerių kaimo praeitį, tarmę, senovėje naudotus „rakandus“.

Debeikių filiale organizuoti garsiniai Kakės Makės skaitymai, o Skiemonių – poetės Z. Gaižauskaitės eilėraščių skaitymai. Elmininkų filialo mažieji lankytojai susipažino su „Idėjų laboratorija „Labas“ Anykščių viešojoje bibliotekoje. Įrašė eiliuotą pasakaitę „Netikra draugystė“. Piktagalio filiale buvo piešiamos Mandalos. Kurklių, Leliūnų, Mačionių, Raguvėlės, Surdegio bibliotekos skaitytojai bibliotekoje šventė visas pagrindines kalendorines šventes.

Rubikių filiale vyko tradicine tapusi Šiaurės Šalių bibliotekų savaitė, kurioje filialas dalyvavo devintą kartą. Paruošta paroda „Mus kviečia Šiaurės šalys“.

Svėdasų filialo klubo „Šypsenėlės“ vaikai su spektakliu „Riestaūsis sūnus“ aplankė Debeikių biblioteką. VŠĮ „Atvertos langinės“, vadovaujama Rūtos Stanevičienės, padovanojo bibliotekai rąstinį namelį – „Pasakų grytelę“ kurioje talpinamos vaikų „išaugtos“, bet namuose sau vietos nerandančios knygos. Knygų namelio atidarymo proga pastatytas spektaklis „Kaip knyga suranda draugą“. Kalėdų proga „Šypsenėlės“ vaikai parodė spektaklį V. Žilinskaitės „Robotas ir peteliškė“.

V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

5.1. LIBIS PĮ diegimas

Viešojoje bibliotekoje veikia dokumentų komplektavimo, katalogavimo, skaitytojų registravimo ir aptarnavimo, TBA, statistikos posistemiai.

2016 m. sukataloguota ir suinventorinta LIBIS programoje 8 094 fiz. vnt. dokumentų (tame tarpe 6 fiz. vnt. periodinių leidinių, kurie neterminuotai saugomi Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje). Inventorinami ir neterminuotai saugomi Anykščių rajono periodiniai leidiniai „Šilelis“, „Anykšta“ ir „Aukštaitiškas formatas“. Kiti periodiniai leidiniai neinventorinami, jie įtraukiami į Bibliotekos fondo bendrąją apskaitos knygą, metus saugomi, o vėliau nurašomi.

2016 m. toliau buvo pildomas elektroninis katalogas.

✚ Iš viso elektriniame kataloge yra 50 034 bibliografiniai įrašai,

✚ 2016 m. parengti 2 778 bibliografiniai įrašai,

✚ Iš viso į LIBIS suvestinį katalogą išsiųsti 49 222 bibliografiniai įrašai.

2016 m. Viešosios bibliotekos skyriuose ir kaimų filialuose toliau buvo tęsiamas 2003 m. pradėtas dokumentų rekatalogavimas. 2016 m. iš viso buvo rekataloguoti 5 847 fiz. vnt. dokumentų. Iš jų:

- Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyriuje – 176 fiz. vnt.
- Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje – 1 fiz. vnt.
- Kavarsko filiale – 1 929 fiz. vnt.
- Troškūnų filiale – 1 376 fiz. vnt.
- Debeikių filiale – 39 fiz. vnt.
- Skiemonių filiale – 165 fiz. vnt.
- Svėdasų filiale – 40 fiz. vnt.
- Viešintų filiale – 138 fiz. vnt.
- Raguvėlės filiale – 145 fiz. vnt.
- Ažuožerių filiale – 443 fiz. vnt.
- Burbiškio filiale – 1 fiz. vnt.
- Surdegio filiale – 76 fiz. vnt.
- Andrioniškio filiale – 33 fiz. vnt.
- Šerių filiale – 156 fiz. vnt.
- Vaitkūnų filiale – 82 fiz. vnt.
- Traupio filiale – 10 fiz. vnt.
- Leliūnų filiale – 34 fiz. vnt.
- Kurklelių filiale – 332 fiz. vnt.
- Mačionių filiale – 354 fiz. vnt.
- Rubikių filiale – 317 fiz. vnt.

2016 m. dokumentų nerekatalogavo Kurklių, Elmininkų filialai, nes visi šių filialų dokumentai buvo rekataloguoti praėjusiais metais. Piktagalio, Svirnų II, Staškūniškio ir Budrių kaimų filialai atidarymo metu dokumentus iš Informacijos išteklių formavimo skyriaus gavo jau suvestus į LIBIS programą.

Į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB) eksportuoti 1 169 parengti ir suredaguoti bibliografiniai įrašai (BĮ). 585 BĮ iš rajono laikraščio „Anykšta“, 537 BĮ iš Anykščių krašto laikraščio „Šilelis“ ir 47 BĮ iš žurnalo „Aukštaitiškas formatas“. Lyginant su 2015 m., išsiųsta 40 bibliografiniais įrašais daugiau. 2016 m. pabaigai bibliotekos elektroniniame kataloge yra 17 016 bibliografiniai įrašai (BĮ). Iš „Anykštos“ – 10 328 BĮ, iš „Šilelio“ – 6 119 BĮ, iš „Aukštaitiško formato“ – 536 BĮ ir 33 įrašai yra iš žurnalo „Nykščiai“ (Šiuo metu šis žurnalas nebeleidžiamas, tačiau įrašai saugomi).

5.2. Informacinis fondas

Iš viso sistemoje informacinės literatūros yra 10 846 fiz. vnt. Iš jų: viešojoje bibliotekoje – 6 127 fiz. vnt.

Vidutinis informacinio fondo dydis:

- ✚ Miesto filialuose – 333 fiz. vnt.
- ✚ Kaimo filialuose – 184 fiz. vnt.

5.3. Katalogų ir kartotekų būklė

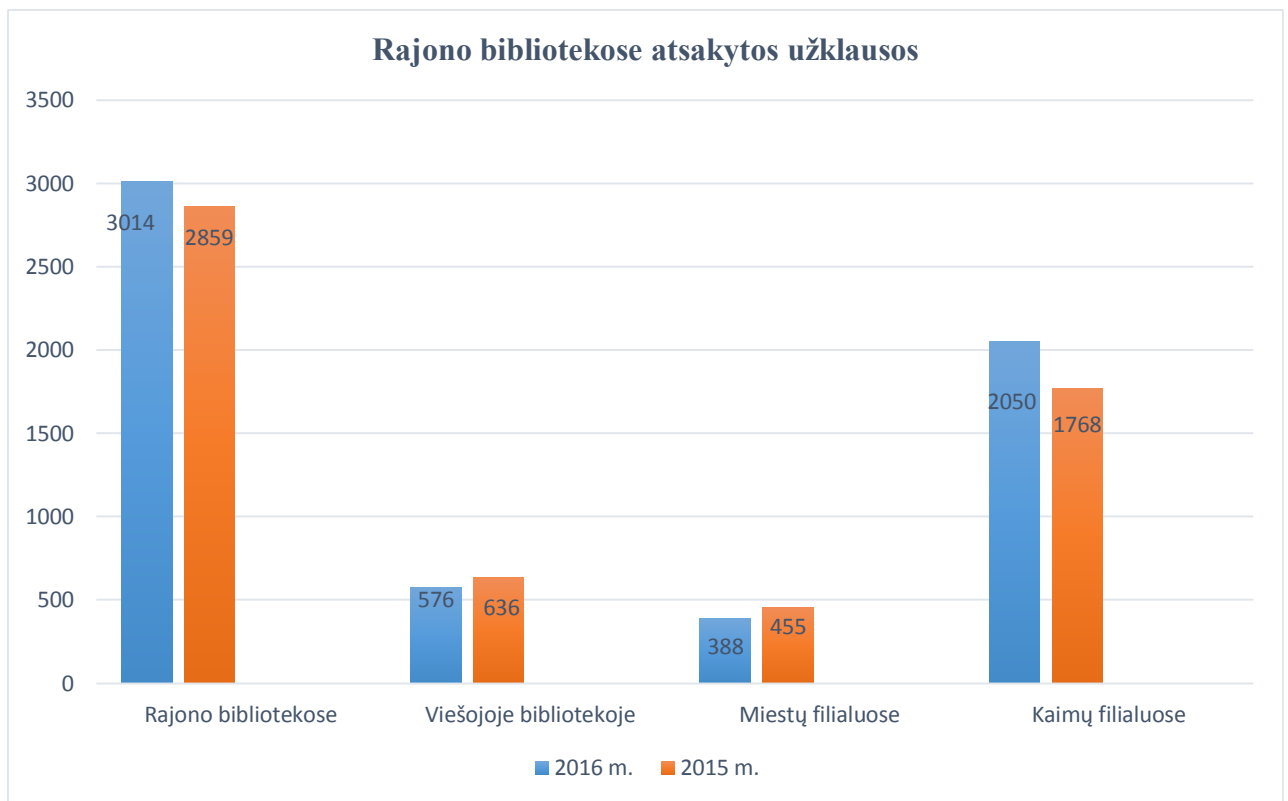
Visuose filialuose dar pildomi abėcėliniai katalogai. Sisteminiai katalogai pildomi filialuose, kur yra vidurinės ar pagrindinės mokyklos. Visuose filialuose pildomos Kraštotyros kartotekos. Daugelyje filialų jos menkos. Per metus kraštotyros kartotekos vidutiniškai pasipildė 320 kortelių.

Viešosios bibliotekos Kraštotyros kartotekoje yra 70 235 bibliografiniai aprašai. Kartoteka nuo 2010 m. nebepildoma spausdintomis aprašų kortelėmis, nes visi aprašai talpinami į LIBIS katalogą – NDB (Nacionalinį duomenų banką). Tačiau darbuotojos, atsakydamos į vartotojų užklausas, dažnai naudojasi kraštotyros kartoteka, kuri savo aktualumo ir populiarumo neprarado iki šiol. 2016 m. rengiant *Anykščių kraštotyrininkų biobibliografinį žodyną* Kraštotyros kartoteka buvo vienas iš pagrindinių šaltinių sudarant kraštotyrininkų darbų bibliografijos sąrašus. Daugiau kaip tūkstantį bibliografinių aprašų jau perkelta į knygos rankraštį – numatytą 2017 m. išleisti *Anykščių kraštotyrininkų biobibliografinio žodyno* antrąją dalį, kurioje bus spausdinami bibliografijos sąrašai.

5.4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

Bibliotekos informacinės bazės kūrimas, vartotojų informacinių poreikių tenkinimas – vienas iš svarbesnių bibliotekai keliamų uždavinių. Bibliografiniame darbe svarbiausia – sudaryti kokybiškas sąlygas informacinėms paslaugoms teikti, teikiant informaciją, panaudoti visus turimus informacijos šaltinius ir fondus, ugdyti vartotojų kompiuterinį raštingumą, skatinti vartotojus naudotis bibliografiniais informaciniais leidiniais, katalogais, kartotekomis ir visomis kitomis pagalbėmis priemonėmis, esančiomis dokumentuose. Per pastaruosius metus gerėjo rajono bibliotekų galimybės plėtoti informacinę veiklą ir gerinti jos kokybę, ypač galimybė informacijos paieškai naudotis internetiniame tinkle esančiais informacijos ištekliais.

Metų eigoje atsakyta į 3 014 skaitytojų užklausų. Lyginant su praėjusiais metais užklausų atsakyta daugiau (+155). 315 (-29) užklausų buvo gautos elektroniniu būdu į jas ir atsakyta elektroninėmis priemonėmis. Viešojoje bibliotekoje atsakyta į 576 (-60) užklausas. Miestų filialuose atsakyta į 388 (-67) užklausas ir kaimų filialuose – 2050 (+282) užklausas.

Daugiausia gaunama teminių užklausų. Mažiau faktografinių, adresinių, tikslinamųjų. Moksleiviams, studentams ieškota atsakymų į klausimus apie nacionalinius parkus, islamą, genealogiją, impresionizmą, egzistencializmą, Vilniaus Šv. Teresės bažnyčią ir vienuolyną, apie rinkodarą ir konkurencinę aplinką, inovacijas. Vyresnio amžiaus žmonėms – informacijos apie seimo narius, naujus įstatymus, šalis, pomėgius, senovinių namų restauravimą, aviaciją, egzotinius vaisius, apie ligas, vaistus, statybines medžiagas, vadybą, maisto gamybą bei naminių gyvūnų priežiūrą. Kaip ir ankstesniais metais, nemažai užklausų buvo iš filosofijos, psichologijos, istorijos. Įdomesnės adresinės užklauso: Lietuvos Menų inkubatoriai, kūrinys „Atsisakom nuo senojo svieto“, M. Karčiausko „Žvirgždės poema“ iš 1979 m. žurnalo „Metai“, renginiai Molėtuose, skirti Holokaustui.

Atsakymams į temines užklausas atsakyti naudojamos Nacionalinės bibliografijos duomenų bazė, EBSCO Publishing duomenų bazė, portalu e.paveldas, Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos informacinė sistema eLABa, ir kitomis duomenų bazėmis, „Verslo žinių“ straipsniais bei paieškos sistemomis: www.google.lt, www.yahoo.com, interneto enciklopedija <http://lt.wikipedia.org/wiki> bei bibliotekoje esančiomis enciklopedijomis, žodynais bei žinytais. Darbuotojos, atsakydamos į vartotojų užklausas, dažnai naudojasi kraštotyros kartoteka.

5.5. Internetas

Bibliotekų skaičius, turinčių prieigą prie interneto – 25. Kompiuterizuotos visos rajono bibliotekos. Rajono bibliotekose vartotojams yra 101 kompiuterizuotos darbo vietos su interneto

prieiga. Interneto vartotojų yra 3 450 (-85). Interneto seansų skaičius 33 912 (-2 650). Virtualių apsilankymų – 3 718 (+2 254). Interneto vartotojų skaičius turi tendenciją mažėti, nes vis daugiau gyventojų turi internetą namuose, tačiau naudojimasis internetu, t. y. apsilankymų skaičius padidėjo. Viešojoje bibliotekoje vartotojai naudojami belaidžiu (Wi-Fi) internetu skaitykloje ir kitose bibliotekos erdvėse su savo nešiojamais kompiuteriais, arba kitais išmaniais įrenginiais.

5.6. Kraštotyros veikla

Anykščių L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus veiklos uždaviniai yra kaupti, saugoti, tyrinėti, sisteminti, teikti vartotojams informaciją ir populiarinti kraštotyros dokumentus. Svarbiausias praėjusių metų kraštotyros veiklos svarus pasiekimas – įgyvendintas 2016 m. leidybos projektas „Anykščių kraštotyrininkų biobibliografinis žodynas“ (Vadovė A. Berezauskienė). Projektas buvo palankiai įvertintas Anykščių rajono savivaldybės tarybos, jam įgyvendinti buvo skirta 2 000 Eur. Atliktas didžiulis, kruopštumo ir atsakomybės reikalaujantis darbas – išleista leidinio pirmoji dalis – „Anykščių kraštotyrininkai. Biografijos“. Knyga išleista UAB „Petro ofsetas“ leidykloje 450 egzempliorių tiražu. Knygos sudarytojai Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus vedėja Audronė Berezauskienė ir Vilniaus universiteto afil. profesorius Osvaldas Janonis. Rengiant knygą talkino Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus darbuotoja Ligita Matulienė, savo profesionaliomis konsultacijomis ir patarimais talkino kraštiečiai mokslininkas-bibliotekininkas Romualdas Vytautas Rimša, muziejininkas, žurnalistas Tautvydas Kontrimavičius, knygos santrauką iš lietuvių į anglų kalbą išvertė Kristina Gindrėnaitė Setliff, į rusų kalbą – Stanislava Makauskienė, į prancūzų kalbą – Laima Juzėnienė. Knygos viršelį sukūrė Viešosios bibliotekos dailininkė Violeta Matelienė. Leidinyje surinktos žinios apie daugiau kaip 300 Anykščių kraštotyrininkų. Vieni knygoje minimi asmenys tyrinėjo gimtąjį kraštą ar kitas Lietuvos vietas, bet gimė ir gyveno kitur, tačiau dėmesį skyrė ir Anykščių kraštui. Kiti į žinyną įtraukti žmonės – šiuo metu Anykščių krašte gyvenantys ir dirbantys kraštotyrininkai. Leidinyje spausdinama anykštėnų kraštotyros veiklos apžvalga. Joje apibendrintai pristatomi svarbiausi nuo 1961 m. iki šiol Anykščių rajone veikiančios kraštotyros draugijos (nuo 2012 m. – Teresės Mikeliūnaitės kraštotyros draugijos) darbai ir sumanymai. Toliau pateikiamos Anykščių kraštotyrininkų biografijos, dauguma jų iliustruotos portretiniais atvaizdais. Biografijos dėstomos abėcėlės seka, įtraukiant visas žinomas asmenų pavardes. Biografiniuose straipsniuose šalia bendrųjų duomenų apie asmens išsilavinimą ir profesinę veiklą bei pelnytus apdovanojimus ypatingą ir tekste išskirtinę vietą užima kraštotyrinės veiklos apibūdinimas. Pagal galimybes straipsniuose aprašyta veiklos pradžia, formos ir turinys, nurodomos svarbiausios publikacijos ir nepublikuotų rinkinių temos. Knygos pabaigoje atskirai skelbiamas visų į žodyną įtrauktų kraštotyrininkų vardynas. Vienas iš svarbiausių leidinio tikslų – per autentiškas Anykščių kraštotyrininkų patirtis atskleisti ir paliudyti šiuolaikinės kraštotyros veiklos įvairovę ir jos galimybes. Leidinys skirtas žingeidiems istorikams,

pedagogams ir kraštotyrininkams, taip pat studentams, moksleiviams ir toms Lietuvos bendruomenėms, kurios, kaip ir anykštėnai, domisi savojo krašto savastimi, jo žmonėmis ir jų darbais, siekia praturtinti savo veiklą naujomis kryptimis. Pradėta rengti ir antroji žodyno dalis, kurią planuojama išleisti 2017 m.

2016 m. pagal galimybes skyriaus darbuotojos kaupė, sistemino, tyrinėjo ir populiarino L. ir S. Didžiulių bibliografinį bei kūrybinį palikimą. Viešoji biblioteka įsigijo bibliografinę retenybę tapusią L. Didžiulienės-Žmonos knygą „Lietuvos gospadinė, arba Pamokinimai kaip prigulinčiai suvartoti Dievo dovanas“ (1904 m.). Gruodžio mėnesį Viešosios bibliotekos salėje veikė šios – vienos knygos – paroda „Lietuvos gospadinė, arba Pamokinimai kaip prigulinčiai suvartoti Dievo dovanas“. Skyriaus vedėja A. Berezauskienė pradėjo tyrinėti Didžiulių anūkės Halinos Didžiulytės-Mošinskienės laiškus, kuriuos Viešajai bibliotekai saugoti perdavė anykštėnai rašytojai Milda Telksnytė ir Vygandas Račkaitis.

Siekiant populiarinti bibliotekos kraštotyros veiklą buvo rašomi straipsniai ir skelbiami respublikiniuose periodiniuose leidiniuose bei Anykščių rajono spaudoje. 2016 m. paskelbti 34 straipsniai: 9 straipsniai respublikos spaudoje, 12 straipsnių Anykščių rajono spaudoje ir 13 straipsnių internete. Anykščių krašto laikraštyje „Šilelis“ paskelbti 9 straipsniai. Parašyti ir paskelbti straipsniai periodiniuose leidiniuose: „Utenos apskrities žinios“, „Ukmergės žinios“, „Anykšta“, bei „Laisvas laikraštis“. Straipsniai rašomi įvairiomis kraštotyros darbo temomis: apie organizuotas parodas, įgyvendintus projektus, išleistą knygą, asmenines bibliotekų kolekcijas, senus ir retus spaudinius, susitikimus. Gerinant kraštotyros informacijos sklaidą ir informacijos prieinamą straipsniai buvo skelbiami įvairiose interneto svetainėse: bibliotekos svetainėje <<http://www.anyksciuvb.lt/>>; Pasaulio anykštėnų bendrijos svetainėje <<http://www.anykstenai.lt/>>; elektroninėje Lietuvos krašto enciklopedijoje <www.grazitumano.lt/>; interneto svetainėje <<http://www.nyksčiai.lt/>>; naujoje Anykščių krašto svetainėje „Anykščiai – kultūros miestas“ <http://www.kulturos-miestas.lt/lt/dienorastis>; žinių portale <<http://www.temainfo.lt/>> www.temainfo.lt objektų geografija – Kupiškis, Anykščiai, Rokiškis.

2016 m. pabaigai pagal Bibliotekos fondo bendrosios apskaitos knygą Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus dokumentų fonde yra 6 695 fiz. vnt. (5 054 pav.). 2016 m. naujai gauta ir sutvarkyta 222 fiz. vnt. dokumentų, lyginant su 2015 m. gauta 566 fiz. vnt. mažiau. Iš naujai gautų dokumentų 171 fiz. vnt. dokumentų gauti kaip parama – dovanotos knygos autorių su autografais, bibliotekos skaitytojų ar bibliotekos svečių dovanotos knygos su įvairiais įrašais. 2016 m. gauta prenumeruojamų periodinių leidinių 6 fiz. vnt., 3 pav. iš jų: laikraščių 2 fiz. vnt. (metiniai komplektai), 2 pav. („Anykšta“, „Šilelis“), žurnalų 4 fiz. vnt., 1 pav. („Aukštaitiškas formatas“). Iš viso pagal apskaitą periodinių leidinių (žurnalų ir laikraščių) – 157 fiz. vnt. Lankytojai Krašto

dokumentų ir kraštotyros skyriuje galėjo skaityti laikraščius „Anykšta“, „Šilelis“ ir žurnalą „Aukštaitiškas formatas“. 2016 m. bendras fondo apyvartos rodiklis 0,3 lyginant su 2015 m. – fondo apyvartos rodiklis padidėjo 0,1.

2016 m. stengiantis kuo išsamiau sukomplektuoti anykštėnų autorių knygas, buvo vykdoma leidinių paieška pagal prof. O. Janonio sudarytą Autorinių darbų sąrašą. Minėtas sąrašas padėjo išsiaiškinti, kokių bibliotekoje knygų nėra, kokius kraštotyros leidinius reikėtų įsigyti. Viešosios bibliotekos Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus fonde kaupiamos turiniu ar autoryste su Anykščių kraštu susijusios knygos, autografuoti, bibliotekai dovanoti leidiniai, Anykščių krašto periodiniai leidiniai, vaizdiniai, elektroniniai bei garsiniai dokumentai, smulkioji spausdinta produkcija, rankraščiai, įvairūs bibliotekininkų bei kitų kraštotyrininkų parengti kraštotyros darbai, užrašyti ir dar niekur nepublikuoti žymių anykštėnų atsiminimai.

Pastaruoju metu ypatingas dėmesys skiriamas kaupti, sisteminti, tyrinėti L. Didžiulienės-Žmonos kūrinius, rankraščius bei kitus su L. Didžiuliene ir Stanislovu Didžiuliu, kurių vardą turi biblioteka, susijusius dokumentus. 2016 m. Viešoji biblioteka įsigijo bibliografinę retenybę tapusią L. Didžiulienės-Žmonos knygą „Lietuvos gospadinė, arba Pamokinimai kaip prigulinčiai suvartoti Dievo dovanas“ (1904 m.). Išlikę šios knygos originalai yra saugomi tik didžiosiose Lietuvos bibliotekose: Nacionalinėje Martyno Mažvydo, Vilniaus universiteto, Klaipėdos universiteto, Kauno technologijos universiteto ir Šiaulių universiteto bei Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekose.

Be jau minėtų įvairių kraštotyros dokumentų skyriuje kaupiamos, formuojamos, saugomos ir tyrinėjamos žymių anykštėnų asmeninių bibliotekų kolekcijos. 2016 m. pabaigoje buvo 12 tokių kolekcijų. Pirmosios, atkeliavusios į biblioteką, buvo kraštiečių išeivių bibliotekos. Tai šviesaus atminimo kraštiečių: literato, tautodailininko Juozo Šiaučiulio 1990–1991 m. iš Kanados atsiųsta knygų kolekcija (1 041 fiz. vnt.), turtinga senaisiais leidiniais bei lietuviškomis knygomis, išleistomis išeivijoje; Čikagos knygnešio Kazio Rožansko 1995–2004 m. perduota knygų kolekcija (88 fiz. vnt.), kurios daugumą sudaro istorine tematika knygos lietuvių kalba, išleistos išeivijoje; visuomenininko Julijono Kęstučio Laskausko knygų kolekcija (74 fiz.vnt.), perduota 1997 m.. Vertėjo, dramaturgo Juozo Paškevičiaus asmeninės bibliotekos kolekciją (158 fiz. vnt.) 2013 m. Viešajai bibliotekai perdavė buvusi Andrioniškio bibliotekos filialo darbuotoja, šviesaus atminimo Aukšė Žukienė. Dabar išeivijoje gyvenančio prof. Algirdo Antano Avižienio 2012 m. Anykščių viešajai bibliotekai dovanota kolekcija (299 fiz. vnt.) įdomi, kaip „migravusi“ asmeninė biblioteka – pradėta kaupti Lietuvoje, išvežta į užsienį, papildyta išeivijoje išleistomis knygomis vėl pargabenta į Lietuvą. Skyriuje taip pat saugoma šviesaus atminimo literato Alekso Navicko 2011 m. dovanota nedidelė, bet retų ir senų spaudinių kolekcija (32 fiz. vnt.), bibliofilo, kraštotyrininko Algimanto

Bekenio 2012 m. dovanotų knygų kolekcija (113 fiz.vnt.), reikšminga kaip paveldėtas iš senelės ir tėvelio bibliotekos palikimas. Prof. Vytautas Landsbergis 2013 m. padovanojo Anykščių viešajai bibliotekai knygų rinkinį (132 fiz. vnt.) iš savo asmeninės bibliotekos. Kraštietės vertėjos Aldonos Mickienės asmeninės bibliotekos rinkinys (47 fiz. vnt.) bibliotekai perduotas 2014 m. Tai bibliotekos savininkės išverstos bei redaguotos knygos ir periodiniai leidiniai. Kraštiečio istoriko, prof. Antano Tylos asmeninė biblioteka (195 fiz. vnt.), kaupiama ir pildoma nuo 2005 metų, iš kitų kolekcijų išsiskiria naujausiais istoriniais leidiniais. Kaip L. ir S. Didžiulių giminės palikimas Viešajai bibliotekai labai svarbi ir reikšminga iš Brazilijos atkeliavusi 1994 m. Didžiulių anūkės, rašytojos Halinos Didžiulytės-Mošinskienės asmeninės bibliotekos kolekcija (564 fiz. vnt.). A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinis muziejaus darbuotojai du dešimtmečius saugoję knygas kaip eksponatus, 2014 m. juos perdavė bibliotekininkams. Daugiausia išėivijoje išleistų lietuviškų knygų kolekcijoje beveik 60 procentų knygų yra su įvairiais spaudais, ekslibriais, dedikacijomis, autografais bei kitomis marginalijomis. 2015 m. Viešajai bibliotekai savo ir brolio, šviesaus atminimo Vytauto Galvono (1958–2015) asmeninę biblioteką perdavė kraštiečių meteorologė, fizinių mokslų daktarė Audronė Galvonaitė. Iš viso mokslininkė perdavė 1 125 fiz. vnt knygų, iš kurių – 639 fiz. vnt. yra saugoma Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje, kaip asmeninės bibliotekos kolekcija. Likusios knygos bibliotekos savininkės pageidavimu perduotos Anykščių VB kaimo bibliotekoms filialams.

2016 m. pabaigoje skyriuje asmeninių bibliotekų kolekcijose buvo 3 382 fiz. vnt. spaudinių. Skaičius, lyginant su 2015 m., nepasikeitė, nes nebuvo suformuota nė viena nauja kolekcija. Yra kaupiamos knygos iš kraštotyrininko kraštiečio Gedimino Grinos asmeninės bibliotekos, bet dar nėra suformuota kaip kolekcija, o knygos neįtrauktos į LIBIS katalogą. Taip pat bibliotekai savo asmeninės bibliotekos knygas perdavė kraštiečių mokslininkas Rolandas Kazlauskas, tačiau kolekcija dar nėra suformuota, ir knygos dar nėra įtrauktos į Viešosios bibliotekos elektroninį katalogą.

Komplektuoti kraštotyros dokumentų fondą padeda patys knygų autoriai dovanodami Viešajai bibliotekai savo kūrybos knygas. 2016 m. vasarą su naujausiomis savo kūrybos knygomis į Viešąją biblioteką atskubėjo rašytojai M. Telksnytė ir V. Račkaitis. M. Telksnytė ilgą laiką rašiusi proza, skaitytojams pateikė eilėraščių knygą „Saulėlydžių žaroj“, o V. Račkaitis, pamėgęs trumposios prozos, eilėraščių ir impresijos žanrą, išleido knygelę „Užuoganos“. M. Telksnytė savo knygas padovanojo ir visiems Anykščių viešosios bibliotekos filialams. Rašytojas Rimantas Povilas Vanagas bibliotekai perdavė kaip Aldonos ir Algirdo Antano Avižienių fondo dovaną – Rimanto Vanago ir Nerijaus Vanago knygą „Anykščių fenomenas“. Taip pat rašytojas R. P. Vanagas bibliotekai padovanojo Minvydo Kazlausko knygą „Saulėlydis Čiukuose“. Savo knygą „Buivydai XIX–XXa. Senovė ir praeitis“ Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriui padovanojo Utenoje gyvenantis kraštiečių,

rankraščiai, knygos, dokumentai apie S. Didžiulio asmeninę biblioteką, Didžiulių šeimos nuotraukos, įvairūs periodiniai leidiniai, kuriuose rašoma apie Didžiulius. Veikė vienos knygos paroda „Lietuvos gospadinė, arba Pamokinimai kaip prigulinčiai suvartoti Dievo dovanas“. 2016-ieji metai Lietuvos Respublikos Seimo buvo paskelbti Bibliotekų metais. Ta proga Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės metu, balandžio mėnesį parengta ir iki metų pabaigos veikė paroda „Bibliotekos vadovus prisimenant...“. Parodos tikslas buvo prisiminti ir pagerbti visus, iki šių dienų bibliotekai vadovavusius žmones. Parodoje buvo eksponuojamos buvusių vadovų nuotraukos, padėkos raštai, prisiminimų rankraščiai bei kiti, įvairius bibliotekos veiklos laikotarpius atspindintys, dokumentai. Su paroda susipažino ne tik skyriaus lankytojai, bet ir Viešosios bibliotekos svečiai: Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos atstovai, kurie balandžio 19–20 dienomis Anykščiuose organizavo teorinius ir praktinius mokymus „E–knygų rinka ir bibliotekų partnerystė“, Talino centrinės bibliotekos, Slovėnijos Škofja Loka viešosios bibliotekos, Charkovo valstybinės Kultūros akademijos, Kaliningrado srities bibliotekų asociacijos atstovai. Viso organizuotose parodose apsilankė 1 499 lankytojai.

Išskirtinio dėmesio vertas sausio 29 d. Viešosios bibliotekos salėje vykęs kraštiečių šviesaus atminimo fotografės Onos Pajedaitės prisiminimų vakaras. Nors plane buvo numatytas susitikimas su fotografe, gyvenimas pakoregavo įvykius ir į renginį susirinkę anykštėnai prisiminė ir pagerbė sausio 14 d. į Anapilį išėjusią kraštiečių fotografę O. Pajedaite. Renginį vedęs Viešosios bibliotekos direktorius Romas Kutka auditorijai priminė, kad numatytą dieną turėjo vykti susitikimas su visą mėnesį bibliotekoje veikusios fotografijų parodos „Lietuvoje...“ autore O. Pajedaite. Deja, susitikimas neįvyko... Vakaro metu autorė žvelgė ir kalbėjo susirinkusiems jau tik iš ekrano... Planuotas renginys virto prisiminimų vakaru. Buvo rodomas Petro Nazarovo filmas. Labai šiltais prisiminimais apie fotografę dalinosi muziejininkas, kraštotyrininkas Raimondas Guobis. Jam ne kartą teko bendrauti su šviesaus atminimo O. Pajedaite. Garsi fotomenininkė buvo jo globėja, patarėja ir draugė. Laikraščio „Šilėlis“ redaktorė Dalina Rupinskienė papasakojo, kaip vieną kartą turėjo parengti projektinį straipsnį apie O. Pajedaite. To susitikimo metu žurnalistė turėjo galimybę pažinti fotografę iš arčiau ir daugiau apie ją sužinoti. Renginyje dalyvavo svečiai iš Utenos: Utenos rajono savivaldybės vyr. specialistė Zita Mackevičienė ir Utenos krašto tautodailininkas, keramikas Vytautas Valiušis. O. Pajedaitės fotografijų parodą anykštėnai perdavė eksponuoti uteniškiams.

Balandžio 1-ąją Viešosios bibliotekos salėje organizuotas kraštotyrininko Tautvilio Užos fotografijų parodos „Gimtinė širdyje, fotografijose ir knygose...“ uždarymas ir susitikimas su parodos autoriumi. Į renginį susirinkusiems bičiuliams T. Uža atvežė dar vieną savo egzotišką nuotrauką, kurioje jis „sugavo“ virš gimtinės pamiškės kylantį gulbių pulką. 2016 m. kovo mėnesį 70-mečio jubiliejų pasitikęs parodos autorius pasakojo apie pomėgį fotografuoti. Stabtelėdamas prie kiekvienos

nuotraukos, fotografijų autorius pasidalino savo potyriais bei tuo metu išgyventomis emocijomis, papasakojo, kodėl būtent toks kadras pateko į jo fotoobjektyvą. Renginio vedėjas muziejininkas T. Kontrimavičius pasidžiaugė T. Užos darbais ir įteikė parodos autoriui padėką už nesenkančią kūrybiškumą. Už bibliotekoje surengtą parodą T. Užai bibliotekininkų bendruomenės vardu dėkojo Viešosios bibliotekos direktorius R. Kutka.

Negalima nepaminėti jau tradiciniais tapusių renginių. Anykščių krašto vertėja, menininkė Jūratė Ivanauskienė (You Reya – kūrybinis autorės vardas) treči metai iš eilės Advento laikotarpiu bibliotekoje organizuoja mokymus, pamokas, dvasingumo valandėles. 2016 m. gruodžio 20 d. menininkė nutarusi pradžiuginti bibliotekininkus ir bibliotekos skaitytojus organizavo jiems intuityviojo piešimo pamoką bei surengė savo meno piešinių parodą „Metų ciklas“. Bibliotekos salėje susirinkę bibliotekininkai ir bibliotekos lankytojai mokėsi intuityviai piešti, aiškinosi simbolių bei spalvų reikšmes. Kalbėdama apie intuityvųjį meną Jūratė You Reya paaiškino, kad tai jos pačios atrasta ir tobulinama piešimo technika. Ji pasakojo, kad tokia piešimo linijos, personažai bei objektai gimsta spontaniškai. Paklausta, kokiai vaizduojamojo meno kryptiai priskirtų savo piešinius, Jūratė juos prilygino siurrealistiniam automatizmui, kurio pradininkas – André Bretonas (pranc. André Breton). Bibliotekos viešnia džiaugėsi savo kūrybiniame kelyje sulaukusi palaikymo iš profesionalų. Viešojoje bibliotekoje nuo 2016 m. gruodžio 20 d. iki 2017 m. vasario 28 d. veikė Jūratės You Reya verstų knygų ir intuityviojo meno piešinių paroda „Metų ciklas“.

 Kraštotyros veikla filialuose. Vienas iš svarbesnių bibliotekos darbo barų yra kraštotyros veikla. Visuose filialuose išskirtas kraštotyros dokumentų fondas, pildomos kraštotyros kartotekos, rengiami ir sisteminami kraštotyros darbai, organizuojami kraštotyros pobūdžio renginiai., susitikimai su kraštiečiais, jų kūrybos pristatymai, rengiamos tautodailės, amatininkų darbų parodos. Pirmoji Knygos šventės diena Gaspadinės diena buvo skirta pirmosios Lietuvos beletristės, rašytojos L. Didžiulienės-Žmonos 160-osioms gimimo metinėms paminėti. Gaspadinės dieną šventė Viešoji biblioteka ir visi filialai. Vieni darė savo bibliotekose, kiti būrėsi kartu, kaip pvz. Burbiškio, Rubikių ir Mačionių filialai kartu paminėjo „Gaspadinės dieną“ Mačionių bibliotekoje – kepė blynus pagal L. Didžiulienės-Žmonos receptą, ragavo girą iš obuolių. Ažuožerių biblioteka kvepėjo šviežiomis „Baronkomis“ iškeptomis pagal L. Didžiulienės-Žmonos receptų knygą „Lietuvos gospadinė arba pamokinimai kaip prigulinčiai suvartoti Dievo dovanas“. Svėdasuose kepta ruginė duona su kepėja Vanda Mikšiene. Šerių filiale buvo gaminami „Šaltanosiai“. Traupyje minint L. Didžiulienės-Žmonos jubiliejų, vyko garsiniai skaitymai iš autorės knygos „Našlaičių eglutė“ ir kepama „Legumina iš aguonų“.

Debeikių filialas kiekvienais metais Šv. Baltramiejaus atleidų išvakarėse organizuoja Debeikiečių bendrijos sambūrį „Visada namo sugrįšim“. Ta proga rengiama ir paroda krašto istorijai. 2016 m.

buvo ir filialų sukakčių – Kurklių bibliotekai – 70. Tai buvo pats didžiausias Kurklių bibliotekos renginys „Septyniasdešimt knygos žingsnių per Kurklius“. 2016 m. Traupiui buvo jubiliejiniai metai. Biblioteka įsijungė į renginius, skirtus Traupio miestelio 500-mečiui, mėgėjų teatro 60-mečiui, šviesuolio kun. Stepono Galvydžio 100-mečiui. Šerių bendruomenei buvo pristatytas dokumentinis filmas „Šaligatvis“. Tai filmas apie bibliotekos mikrorajone nykstantį Žvirblėnų kaimą. Šio filmo pristatyme dalyvavo filmo režisierius J. Dautartas ir žurnalistas S. Pabedinskas. Jie pasakojo apie filmo kūrimą, jame filmuotus vaizdus ir žmones. Svėdasuose paminėtas kraštiečio, rašytojo Stepo Zobarsko 105-sios gimimo metinės. Prisimintas jo gyvenimo kelias, mokslai, kūryba, svėdasietiški vaizdiniai bei tarmės ypatumai joje, bibliotekos vaikučių teatras suvaidino vaizdelį „Riestaūsio sūnus“. Ažuožerių biblioteka turi parengusi 1 val. edukacinę pamokėlę apie Ažuožerių kaimo praeitį, tarmę, senovėje naudotus „rakandus“. Ekskursija pradeda rašytojo A. Vienuolio gimtojoje vietoje, tęsiama bibliotekoje, parodomi senoviniai daiktai saugomi bibliotekos kraštotyros muziejuje. Suburta senjorų komanda, kuri labai noriai pasakoja atsiminimus apie Ažuožeriečių gyvenimą. Parodo kaip veikė, kam buvo naudojamas, vienas ar kitas muziejaus eksponatas. Pravedama viktorina-konkursas. Rubikių bibliotekoje gegužės mėnesį Spaudos atgavimo ir knygos bei kalbos dienos buvo surengta popietė „Vaikų laikraštis - „Kregždutė“. Papasakota apie jo autorius kraštiečius M. Telksnytę ir V. Račkaitį, laikraštuko leidybą.

VI. METODINĖ VEIKLA

2016-ieji metai Anykščių L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje atnešė daug pokių: iš darbo išėjo devyni bibliotekininkai, tarp jų ir metodinio darbo organizatorė Vida Kontrimavičienė. Vyriausiąja metodininke nuo rugpjūčio 1 d. paskirta Skaivė Meškauksienė. Ji perkelta iš Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus, kur dirbo nuo 2008 m. Nuo 1998 m. dirbo Piktagalio kaimo bibliotekoje, vyresn. bibliotekininke, nuo 2001 m. dirbo Andrioniškio kaimo bibliotekoje, vyresn. bibliotekininke. Dėl darbuotojų kaitos 2016 m. buvo sudėtingi organizuojant metodinę veiklą. Rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais dauguma filialų darbuotojų atostogavo, todėl realiai metodinė veikla prasidėjo tik spalio mėnesį. Tik pradėjus dirbti parengtas pagrindinių darbų planas, iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos statistinių duomenų bazės, atsisiųstos 2016 m. statistinių ataskaitų lentelės, parengtas 2017 m. sukakčių kalendorius, atlikti kiti darbai.

Metodinės veiklos kryptys ir uždaviniai:

- Analizuoti įvairius filialų veiklos aspektus, stebėti pokyčius, numatyti gaires veiklai tobulinti;
- Ugdyti bibliotekų specialistų kompetencijas, organizuoti veiklas profesionalumo tobulinimui;
- Skatinti filialų darbuotojų darbo motyvaciją, kūrybiškumą, atvirumą inovacijoms ir kaitai;
- Studijuoti ir skleisti informaciją apie šalies bei užsienio bibliotekininkystės teorijos ir praktikos pasiekimus, inovacijas, jų diegimo būdus ir galimybes;

Viešosios bibliotekos vyriausioji metodininkė yra pagrindinė metodinio darbo organizatorė. Ji vadovauja filialų darbui, teikia metodinę pagalbą pačiuose filialuose, el. paštu ir telefonu, padeda padalinių darbuotojoms visuose bibliotekinio darbo baruose. Atsižvelgiant į informacijos ir komunikacijos technologijų plėtrą, dažniau kalbama apie naujus bibliotekinio darbo barus ir vaidmenis bei profesinį bibliotekininko tapatumą. Bibliotekų darbuotojų profesinis tobulėjimas, mokymasis, keitimasis patirtimi ir idėjomis yra viena iš sąlygų, įgalinčių įdiegti pokyčius bibliotekose. Svarbiausias profesinio tobulėjimo kriterijus – kokybiniai veiklos pokyčiai bibliotekose. To buvo siekiama Viešosios bibliotekos metodinėje veikloje. Ugdant bibliotekininkų profesinę kvalifikaciją ir kompetencijas, bene svarbiausiais išlieka Viešojoje bibliotekoje organizuojami seminarai, dalykiniai pasitarimai, mokymai, kolegų patirties sklaida. Metų eigoje organizuoti du seminarai ir keturi pasitarimai. Abu seminarus ir tris pasitarimus organizavo V. Kontrimavičienė. Pirmas pasitarimas, naujai dirbančios S. Meškauskienės, suorganizuotas spalio 21 d. Jo metu pranešimus skaitė Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus vyresn. bibliotekininkė Ligita Matulienė, Vaikų aptarnavimo, edukacijos skyriaus vedėja Ramunė Bražiūnienė, Kultūrinės veiklos vadybininkė Vaida Jucienė ir vyriausioji metodininkė Skaivė Meškauskienė.

Viešosios bibliotekos Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus vyresn. bibliotekininkė L. Matulienė pasidalino patirtimi iš seminaro Panevėžyje. Seminaro tema: „Bibliotekos skaitmeninė kolekcija: teorija ir praktika“. L. Matulienė kalbėjo apie autorių teisių objektus ir subjektus, autorių turtines ir neturtines teises, bibliotekoms taikomas autorių teisių išimtis, autorių teisių apsaugos terminus, autorinius atlyginimus autoriams už jų kūrinių panaudą bibliotekose. Apžvelgė, kas tai yra autorinė sutartis ir kiti autorių teisių perdavimo būdai, teisiniai skaitmeninės aplinkos aspektai ir autorių teisių naudotojų atsakomybė.

Gerą patirtimi dalinosi Vaikų literatūros ir edukacijos skyriaus vedėja Ramunė Bražiūnienė. Ji dalyvavo Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje vykusiame seminare „Edukacinių programų rengimas“, kurį organizavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka. R. Bražiūnienė supažindino su Kultūrine edukacine veikla, jos samprata, strategija, edukacinių programų rengimo principais, edukacinių programų organizavimą skirtingoms lankytojų grupėms. Trumpai pristatė kokias edukacines veiklas turi kitos Panevėžio regiono bibliotekos, supažindino kokios yra Vaikų literatūros ir edukacijos skyriuje edukacinės programos.

Kultūrinės veiklos vadybininkė Vaida Jucienė pristatė Kultūros Tarybai 2017 m. pateiktus projektus. Viešosios bibliotekos vyriausioji metodininkė S. Meškauskienė skaitė pranešimą: piliečio žurnalistikos mokykla. Pranešimo metu buvo rodomos skaidrės. Trumpai išdėstoma apie straipsnių rašymą ir kodėl būtina viešinti. Akcentuota – kai įvyksta bibliotekoje renginys ar parodos

pristatymas reikia tai pavišinti. Yra posakis jei tavęs nėra internete, vadinasi visai nėra. Skaidrėse trumpai pristatyta, kaip teisingai rašyti antraštę, įžangą, kaip teisingai dėstyti ir užbaigti straipsnį.

Vyriausioji metodininkė S. Meškauskienė akcentavo klaidas, kurias daro bibliotekininkai siųsdami darbo žinias, ketvirtinius planus. Aptarti kiti einamieji klausimai.

Viešosios bibliotekos darbuotojai metų eigoje parengė ir seminarų bei pasitarimų metu perskaitė 15 pranešimų.

Bibliotekininkai tobulinasi ir savišvietos būdu, skaitydami profesinę literatūrą. Visi filialai gauna žurnalą „Tarp knygų“, naudojasi metodikos kabinete esančia literatūra, nors jos gaunama labai mažai, o poreikis būtų didesnis, bibliotekų darbuotojai domisi bibliotekine, profesine literatūra. Metodinės literatūros fonde yra 447 fiz. vnt. dokumentų; knygų – 219 fiz. vnt., žurnalų – 110, tęstinių dokumentų – 118 fiz. vnt. 2016 m. gauta 19 fiz. vnt. dokumentų, iš jų 11 žurnalų „Tarp knygų“. Metų eigoje išduota 11 fiz. vnt. dokumentų. Neretai filialų darbuotojams reikalingos konsultacijos, patarimai tvarkant dokumentų fondą, organizuojant renginius, pildant darbo apskaitos dokumentaciją. Metų bėgyje suteikta 30 konsultacijų. Metų pradžioje parengtos statistinės rajono bibliotekų ataskaitos ir automatizuotai (LIBIS programa) pateiktos Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės centro bibliotekų vadybos skyriui. Parengta ir tekstinė rajono bibliotekų ataskaita, bei suvestinis sistemos planas. Parengtas rajono bibliotekose vyksiančių renginių planas „Tautinis kostiumas“.

Per metus organizuota 29 išvykos į filialus, kiekvienas filialas vidutiniškai aplankytas po du kartus.

Išvykų tikslas įvairus:

- Darbo kontrolė, patikrinimas – 24
- Metodinė ir praktinė parama – 1
- Dalyvavimas renginyje – 2
- Dėl patalpų – 1
- Kitais klausimais – 1

Į renginius pakvietė – Budrių, Debeikių, Ažuožerių filialai, Kurklių filialas - į bibliotekos 70-mečio sukaktį, Metodinė-praktinė parama suteikta Budrių, Elmininkų, Kavarsko, Svėdasų, Staškūniškio filialams.

Į filialus dažniausiai vyko direktorius R. Kutka, vyriausioji metodininkė S. Meškauskienė, Informacijos išteklių formavimo skyriaus vyresn. bibliotekininkė Laima Kamarova. Bendrojo skyriaus vedėjas Justas Šaučiūnas. Išvykų metu susipažįstama su bibliotekos veikla, pastebimi pokyčiai, neretai susitinkama su bibliotekos lankytojais, bendruomenių pirmininkais, aptariamos bibliotekos problemos ar pasidžiaugiama jų darbu. Džiugina tai, kad bibliotekos vis

aktyviau bendradarbiauja su vietos bendruomenių tarybomis, moterų klubais, seniūnijomis, vis aktyviau įsijungia į įvairias akcijas, projektus.

Atsiliepiant į Lietuvos savivaldybių Viešųjų bibliotekų asociacijos skelbtą konkursą Metų nominacijai gauti, pateikta paraiška „Kūrybiškiausia biblioteka“ nominacijai. Už įdomias iniciatyvas skaitymo skatinimo srityje nominaciją pelnė L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos Kurklių filialo bibliotekininkė Danguolė Matulienė.

Visus metus vykdėme Viešosios bibliotekos direktoriaus 2015 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. V-128 paskelbtą dvimetę apžiūrą „Dokumentų fondas – bibliotekos funkcionavimo pagrindas“. Buvo pakeista apžiūros organizavimo bei rezultatų vertinimo komisija, patvirtinti apžiūros nuostatai – nepakito. Apžiūrą baigsime 2017 m. lapkričio mėn.

Nuolatinis kvalifikacijos kėlimas, kompetencijų ugdymas, mokymasis visą gyvenimą – mūsų darbo esmė. Rajono bibliotekų darbuotojai skatinami nuolat šviestis, tobulėti, savarankiškai gilinti žinias, jas įvertinti ir kūrybiškai pritaikyti darbe. Juk nuo paties bibliotekininko požiūrio ir motyvacijos dažniausiai priklauso bibliotekos veiklos sėkmė. Mažėjant gyventojų skaičiui rajone nebegalime tikėtis kiekybinių rodiklių augimo, siekiamybe tampa bibliotekų veiklos ir teikiamų paslaugų kokybė.

Kaip ir visuose darbo baruose, taip ir metodinėje veikloje visada lieka galimybė ieškoti naujų darbo formų, tobulinti veiklą, siekti geresnių rezultatų.

VII. PERSONALAS

Viešojoje bibliotekoje ir filialuose 2016 metų pabaigai yra 55,5 etatų, dirbo 53 darbuotojai. Profesionalūs bibliotekininkai – 45.

- ✚ Bibliotekinį išsilavinimą turi 28 darbuotojai;

- ✚ Įgiję profesinius įgūdžius – 17.

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas:

- ✚ Aukštąjį išsilavinimą turi 17 profesionalių bibliotekininkų, tai sudaro 38 %;

- ✚ Aukštesnįjį – 28, tai 62 %.

33 bibliotekininkai dirba visą darbo dieną. 12 bibliotekininkų dirba ne pilną darbo dieną:

- ✚ viešojoje bibliotekoje 0;

- ✚ kaimų filialuose 10;

- ✚ miestų filialuose 2.

7.1. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas

Bibliotekų darbuotojams organizuoti mokymai Viešojoje bibliotekoje:

- ✚ Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekto „Bibliotekų specialistų mokymai“, „Elektroniniai informacijos šaltiniai, atviroji prieiga, duomenų bazės“ mokymai vyko 2 kartus;
- ✚ Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekto „Bibliotekų specialistų mokymai“, „Skrajučių, plakatų ir vizitinių kortelių maketavimas su atvirojo kodo programa „Inkscape“ mokymai vyko 2 kartus;
- ✚ Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekto „Bibliotekų specialistų mokymai“, „Elektroniniai informacijos šaltiniai: atviroji prieiga, duomenų bazės, virtualios bibliotekos“ mokymai vyko 2 kartus;
- ✚ „Medijų raštingumas: dalyvauk, sužinok, pasidalink“ mokymuose tema: „Informacinis raštingumas ir saugumas virtualioje erdvėje“ – 2 dienų mokymai;

Išvažiuojamieji mokymai, seminarai, konferencijos, kur dalyvavo Viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojai:

- ✚ „Tarptautinė kvalifikacija novatoriškoms bibliotekų idėjoms: Danijos Aarhus miesto bibliotekos patirtis“ vyko Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje;
- ✚ „Bibliotekos skaitmeninė kolekcija: teorija ir praktika“, vyko Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje;
- ✚ „Pokalbiai apie emigraciją“ vyko Utenos A. ir M. Miškinių viešojoje bibliotekoje;
- ✚ „Suaugusiųjų pagrindiniai gebėjimai: ar mes raštingi?“ vyko Utenos A. ir M. Miškinių viešojoje bibliotekoje;
- ✚ Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekto „Bibliotekų specialistų mokymai“, „Edukacinių programų rengimas“ vyko Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje;
- ✚ „Darbas su vaikais ir jaunimu: saugus ir lygiavertis santykis įgalina“ vyko Kauno miesto savivaldybėje;
- ✚ „Vaiko lūkesčių biblioteka“ vyko Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje;
- ✚ „Linksmos knygos vaikams“ tradiciniai XXVIII-ieji Prano Mašoto skaitymai (mokslinis-praktinis seminaras) vyko Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje;
- ✚ „Strateginės sesijos“ vyko Kaune, organizavo Nacionalinė biblioteka. Tikslas: konsultuoti bibliotekų vadovus ir/ar vadovaujančias pareigas bibliotekoje užimančius asmenis rengiant bibliotekos misiją, viziją, vertybes ir kitus strateginio plano elementus;
- ✚ „VARTOTOJAI – PARTNERIAI – BIBLIOTEKOS – SAVIVALDYBĖ“ vyko Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje.

- Užbaigdami Nacionalinę Lietuvos bibliotekų savaitę, bibliotekos darbuotojai vyko į kvalifikacinę kelionę po Latviją; lankėmės Kuldygos bibliotekoje, saldinių fabrike „Gotina“ („Karvutė“) Saldus mieste, Riežupės smėlio urvuose.

7.2. Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

Vienam bibliotekininkui rajone tenka:

Bibliotekos	Vartotojų		Lankytojų		Išduotų dokumentų	
	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.
Rajono bibliotekose	196	173	3 724	3 258	5 831	5 147
Viešojoje bibliotekoje	167	119	2 975	2 263	4 923	3 538
Miestų filialuose	223	222	3 834	3 355	5 245	5 415
Kaimų filialuose	212	216	4 254	4 322	6 630	6 696

VIII. MATERIALINĖ BAZĖ

8.1. Patalpų būklė

Jaukiomis, erdviomis, moderniomis Viešosios bibliotekos patalpomis džiaugiasi bibliotekos lankytojai ir darbuotojai.

Geros, renovuotos Andrioniškio, Ažuožerių, Viešintų, Kavarsko, Skiemonių, Rubikių, Kurklelių, Svėdasų filialų patalpos. Patenkinama patalpų būklė Šerių, Budrių, Elmininkų, Raguvėlės, Svirnų II filialų. Remontuotos Leliūnų filialo patalpos, tačiau darbų pabaigos dar nesimato.

Reikalingas kosmetinis remontas Elmininkų, Mačionių, Šerių, Surdegio filialuose. Ankštos ir neįdomios Vaitkūnų filialo patalpos. Troškūnų filiale reikalingas didelis remontas tiek lauke, tiek viduje. Džiugu, kad Anykščių rajono savivaldybės lėšomis suremontuotos patalpos Staškūniškio filiale (po gaisro), įrengtas sanitarinis mazgas Troškūnų filiale.

- Bendras rajono bibliotekų patalpų plotas – 3 598 m² iš jų naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti – 3 026 m²;
- Viešosios bibliotekos patalpų plotas – 1 531 m², iš jų naudingas – 1 261 m²;
- Miestų filialų – 344 m². iš jų naudingas – 289 m²;
- Kaimų filialų – 1 723 m². iš jų naudingas – 1 476 m².

Viso fondo lentynų metrų rajono bibliotekose – 4 469, atviro fondo – 4 199.

Aštuonių filialų patalpos apšildomos centriniu šildymo būdu, penkiolika filialų krosninis šildymas ir viename filiale patalpos šildomos elektra.

8.2. Techninis aprūpinimas

Visos bibliotekos aprūpintos kompiuterine technika. Iš viso yra 147 kompiuterizuotos darbo vietos:

- 101 vartotojams
- 46 darbuotojams

Visose bibliotekose yra kopijavimo aparatai, tai įgalina teikti vis populiarenesnėmis tampa kopijavimo ir skenavimo paslaugas.

Viešoji biblioteka turi įsigijusi multimediją, įgarsinimo aparatūrą, apšvietimo prožektorius ir kitą techniką.

IX. FINANSAVIMAS

2016 m. iš valstybės biudžeto gauta 20 092 Eur, iš savivaldybės biudžeto 499 900 Eur lėšų. Už mokamas paslaugas gauta 3 447 Eur. Iš fizinių ir juridinių asmenų gauta 776 Eur parama. Iš programų ir projektų gauta 17 042 Eur lėšų.

Išlaidos:

- ✚ darbo užmokesčiui – 43 8992 Eur;
- ✚ dokumentams įsigyti – 34 572 Eur, (iš jų knygoms – 21 372 Eur, periodikos prenumeratai – 13 000 Eur, elektroniniams dokumentams – 200 Eur);
- ✚ automatizacijai, kompiuteriniai įrangai ir jos palaikymui – 5 687 Eur
- ✚ kitos išlaidos – 67 668 Eur.

IŠVADOS

- ✚ Pasiekimai
 - 2016 m. rajono bibliotekos stengėsi įgyvendinti planuotus uždavinius. Gyventojų sutelkimo, vartotojų, apsilankymų, išduoties rodiklių planas bei organizuotų renginių planas įgyvendintas daugiau nei 100 proc. Lankomumas ir skaitomumas taip pat įvykdytas daugiau nei 100 proc. Bibliotekos buvo reikalingos ir lankomos, jose vyko aktyvi kultūros ir informacijos veikla;
 - Bibliotekose sėkmingai įvykdyti projektai: Bibliotekos pažangai 2 projektas „Idėjų laboratorija: saviraiškos ir realizacijos erdvė“ ir Lietuvos kultūros ministerijos finansuotas projektas „Istorijos ir žmonės: pasakojimai bibliotekoje“. Sukurta erdvė jaunimui „Idėjų LABAS“, bibliotekoje vietą surado nedidelis klubas „Katinų ložė“, kuriame renkasi jaunimas, mėgstantis skaityti įvairią literatūrą.
 - Sėkmingai įgyvendintas leidybos projektas „Anykščių kraštotyrininkų biobibliografinis žodynas“ (Vadovė A. Berezauskienė). Atliktas didžiulis, kruopštumo ir atsakomybės reikalaujantis darbas – išleista leidinio pirmoji dalis – „Anykščių kraštotyrininkai. Biografijos“;
 - Viešoji biblioteka įsigijo bibliografinę retenybę tapusią L. Didžiulienės-Žmonos knygą „Lietuvos gospadinė, arba Pamokinimai kaip prigulinčiai suvartoti Dievo dovanas“ (1904 m.). Išlikę šios knygos originalai yra saugomi tik didžiosiose Lietuvos bibliotekose;
 - Aktyvesnis dalyvavimas akcijose „Metų knygos rinkimai“, „Knygų Kalėdos“ ir kitose;
 - Sėkmingas tarpinstitucinis bendradarbiavimas. Viešoji biblioteka ir kaimų filialai glaudžiai

bendradarbiavo su miesto ir rajono mokyklomis, seniūnijomis, kaimo bendruomenėmis, Kultūros centro filialais, nevyriausybiniomis organizacijomis, rajono ir šalies menininkais, literatais. Vykdamas projektus, minėtos institucijos dalyvavo kaip partneriai;

- Plečiasi paslaugos vartotojams, siekiama jų kokybė. Atsakytų užklausų planas įvykdytas 115,7 %;
- Sudaromos sąlygos darbuotojų kvalifikacijos kėlimui ir profesionalumui ugdyti. 2016 m. kvalifikaciją išvažiuojamuosiuose mokymuose kėlė 45 bibliotekos specialistai;
- Paruoštos 3 edukacinės programos: „Svečiuose pas Pukį Kutulį“, „Krosnies pasakos“, „Knyga vs Kompiuteris“;
- Bibliotekos Kalbų alėjoje 2016 m. atidengtos Baltarusijai, Estijai ir Latvijai skirtos plytelės. Viso Kalbų alėjoje atidengtos jau devynios plytelės skirtos įvairioms šalims (Lietuvai, Prancūzijai, Gruzijai, Norvegijai, Čekijai, Moldovai, Baltarusijai, Estijai, Latvijai);
- Gera bibliotekų materialinė bazė, techninis aprūpinimas: geros Viešosios bibliotekos ir didesnės dalies filialų patalpos; visos bibliotekos aprūpintos kompiuteriais su interneto prieiga (147 kompiuterizuotos darbo vietos, 101 vartotojams), turima kita technika;
- LIBIS programinės įrangos įdiegimas, knygų rekatalogavimo darbai filialuose;
- Žmogiškieji ištekliai: kvalifikuoti, darbo patirtį turintys darbuotojai, aukštąjį išsilavinimą turi 38 proc. profesionalių bibliotekininkų, 62 proc. – aukštesnįjį;

Problemos

- Nepakankamas lėšų skyrimas dokumentams (knygoms ir periodikai) įsigyti;
- Gyventojų skaičiaus mažėjimas, spartus kaimo gyventojų senėjimo procesas;
- Mažėja vaikų gyventojų sutelkimo procentas, o ypač kaimo vietovėse;
- Darbas ne pilną darbo dieną filialuose (10 filialų dirba ne pilną darbo dieną);
- Aktuali išlieka skolininkų problema.

Pagal Viešosios bibliotekos skyrių ir filialų

pateiktas ataskaitas rajono bibliotekų ataskaitą parengė

Viešosios bibliotekos vyriausioji metodininkė

Skaivė Meškauskienė